

3/360

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 8-వ తేది గురువారము

No 84

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర జ్యేష్ఠమాస బహుళ చతుర్థి ౧౮.

సంచిక ౮౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపదాప చిటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ప్రాముఖ్య ప్రకటన

“హ్యూస్టన్ గారి పండ్లెండు బొంబాయి” అను గ్రంథము శ్రీ రామకృష్ణ మిషన్ సేవాశ్రమమువారివల్ల మహా తృప్తి మూలాధారములబట్టి నేకరింపబడి రెండవ ముద్రణము లో 1120 పుటలకు పైగా గల రెండుభాగములుగా ముద్రించ బడినది. ఇందు, హోమియోపతి శాస్త్రము, ఓషధి శాస్త్రము తత్వములు చెప్పబడియున్నవి. గ్రంథ విక్రయములలోని లాభ ము అలహాబాద్ ముదిగంజ్ రామకృష్ణ సేవాశ్రమనిధికి చేర్చ బడును. వెల రూ 5/- వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము ఈ గ్రంథ కనినవారివద్ద దొరుకును.
డి. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమధర్మ బొంబాయి
ముదిగంజ్ అలహాబాద్.

కౌను థియేటరు 2253

7-7-26 బుధవారము నుండి 9-7-26 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గా 15; రా॥ 9 గా 30 ని మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి థి థ్ థా రు “ఎవరువారు” అనునాటకమును ప్రదర్శింతురు నాటక ప్రపంచమునందు మిక్కిలి సుప్రసిద్ధిచెందిన శాన్ సానియా ముఖ్యకథా నాయకుడు అద్భుతమైనట్టియు, ఉద్రేకమును గలిగించునట్టి 7 రీల్సు గల కథ. ఇతర ఫిల్ములును చూపబడును. వచ్చుచున్నది వచ్చుచున్నది హిందూదేశమునందు సుప్రసిద్ధమైన “యార్కాహూర్”. పదవ తేదికి వేదియొందుడు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876
Imperial Telegraph College, DELHI.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపజాలె ను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 10.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలములు వ్రాయ బడును. 2-0-0 వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు	సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము	ప్రతి గృహమునందును
అమూల్యమైన తరుణము	ఖరారు ధర	అవశ్యముగా నుండితీరవలెను
3 నుండి 8 నులముల యెత్తువరకు 3 నైజాంబాడ పేలాగిస్సెలు, పట్టెలులేటివ గిస్సెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చెక్కుగా మెరుగువేయబడియున్నది.		
1 గిస్సె మొదలు 3 వరకు	కు 1.8 ధర	రూ 1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

తెలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

నూతనమైన శైలి!

సవినశక్తి!

క్రొత్తకల్పనలు!

చక్కని నులశైలితో మతాభిమానులకును సారస్వతాభిమానులకునుగూడ నింపైన కావ్యము.

— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత్ర) —

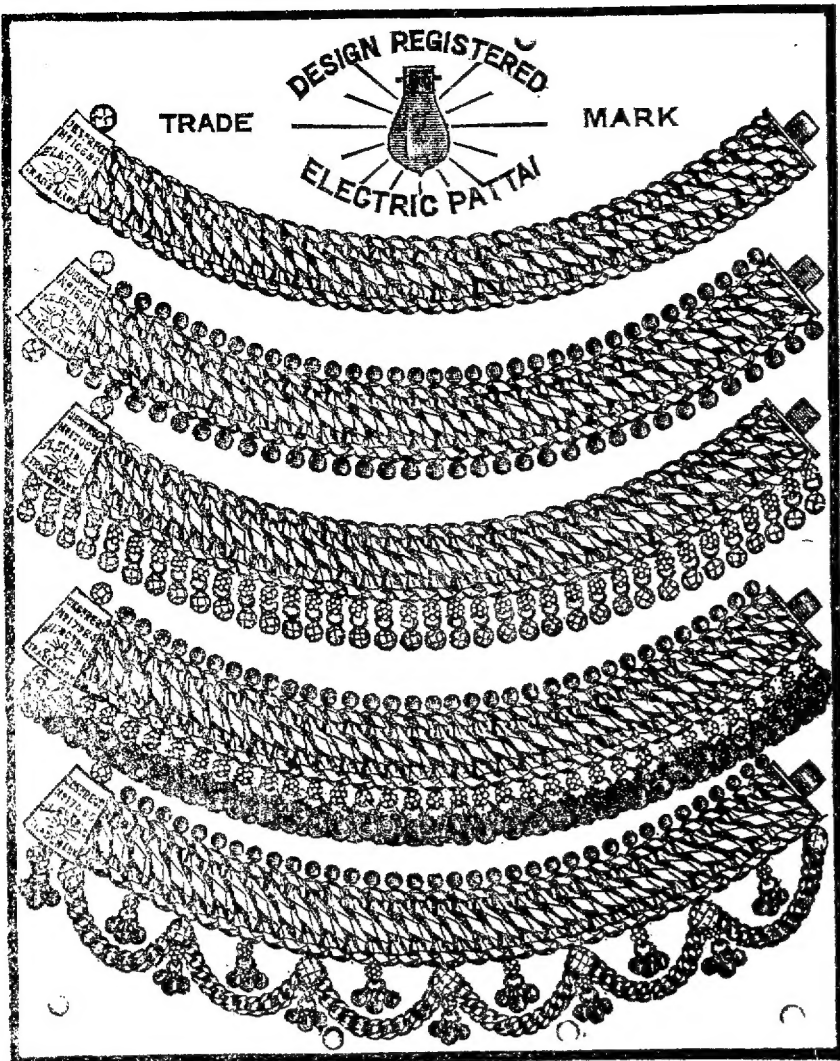
పలయువారు కృతికర్త: విద్యాక జి. జోగి సోమయాజి వి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, అదోని, అనిగాని లేక మేనేజరు ఆంధ్రప్రదేశ్ అఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.
వెల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వంటి వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. నులభ్యతెలిసి మంచి యోగములకలవు. సగముధరకు అమ్ముచున్నాము. వెల 0-3-0
కూటముద్గరము:— మాధవశండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0
చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను చూపును. వెల 0-4-0
మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0
ఒక డబ్బీ తైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి మలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దము వలె ప్రకాశింపును. చర్మము చురుక్కత్తును కలిగి నాజుకు తేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన చలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నూతనముగా ప్రదర్శింపబడిన
“ఎలక్ట్రిక్”

పట్టుగొలుసులు

మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రేమ మార్కు-రిజిస్టరు అయినది.

ఆర్యులపైని గొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము. కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక వెండితో గొలుసు చేయవలసి నదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ చేయుదుము.

జత 1-కి మజారి:-

వెర్షన్ నెం.	చిన్న నెం.
నెం. 1	6 4
నెం. 2	7 5
నెం. 3	8 6
నెం. 4	8 6
నెం. 5	9 7

సోల్ ఏజెంట్:-

నారాయణదాస్ పీట్టి,
191. చెనాబజారు, రోడ్.

మదరాసు.

అఖిలభారత గౌరవకరమైన

ఆదాయ వ్యయ పట్టిక

1-5-1925 మొదలు 30-4-1926 వరకు

ఆదాయము

	రూ.	అ.	పై.
చందాలు విరాళములు	6100	15	0
నూలుచందాలు	26	6	6
వడ్డీ	27	8	0

మొత్తము

6154 8 6

వ్యయము

గౌరవ కోశోద్యోగివ్యయము	8	10	6
కార్యదర్శుల	1816	2	0
ప్రయాణ	60	8	8
పుస్తకములు వగైరా	20	15	6
ముద్రణము	21	0	0
తపాలా	12	4	6
వ్రాతపరికరములు	8	7	8
సెంట్రలు బాంక్ (జవారీ బజారు బ్రాంచి) లో నిలువ మొత్తము	3776	11	0
పత్యాగ్రహశ్రమమున నిలువ	705	14	0
గౌరవ కోశోద్యోగివద్ద	1	18	9
కార్యదర్శివద్ద	108	10	0

మొత్తము

6154 8 6

పంపబడిన నూలు చాల వీరసముగా నుండుటచేతనే దా నివలన చాల కొద్దిసొమ్మువచ్చినది. పంపదలచినవారు మంచి నూలు పంపినచో ఆదాయ మధికమగును. (మో. క. గాంధీ ఎంగు యిండియా 1-7-26.

దేశబంధు దేశీయ స్థావరకనిధి

చందాల వివరములు

జూలై నెల 1వ తేదీని వెలుపడిన ఎంగుయిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడిన మొత్తము 88424-7-6. మిగిలిన పేర్లు ముందు సంచికలో ప్రకటింపబడును. ఈపత్రికలో గల పేర్లలో ఆంగ్లముల పేర్లు రెండు మాత్రమే గలవు.

1. శ్రీయుత జంపాల సాంబయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా రు 1-0-0
2. శ్రీయుత కొడవరం స్వామిగారు- విశాఖపట్టణము 5-0-0.

భారతతంత్రకారకసంఘము

నూలుచందాల సంగ్రహము

ఏ. నెలకు 1000 గజములు సంపుటకు మొత్తము.

బి. నెలకు 2000 గజములు సంపుటకు మొత్తము.

రాష్ట్రము	ఏ.	బి.	మొత్తము.
అస్సామ	12	0	12
ఆంధ్ర	436	100	536
ఆసామ	155	0	155
బీహారు	224	88	312
బెంగా	516	84	600
బీకానరు	17	6	23
బరౌ	6	4	10
మధ్య (హిందీ)	44	164	208
,, (మరాఠీ)	66	22	88
బొంబాయి	80	18	98
ఢిల్లీ	21	2	23
గుజరాతు	445	168	613
కర్నాటక	175	41	216
కేరళ	64	9	73
మహారాష్ట్ర	228	48	276
పంజాబు	61	6	67
సింధు	48	14	62
ద్రవిడ	484	59	543
పంచుక్త	141	17	158
ఉత్తర	33	18	46

మొత్తము 8251-858-4109

(ఎంగుయిండియా-1-7-26)

బ్రిటిష్ సర్వేట్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండుదేశములో స్థాపింపబడినది)

ఏజెంట్:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు.

ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలములలో ఫలితము కనుపించియున్నది.

ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్నిపంటలకు దీనిని వ్యవయోగింపవచ్చును.

ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి	ఆర్. బి. పోర్ట్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ ముగిదువీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హాస్పేటు	హాస్పేట్ కో-ఆపరేటివ్ ప్రెడిక్టరు యూనియన్, లిమిటెడ్	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్కోట	నెం 36, గోళిగారి వీధి
అనకాపల్లి

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

హిందీ మొదటివాచకము	0 6 0	శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)	1 4 0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2 4 0	...
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరూ స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0 6 0	...
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1 8 0	...
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0 4 0	...
పోట్ల ఖిర్దులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

హిందూ

మహమ్మదీయసఖ్యము

బీహారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ
ప్రయత్నములు

ప్రచారకసంఘ నిర్ణయము

పాట్నా, జూలై 7:— హిందువులకు మహమ్మదీయలకు గల సంబంధములను చక్కబరచుటను- కాననసభల యొద్ద కలకు అభ్యర్థనల నిర్ణయించుటనుగూర్చి బీహారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ మార్గముల నాలోచించెను. రాష్ట్రీయమునందు కాంగ్రెసు సభ్యులందరను ముఖ్యముగ కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రస్తుతము దేశమున్న క్లిష్టస్థితిలో తమ ప్రధానధర్మము రాష్ట్రీయమున దుభయజాతులకు గల విభేదములను తొలగించి, ఆరాష్ట్రీయమున యీ విభేదములకు పూర్వమున్న స్థితిని దెచ్చిపెట్టుటలకు జేయవలెనని గ్రహించిన వలెనని కమిటీ తీర్మానించెను. మాలానా మజిరత్ హక్కు రాష్ట్రీయమునందలి హిందూమహమ్మదీయ కాంగ్రెసు ప్రముఖులను చేరవలెనని ఉద్దేశ్య సంఘములకును మిత్రత్వమును జేపూర్వమనెనని కోరి చేసిన ప్రయత్నములను కమిటీ హర్షించెను. కాన్పూర్ సభ్యులు ప్రకటించిన ప్రకటనమునకును వారు నిర్ణయించిన విధానమునకును యీకమిటీ తోడ్పాటును తెల్పుచున్నది.

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదు, జాలానా మిశ్రా యం. యల్. ఎ. గారలను యిరుదులు జూలై 10 నుండి దర్బంగాలో పర్యటనము సల్పి ఉభయజాతులకు సఖ్యమును సుదుర్బులు జేయవలెనని నిర్ణయింపబడెను. జూలై 31 వ తేదీని చాప్రాలో హిందూమహమ్మదీయ కాంగ్రెసు ప్రముఖుల సభను మరియొకదానిని జరుపుటకు గూడ తీర్మానింపబడెను. ఎన్నికలలో ప్రత్యేక మతస్వత్వముల రక్షింపు విషయము గూడ చర్చింపబడెను. ఈవిషయమున నీమధ్య అభిలభ్యతకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము అంగీకరించిన తీర్మానము చాలునని కమిటీ తలచి చాప్రాలో జూలై 31 వ తేదీని జరుగనున్న సభయందు వివరములను పూర్తిగ చర్చింప తీర్మానింపబడెను.

చిరరంజన దాసు చనిపోయినందులకు విచారమును తెల్పుచుగూడ తీర్మానము గావించబడెను.

కాననసభాభ్యర్థనలు

రాష్ట్రీయ కాననసభకు యీ క్రిందివా రభ్యర్థనలుగ నిర్ణయింపబడిరి:—

దక్షిణచాంపరాక్:— బాబు రాందయాల్ ప్రసాద హామీ.

సింగభూమి:— రాం లగనరాం.

ఆరా:— సిద్ధేశ్వరి ప్రసాద్.

పాలమాన్:— గుప్తేశ్వర ప్రసాదసింగ, పశ్చిమ పాట్నా పుణ్యదేవర్య.

అసాం కాంగ్రెసు అభ్యర్థనల నిర్ణయించుటకును, వచ్చే ఎన్నికలకు జయప్రదముగ జరుపుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము ఆగస్టు 3వ తేదీని జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

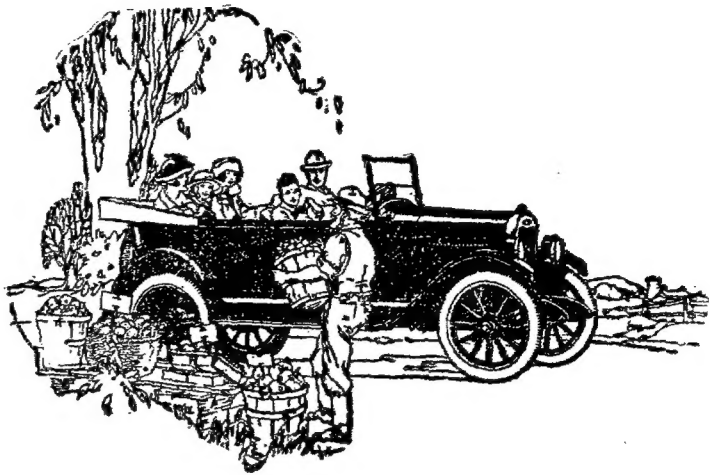
క్రిందటి నెల 30-వ తారీఖు బుధవారం రాత్రి నిడుదవోలు ప్రేమదగ్గర, రయిల నెక్కి గన్నవరములో, దిగిపోయినప్పుడు, రయిలులో, యెక్కడనో నాచోక్కాను మరచి పోయినాను. ఆచోక్కాజేబులో అనుబంధి నిద్రాసాగరుడు అని పైనిలాపము వ్రాయబడ్డ ఒకకవచ పున్నది. ఈ కవచంలో 1926 సం॥ 4 వ మే తారీఖున కృష్ణాకిల్లా గన్నవరం సబరిజిల్లాలో ఆఫీసులో 928 నెంబరు రిజిస్టరు చేయబడ్డ దస్తావేజు న్ను, కొన్ని చిల్లరకాగితాలున్ను పున్నది. ఈ దస్తావేజును అనుబంధి లక్ష్మీనరసింహముగారిభార్య సువాలక్ష్మమ్మగారు ప్రస్తుతము రంగూనులోవున్న బర్మా కాననసభ మెంబరు అనుబంధి నారాయణరావుచేర వ్రాపించివున్నారని, వారిన్నీ యిది చెద అనుబంధి చిన అనుబంధిలోపున్నట్లీర్పిరు 5000ల కిమ్మకుగల భూములకు సంబంధించినట్లీర్పిర్పిరాస్తే సరెండరు దస్తావేజుగా పున్నది. ఈదస్తావేజు యెవరికయినను దొరకినయెడల దయయించి యిదిగనవ చిరునామాకు పంపినయెడల అయిదు రూపాయల కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా పమర్పించెదను.

1928 సం॥ జూలై 8 ఆ. నారాయణరావు ఎమ్.ఎల్.సి. నుకాం గన్నవరం 4478 యియాస్త్రిటు రంగూను (బర్మా).

for Economical Transportation

నిదర్శనములందు మీకు ప్రతి
గలిగినచో, మీరు తప్పక
చివరెట్టునే కొనవలెను.

ధర రూ 2850 ఈ ధర ప్రకారము మదరాసునం దివ్యబడును.

తక్కువ ధరగల కారు లన్నిటికంటెను, క్రొత్త చివరెట్టునందు గల

శ్రేష్ఠత్వమే ప్రజలందరి ఆమోదమును బడయుటకు ముఖ్య కారణముగా నున్నది.

పూర్తి వివరములకు ఈ కారు విలాసమునకు వ్రాయుడు:

సింపున్ ఆండ్ కో, లిమిటెడ్.

మదరాసు

ఉదకమండలము.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము
సెనేటు ఎన్నికలు

కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారు

ఎన్నికొనబడిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జూలై 7:— శాసనసభాసభాగము కలెక్టరు ఆఫీసులో, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని లోక్ జోర్నలు మ్యూనిసిపాలిటీలు పంపినవోట్లు లెక్కింపబడెను. అండ్ టెక్స్టు ఎక్కువవోట్లు అనగా 78 వోట్లు కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడు బారిష్టరుగారికి వచ్చినవి గనుక అయిన యీజిల్లా స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘముల తరఫు ప్రతినిధిగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటునకు ఎన్నికొనబడెను. అయినచో తీవ్రముగా పోటీచేసినవాడు పరిమి చక్రపాణి నాయుడుగారు (బీదరు

కాకినాడ). వీరు జస్టిస్ పత్తుమనాగు. వీరికి 74 వోట్లువచ్చినవి. సామ్యుల్ గారికి (పెద్దాపురం) ఒకవోటు లెక్కింపబడెను. లెక్కిన అభ్యర్థులు పోటీపడనట్లు కన్పించుచున్నది. సామినాయుడుగారు కాంగ్రెసుపక్షమునకు చెందినవారు. ఇంగ్లండులో నుండి కొంతకాలము చదువుకొనినవారగుటచేత యాదాపియను పరిశీలకులను తెలిపినవారై గొందురు. ప్రొగ్రెస్సు విద్యార్థులకులు తెలిసినవా రగుటచేత వీరు సెనేటులో శాసనసభాసభాగముగ తగుకృషిచేయుదురని యాహించెదను.

* స్థానిక సంఘముల తరఫున గుంటూరుజిల్లాకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటులో శాసనసభాగము గలదు. దానికై శ్రీయుతులు పడింపట్టి వెంకటేశ్వర్ల నరసింహారావుగారు శ్రీపుర శాసనసభాసభాగము చెందినవారు. దానిని వెంకటేశ్వర్లయ్యగారు అభ్యర్థనగా నిలుపబడిరి. 3 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగెను. జిల్లాయందు గల స్థానికసంఘసభ్యులలో 177 మంది యెంచటికి జనుదెంచికలెక్టరుగారి సమ్మతియన వోట్లు నిచ్చిరి. రామస్వామి చెందిరిగారికి 71 వోట్లును పరిసంపాళుగారికి 69 వోట్లును కృష్ణయ్యగారికి 49 వోట్లును వచ్చినవి. రామస్వామి చెందిరిగారు ఎన్నికొనబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే

భారత కానసభ చెన్నపురి:—శ్రీ యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు.

మహాస్వామియసంఘము (వత్తికోడేశము):— సయ్యద్ మహ్మదాసాహెబుగారు.

చెన్నపురికానసభ:—శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, వి. మాళిమణిపిళ్ళై, డా॥ యస్. మల్లయ్యగారు.

సుహృద్భియస్థానము:—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

* * *

ఎన్నికలందు ప్రజల ధర్మము

కాంగ్రెసు నాయకుల ప్రబోధము

"జస్తిసు" పక్ష వాదములకు ప్రత్యుత్తరము

మదరాసు కానసభకు నగరపాలక సంఘమునకు కాంగ్రెసు తరఫున అభ్యర్థులుగ నియమింపబడిన వారి అభ్యర్థిత్వమును జలపరుచుటకు గాను నిన్నటి సాయంత్రము 7-30 గంటలకు రాయపేట మండలి గొప్ప పౌరసభ గావింపబడినది కాంగ్రెసు నాయకులు పలువురూ సభయందు హాజరైరి. తుదివరకు సభ్యుల తృప్తి సామితో చేయించి కాంగ్రెసుయేదల భక్తి శ్రద్ధలను ప్రకటించిరి. సభకురుదొచ్చిన ప్రముఖులలో శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ సింగారవేల్ శ్రేష్ఠి, డా॥ యస్. మల్లయ్య, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, మాఫీమహమ్మద్ డి. కొళ్లండ్ల ఆచార్యులునాయకర్, యన్. పి. నాగయ్య చెట్టియార్, రాజగోపాలకాగారులు గలరు.

ఓ. కందసామిశ్రేష్ఠిగారు ప్రధానత వహించి ఇట్లు మాట్లాడిరి.

అభ్యర్థులు

రెండు మాడు మామయ్యలతో పట్టుమంతు పురపాలక సంఘ ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. ఆ ఎన్నికలందు అభ్యర్థుల స్వేచ్ఛిని ఎన్నుకొనవలయుననునది ప్రస్తుత సమస్య. ఇదివరలో తెక్కు సంస్కరణలనుండియు కార్పొరేషనులో అధికారము వహించియున్న పక్షము (జస్తిసు) పౌరుల వోటులను గైకొని ప్రజల యభిప్రాయములను పాలించక కేవల గౌరవార్థము సభిలకే తెంచి ప్రజలను జమానుల మని భావించుచు చేసిన యధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. ఆదినములు గలిగినవి. నేడు పురపాలక సంస్థలందు ప్రజాసేవ ప్రజాసేవ కేయుటకును ఉద్దేశ్యము వ్యాపించియున్నది. పురపాలక సంఘసభ్యులు ప్రజాసేవకులేగాని యజమానులుగారనెడి సిద్ధాంతము సర్వజనసామాన్యమైనది. ఈ సేవాత్మకముల సమష్టించి దేశస్థుల కేయుట కుగాను సంఘములందు టావత్సకమైనందున కాంగ్రెసు అనుచేరట దేశమందొక బలవత్తరమగు పక్షము స్థాపింపబడినది చెన్ననగరమందిపుడు జస్తిసు, కాంగ్రెసుపక్షములు రెండు గలవు. ఇందు జస్తిసుపక్షము ప్రప్రథమున ప్రజాసాహాయ్యముయొక్క కేయు, శ్రేయోభివృద్ధులకై సంస్థాపింపబడినది క్రమక్రమముగ అనునాశయములు క్షీణింపబడినవి. సాంఘికముగ అన్ని కులములను సమానహక్కులు గలిగియుండ వలెనని యు, సాంఘికపరిస్థితులను లొలగజేయవలెననెడి ప్రధానోద్దేశ్యముతో నారంభింపబడిన బ్రాహ్మణేతరపక్షము కాలక్రమమున, స్వార్థపరత్వము, అధికారవాంఛ, సాంఘికదుర్భిమానములకు నిలయమై ప్రజలకృతిఘ్నతను పాత్రమైనది. కాంగ్రెసు దేశసేవయే, ప్రజాక్షేమమే, దేశస్వాతంత్ర్యమే పరమావధిగ గైకొని కృషియుచున్నది. కావున పట్టణమోక్షమును, దేశమోక్షమును నిర్ణయించునట్లు రాగల ఎన్నికలలో ప్రజలు ఇరు పక్షములందలి అభ్యర్థుల ఆర్థికావస్థలను, యోగ్యతాయోగ్యతలను వివక్షగానివి వోటుజేయవలె నని బల్కిరి.

సాఫీమహమ్మదుగారు:—మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు జస్తిసుపక్షములందెయ్యదియు లేదుమో, నిర్ణయించవలసిన బాధ్యత రాయపేట పౌరులపైగలదనియు, దేశసేవకాంగ్రెసులకు రాయపేట పౌరులందరూ కాంగ్రెసు ప్రతికత్తుల కులంత్రిములు సాగ నేరవనియు ఘంటాపథముగ వక్కాణింతుయమనిరి. కాంగ్రెసు పక్షమునది దేశసేవకు లనేకులు గన, ప్రాణములను గోల్పోవుటకు సంసిద్ధులై పడరాని యిసుమలగుడిచి, దేశస్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడిరి. వేలకొలది దేశభక్తులు జైల్లకసుభవతిరి దేశాస్వస్థతలేకయు జైలునందు బాధలననుభవించుచు మరణము నాహ్వానించిరి. ఇక జస్తిసుపక్షమువారి గుణాగుణములేమి :

గుప్రసిద్ధదేశభక్తులు తెక్కువేలమంది జైల్లకంపబడినపుడు రాజకీయ జైలకు సామాన్యజైలకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసంగబడినవని కానసభయందు తీర్మానము లేబడగ జస్తిసు పక్షనాయకు లగు కీ. కే. పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు కాంగ్రెసు రాజకీయజైలకులను దుర్భాషలాడిరి. ఇదియేగాదు మలబారు విమోచనరీతి సందర్భమున జస్తిసుపక్ష ప్రవర్తన ప్రజలకు తెల్లమైయున్నది. మలబారు కలవరమందు పోరాటములనాపి, ప్రజలలో కాంతినిలకొల్పి గోగి చ న సెంచి న మాలానా యాతుబోహుస్సేనుగారిని పోషిక నిర్బంధించిరి మామిలలు గాజీగారాని ఇనుపపెట్టెలందు పశువులవలె త్రొక్కివేయబడి పిపాసాపీడితులై తమయూత్రమునే దామయగ త్రాగి కడకు దుర్వరణమునకు పాల్పెసిన ప్రభుత్వమునకు జస్తిసు పక్షమువారు బాసబయ్యెనెచిరి. ఇంకను ఉప్పుపన్ను నభివృద్ధి జేయుటకు కారకులైరి. కాంగ్రెసునాయకులపై అపవాదములమోపియు, కాంగ్రెసుసభలందు గలభాయెనర్మియు పని విధ విఘ్నకార్యములగావించి ప్రజల మోహింపజూచినను పౌరులు నిజానిజముల గుర్తెరిగి కాంగ్రెసునే అభిమానింతురని విశ్వసించుచున్నాననియు కాంగ్రెసునకు జయమునిశ్చయమనియు బల్కిరి. పిదప ఉపన్యాసములు కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో జేరినపిదప గావించిన ప్రజాక్షేమకార్యములను జస్తిసు ప్రాతినిధ్యమును వివరించి స్వార్థపరులను, దేశోపహంసకులను జస్తిసుపక్షము నభిమానించవలసిన బల్కిరి.

సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు:—మాట్లాడుచు అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘముచే నిర్ణయింపబడిన చెన్నపురి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను జలపరుపవలసినదిగ సభ్యులకు విజ్ఞప్తియొనర్చిరి. కాంగ్రెసువారు మానవ స్వత్వములకు, వాక్సాతంత్ర్యము మున్నగునాని సంతక్షణకు పాలుబడుచున్నారనియు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము సాధ్యమునంతటి స్పృహతో అంతరింపజేయుటయును, ఖద్దరు ఆదిగాగల వేషము పరిశ్రమల నభివృద్ధి జేయుటయును ముఖ్యోద్దేశ్యములుగ నెంచుకొని పాలుబడుచున్నామని పల్కిరి. "ఈ సిద్ధాంతములను జస్తిసుపక్ష సిద్ధాంతములతో పోల్చి చూడుడు. చూడు వాలు గు వారములనుంచి జస్తిసు పత్రిక యందు వ్రాయబడుచున్న సంపాదకీయ వ్యాసములన్నియు నాపై ప్రయోగింపబడియున్నవి. వీనిని ప్రకటించినందులకు ధనమొసంగవలసిన నేనెంతగనము చెల్లించవలసియుండునో నేనెంతగనముజ్జాను (నవ్వు) నాపై మోపబడిన అపనిందల కన్నీటికి నేనిల సమాధాన మొసంగుట కుద్యుక్తుడనుగాను. సభ్యులెన్నటికైనను బయల్పడునేగాని దాగియుండెడి. నేనా ప్రలాపములనెల్ల లక్ష్యముచేయ నవసరము లేదు,

కార్పొరేషనులో స్వరాజ్యపక్ష మొనర్చినదేమి?

అని జస్తిసుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. కావున ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము జెప్పట సాధియై యున్నది. 1924 సంవత్సరమువరకు కార్పొరేషనులో జస్తిసుపక్షమువారు బలవంతులుగను స్వతంత్రము కొందరు అల్పసంఖ్యాకులుగను ఉండిరేగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు రాకరైన లేకుండిరి పరిపాలన యంతయు జస్తిసుపక్షముచే సాగింపబడుచుండెను. ఆపక్షమువారే అభ్యర్థులుగ నుండిరి. అంతవరకును కార్పొరేషను వ్యయము క్రమక్రమముగ పెరుగుచువచ్చి పన్నులలో ఏమాత్రమైన తగ్గింపులు కవకాశము లేకుండెను. టి. యస్. రామస్వామిఅయ్యగారు పన్నును 100 కి 1 వంతు తగ్గించవలె నని ఉపపాదన లేగ నయ్యడి విగ్రహయెను. ఈ విషయము వోటులపై సానుభూతి గలవారమని తెప్పకొనుచున్న సభ్యులే ఈయపపాదనకు ప్రతిపాదనలతో నొకరు. పిదప స్వరాజ్యపక్షము కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన యనంతరము స్వరాజ్యపక్షమువారు చెలులైన పన్ను తగ్గింపుజేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారని ఎరింగి, ముందా తామా యవకాశమును గైకొనుటకై జస్తిసుపక్షమువారు 100 కి 1 వంతు పన్ను తగ్గింపుల కుపపాదన దేగా అది సభ్యులెల్లరచే నామోదించబడినది. 1926 సం॥ మార్చి 15 యందు పి. టి. కుమారసామిశ్రేష్ఠి, ఓ. తణికాచలం శ్రేష్ఠిగారు 100 కి 3 వంతులను, డా॥ వి యస్. మల్లయ్యగారు 100 కి 1 వంతు తగ్గింపుల కుపపాదనలకు నోటీసులు నొసంగిరి. ఆచారము ప్రకారము డా॥ మల్లయ్యగారి యుపపాదనకు ప్రాధాన్యమియబడినది. అతీత్యాసము పెద్దలవలన ప్రజలు చెల్లించు పన్నులో తిరిగి 6 లక్షలరూప్యములు ప్రజలకు తిరుగువచ్చెను. ఈ యాదలకుల యాప్యములలోటా పూడ్చుటకై వ్యయమునైన తగ్గింపవలెను. లేదా నూతనముగ పన్నునైన విధింపవలసియుండెను అందుచే ముఖ్యముగ కాన్పియలోని స్వరాజ్యపక్షమువారి లోడ్వాటు, ప్రయిత్యములవలన వ్యయములో 4 లక్ష

లరూప్యములు తగ్గించి లోటును పూరించిరి. విగిలిన రెండు లక్షలను వ్యయమును తగ్గించవలసినదిగ కాన్పియసభ్యులకు విజ్ఞాపనజేసియుంటిని. కానివా రందులకు సమాకార మొనర్చరైరి. పిదప కె. వ్యాసారావుగారు వృత్తిపన్ను 25 వంతులు మోచింపవలసినదిగ ఉపపాదన గావింపగ స్వరాజ్యపక్షము వారును అందులకు సమ్మతించిరి. ఇది క్రొత్తపన్నుగాను. 2 సంవత్సరములక్రింద తగ్గించినపన్నును తిరిగి పునరుద్ధరించుటయే. ఇంతకంటెను మార్గాంతరమేమియు లేకుండెను. దీనివలన బాధితులగువారు మాఖ్యముగ యూరోపియనులు, వర్తకులు, భవాభ్యులగు భారతీయులుగాని జనసామాన్యముగాను. 25 వంతు పన్ను తగ్గింపబడుటవలన లాభముపొందిన సామాన్య ప్రజల సంఖ్యలో బోల్చియొచిన వీరిసంఖ్య అత్యల్పము. మరియు కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించినపిదప యొనరింప జూచిన మేళ్లలో ప్రజాప్రబోధము కడుంగడు ఘనకార్యమై అంతవరకును కార్పొరేషను యనిన పన్నులను చెల్లించుట కష్టమే యనియు పౌరులకు కార్పొరేషను ప్రజా సంస్థ యనియు ప్రజల శ్రేయమునకే ఏర్పడినదనియు కాన్పియ సభ్యులు ప్రజలకు దాడులుగాని ప్రజలపై యధికారము చలా యించెడివారు గారనియు వోటులకు గొప్పపిండి కాంగ్రెసు వారే. రెండు సంవత్సరములలో ప్రజలకు వోటుయొక్క విలువను తెలుపగలిగి నందుల కేపక్ష మొనను గర్వింపవలసిన విషయమే. స్వరాజ్యపక్షము కార్పొరేషను చట్ట నిబంధనల నిరంకుశముగ ఉల్లంఘించిన దను నేరము మోపి యున్నాడు. ఒక వేళ నియ్యడి నిశ్చయమైనను 50 మంది సభ్యులుగల కార్పొరేషనులో 14 మంది సభ్యులు గల స్వరాజ్యపక్ష విజ్ఞప్తిని జేయబారి యుండినదనిన స్వరాజ్యపక్షముయొక్క అధికారము తన ప్రజా విశ్వాసమునే వెల్లడిజేయును. (హర్షధ్వనులు) అది యటులుండ కాంగ్రెసువారు గావించిన ఉల్లంఘనమేమి? పట్టణముందు మోటారు చెట్టలు పంపులకు, సోదా దుకాణములకు వీధులలో తావోసంకుండు హిందూ దేవాలయమున కెదురుగనుండు స్థలములో రగమును నిలుపుటకై 2 అడుగుల స్థలమునకు లై సెన్సు నొసంగవలసినదిగ ఆ ప్రదేశముందలి ప్రజలు విజ్ఞప్తి నంపుకొన కవివనరుగారు, తాను భారతీయుడను, హిందువునై యుండియు, దానిని నిరాకరించెను. అందుపై సభ్యులు స్థలమొసంగుటకుగల యావశ్యకతను గుర్తించి కవివనరుగారు తననిర్ణయమును మార్చుకొనవలసినదిగ నొగిరి. ప్రతిపక్షాలపక్షముందలి నటరాజమొదలిగారును పై యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి. కాని కవివనరుగారుల కిచ్చగింపవందున ఆఫ్ఫలమునకు లై సెన్సు నొసంగవలసినదిగ గోరుచు సభ్యులు తమవాక్కులను స్థిరపరుచుకొనవలసినవచ్చెను. ఇదియేనా చట్ట నియమాలంఘనము! స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన యనంతరము కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి దృష్టి మార్పుజేంది నారు ప్రజలసేవకులే యనుభావ మేర్పడినది.

అక్రమారోపణలు

కార్పొరేషను అభ్యర్థులను పైపు గుమాస్తాలును, విశ్రాంతిగులు మున్నగు సౌకర్యము లధికముగ గలవనునది మరియొక ఆరోపణ. దినమునకు 4 గంటలు పనిజేయవలసిన అభ్యర్థులు తనవిధులను పక్రమముగ నిర్వర్తించవలె ననిన ఒక రిద్దరు గుమాస్తాలుండు టావత్సకమా లేదా యోచింపవచ్చును. నేటి యభ్యర్థులు పూర్వమున్నవారివలె ప్రభుత్వమునకు సభ్యులకు మధ్య వార్తలు నడుపు పొప్పాఫీసువంటివారుగ నుండుట కవకాశము లేదు. (నవ్వు) నాచెనుక రాగల యభ్యర్థులు లీసౌకర్యములన్నియు అనుభవించునందు సర్వదా నేనీపదవి నాక్రయించియుండదోను. నేడుగాని నాపక్షమువారు నన్నాస్థానమును వీటి వేరొకచో పనిజేయ నియమించిన నేడే రాజీనామా యొసంగుటకు సంసిద్ధుడనైయున్నాను. (హర్షధ్వనులు) స్వార్థత్యాగము ఉద్యోగ నిరసనము, గాలనిద్ధాంతములుగ గలిగిన పక్షమునకు జెందిన వారి కి యధికారవాంఛ గలవని మోపుట కవకాశమేలేదు. కావున ప్రజలీ యసత్యారోపణలందలి సత్యమును గ్రహించి గాక యని కోరెదను.

ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన గలిగెడి చెటుపు లెవ్వటికే ప్రజలకు స్పష్టమైయున్నవి. ఇందుచే జనసామాన్యమున కెట్టి లాభమును లేదు. సంఘము దేనలుగురుకుద్యోగములు లభించినంతమాత్రమున గలుగనున్న లాభమేమి? మీరు విక్కిలి సాంఘిక విద్వేషములు, దుర్భిమానములు పెచ్చరిల్లును. నాన్గజపెడు అధికారల వేతనముల నభివృద్ధిజేయుటకై జస్తిసుపక్షమువారు నొనర్చినకృషి యేమి? వీరి వేతనముల సక్రమ ద్విజీయమొనెచ్చిన ప్రభుత్వమునకు డబ్బుపుట్టదు. కాని వి. పి. యస్. అధికారుల వేతనాభివృద్ధికెటనుండియో డబ్బు పొర్లి

వచ్చును. కారణమేమి? మొదటివారు భారతీయులు, రెండవ వారు భాషాభివృద్ధి, జాతీయతను (బ్రాహ్మణీయతను) నకు తోడ్పడుచున్నదనియు, వారి యభివృద్ధికి కారణమనియు తలచుట కల్గెనని వేరుగ జెప్పవలసివచ్చినది బల్లిగిరి.

డి. కొలంబిగారు తమిళమును మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణీయతను కల్గెననిరి. కాంగ్రెసునందు పనిజేయు అత్యధిక సంఖ్యాకులు, కాంగ్రెసు ప్రధాన నాయకులు బ్రాహ్మణీయత యని బల్లిగిరి. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కాంగ్రెసున భాగస్వామి అనినందుకొని సంఘముగ వివరించు భారతీయులు భావదాస్యమునుండి విముక్తులు గావలయునని బల్లిగిరి. విదేశీ ప్రభుత్వము గావించుచున్న అక్రమములను తొలగివేయుననిన దేశస్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై నడుములు గట్టి కాంగ్రెసుతో గలసి పనిజేయవలె నని బల్లిగిరి.

ఉపన్యాసములు భారత క్రైస్తవుల నుద్దేశించి మాట్లాడుచు భారత క్రైస్తవులను దేశభిమానము గలవారనియు, భారత ప్రభుత్వనియు, స్వతంత్రవాంఛ గలవారని ప్రపంచమునకు చాటవలె ననియు, వేయింటికి అర్థశతాబ్ద భారత క్రైస్తవ సంఘ మియవకాశమును విడనాడక కిరి కొట్టి భారతీయుల ప్రతినిధి సంస్థయగు కాంగ్రెసుకు తోడ్పాటునగి స్వలాభము నాశించి యొనను విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వర్తించవలె నని బల్లిగిరి.

విదవ అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

తాతా ఆయిలుమిల్లు

ఇంకను నష్టములు

బొంబాయి, జూలై 6:—తాతా ఆయిలుమిల్లు నివేదికములో నింకను రు 3,22,000 నష్టము వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. క్రిందటి సారి నష్టము వచ్చిన రు 3,64,000 పై వడ్డీ తగులకుండునుండి నయ్యడల కంపెనీకి 75,000 లాభము వచ్చియుండెడిది. సర్. సాహెబు తాతాగారి అధ్యక్షతక్రింద నాటాదారులసభ నేటి సాయంకాలమున కూడెను. చాలామంది నాటాదారులు సభలో మాట్లాడుచు మేనేజ్మెంటు పరిగాతని బల్లిగిరి. అంతయు కోకజము అమృతమువీడ ఆధారపడియున్నదని అధ్యక్షుడు పలికెను. మీరందరూ కోకజమును కొని మీన్నేహితులనుగూడ కొనుగట్లు ప్రోత్సహించుచు కంపెనీకి నష్టముండదని చెప్పెను. రేపటికిననున కంపెనీవారి అసాధారణ జెనరలు సభ జరుగునని నివేదికయందు తెలియజేయబడెను. అప్పుడు కంపెనీయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను చక్కచెట్టు స్క్రీమును గూర్చి చర్చించబడును. (ఆ. ప్రె.)

అణిలభరణురాయిగారి విడుదల

వింటరుటను ప్రభువునకు సమాధానము

భారత్వ పత్రికా సంపాదకులకు ప్రభుచ్చేరినుండియొకటి 1-వ తేదీన నీడగున ప్రకటించిన లేఖను అణిలభరణురాయిగారు చ్రాసిరి.

“నావిడుదలవిషయమై కానున్న సభయందు గావించిన స్టేటుమెంటునందు వింటరుటను ప్రభువు కొంతవరకు స్పష్టముగ వివరించినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. నన్ను విడుదల జేయుటకొరకు పరకులుగా భావింపబడుటకు నేనెవ్వరికిని నట్టిమాటయు నిచ్చియుండలేదని నేను వింటరుటను ప్రభువు ఎకు స్పష్టముగ తెలిపింపుచున్నాను. చాలకాలమునుండి నేను విశ్వసించుచున్న నానమ్మకముల నేను చెప్పితిని. గౌరవంతు నాడినమాటలపై దొరతనము ఆధారపడుటకు ఇప్పుడు పరిస్థితు లంగీకరించినచో వారి అంగీకారమువలన నేను పరకు గావించి నట్లుగ బరిగణింపరాదు. గవర్నమెంటు మర్యాద గాపాడుటకును ఆన్యాయముగ నాకు కళంకము గలిగించుటకును పరకు నిచ్చెనని వింటరుటను ప్రభువు వచించెను. ఏదినమన ఎట్టిపరకులను నన్నుగోరకయే విడుదలజేయుటకు సర్ హ్యుస్టన్ షేక్సన్ నన్ను జూడ నెంట్రలుజేటునకు వచ్చెనో అంతకు చాల పూర్వమే నన్ను విడుదలజేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. బరంపురం జెయిలునుండి ఆలిఫురం జెయిలునకు నన్ను బదలాయించుటకు పూర్వమందె యీవిషయము నాకు తెలుపబడెను. ఇందులకు వింటరుటను ప్రభు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదనని.

భార్యలకుగల వంధ్యత్వము
కిరి దినములలో కుదర్చబడును - వివరములకు నాయుడు
The Tamil-Nadu Ayurvedic Pharmacy
Post Box No. 278, Madras.

వర్క్రింగు కమిటీ తీర్మానములు

హిందూమహమ్మదీయ
సఖ్యప్రయత్నములు

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి

సంతృప్తి

కలకత్తా, జూలై 7:—కలకత్తాలో క్రిందటివారము సమావేశమైన అఖిలభారత కార్యనిర్వాహక సంఘము కార్యక్రమమునుగూర్చి విమర్శించుచు యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు నిట్లుజెప్పిరి:—

వర్క్రింగు కమిటీగావించిన తీర్మానములు హిందూమహమ్మదీయ సమస్యపరిష్కారమునకు మంచిపునాది వేసినవి. ఏ కాసనసభయందైనను హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధులు ముప్పాతికమంది యేదైన మతాంతరవిషయమును ప్రవేశపెట్టుటకుగా చర్చించుటకుగాని ఆటంకపెట్టునెడల అందులకు రాజకీయముగ తగిన అవసరనిర్ణయము యాతీర్వాసములందు జేయబడినది. ఇయ్యది హిందూసభకును మహమ్మదీయ సంస్థలకు గూడ తృప్తికరముగ నుండగలదు. కాటెట్టి యిక్కడ కాంగ్రెసుకు ప్రతిపాటుగా హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు తమ తమ ప్రతిభలు నభ్యర్థులుగ చెట్టుట న్యాయముగ నుండజాలదు. ఈతీర్మానమువలన కాంగ్రెసు విధానమునందు యెన్ని సంవత్సరములనుండియో ఆచరణయందున్న విధానమే అనుసరింపబడుచున్నది. ఇప్పుడు భారతంతయు కాంగ్రెసులో రేపండు కాసనసభలందు సభ్యులుగనన్న హిందూమహమ్మదీయులపై వేయబడినది. ఇప్పుడు వారికి పరిష్కాసమును వచ్చినది.

మాలానా అబ్దుల్ కలాంఅజదు వర్క్రింగు కమిటీలో చెచ్చిన మరియొక తీర్మానము చాల ముఖ్యమైనది. ఉభయమతస్థులకును సమరసత్వమునుగడుటకు ఢిల్లీ ఐక్యమత్తసమావేశమే మూలముగ నుండి ప్రచారము జరుగవలెనని ఆతీర్మానమునందు కోరబడెను. ఈ ఐక్యమత్తసమావేశతీర్మానముల మూలమున భారతదేశ మంతటను యీసమస్య పరిష్కారము జేయుటకు ప్రయత్నము జేయబడెను. అన్ని మతముల యొక్కయు, పక్షములయొక్కయు ప్రతినిధులు కాంగ్రెసులో నున్నను చెట్టును బాగుగా నాలోచించి హిందూమహమ్మదీయ అల్లగులు జరుగుటకు గమనించి యీవిధముగ తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. దేశనాయకు లనిపించుకొను హిందూమహమ్మదీయ నాయకులందరూ యాతీర్వాసముల గావించుటయందు పాల్గొనిరి. చదువుకొన్న హిందువులను మహమ్మదీయులను మత విద్వేషముల ప్రజ్వరిల్లు జేయుటలో చాల దూరముబోయిరి. గ్రామములలో సామాన్యముగానుండు హిందువులను మహమ్మదీయులను కాంతముగనే యుండి మతవిద్వేషములమాటల చెట్టుకుండ నుండుట. కాని రాజకీయ నాయకత్వము జాతిమత సంఘటనమిచ్చి అందరూ యేకాన్యముగ పనిజేయుట దేశమున కవసర మనుమాట మరచిపోవుటవలన యీమతలహములు కారణములగుచున్నవి. అందుచేతనే వర్క్రింగు కమిటీ మూడవతీర్మానమును గావించి, సోజీబీదే, పండిత మోతీలాలునెహ్రూ, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారుల కొకకమిటీగా నియమించి భారతీయులలో ప్రత్యేకమతాభిమానమును గల్గి అన్యమతవిద్వేషము లేకుండవేసి జాతీయత లోకమున గలుగజేయు నేర్పాటుజేసిరి.

బెంగాలురాజీ సంతోషము

బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందు గల్గిన చీలిక అన్ని పక్షములవారును నిరోధమును జూపుటవలన బొంబాయి రాజీతుడిరనందులకు భారతదేశమందలి కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ సంతోషింపవలసియున్నది. భారతదేశము నేతృత్వమునకై బెంగాలునె యెదురుజూచుచుండెను. బెంగాలు కాంగ్రెసునా రిలో గల్గిన విభేదములే గట్టిపడునెడల దేశమునకు మహాకలమ వాటిగ్గియుండెడిది. బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘున భ్యులలో రాజీతుడుగలవలన బెంగాలును దేశభక్తికార్యముల కైకగ యితర ప్రయోజనములకు మహానింప దలచెట్టి శత్రువులయొక్కయు, స్వాతంత్ర్యోద్యమముల యొక్కయు, మరాఠ్ సేవిత్రోటియొక్కయు ప్రయత్నములన్నియు ఐక్యతయబడెను. కొందరు యితరులను హిందువులనే చేపట్టెవరని చెప్పుకొనుటలనున్న స్వాతంత్ర్యము విదేశీ ప్రభుత్వము ఇచ్చు యేపారితోషికము నైనను అంగీకరింపవలెనను దుర్భాగ్యములను బెంగాలు యేమాత్రమును వినదని నేకు నమ్మెదను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా నాయకుల రాజీ

సేనుగుప్త సాస్థాలుగారల
స్టేటుమెంటు

చెన్నపురినాయకుల అభిప్రాయములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సెప్టెంబరు సర్వీసు)

జే. యం. సేనుగుప్త, బి. యకా. సాస్థాలుగారుల కలసి యాక్రింది స్టేటుమెంటును ప్రచురించిరి:—

కృష్ణగరులో గల్గిన కొన్ని విభేదముల వలన మేము భయమును యిదివరలో నెన్ని సంవత్సరములనుండి కలసి వని జేసిన కాంగ్రెసు నేపనుండి విడిపోతిమని కొన్ని చోట్ల దుగభిప్రాయములు వ్యాపించినవి. మాభేదములన్నియు దేశము యొక్క ప్రయోజనావసరముల ముందు తగ్గియే యుండునని యు మే మభయమును సన్నిహిత్యములవలె పనిజేసెదమనియు మామీ నిచ్చుచున్నాము.

ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారి అభిప్రాయములు

ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారిలో అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ముచ్చటించగా, దేశమంతయును ఈరాజకీయ తోషించువనియు, రాజున్న యెన్నికలలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును పనిజేయుటకు దేశమంతయు కాంగ్రెసు సభ్యులకు బల మేర్పడుననియు జెప్పిరి.

సరోజినీదేవి

గోస్వామిగారు జెప్పినట్లుల యిది వాక్యలహకు సన్న మన న్ను ల లో ర గు లు ముండు తీవ్ర నలుముగాదని సరోజినీదేవి చెప్పెను. ఈ విధముగ భీతగాదా పరిష్కారముగనని ఆమె కేవిధమును సందియమును లేకుండెను. ఇట్టివిభేదములున్న వితర రాష్ట్రీయులందు గూడ నీట్టి ఆదర్శము నవలంబించెదరుగాక యని ఆమె కోరెను.

వర్క్రింగు కమిటీ అభినందనము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము నేడు సమావేశమై బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు విభేదములను బోగొట్టుకొని సహకారభావముతో రాజీని కుదుర్చుకొన్నందుకు గాను అభినందించుచు తీర్మానమును గావించి యందువలన కాంగ్రెసు ఉచ్యమును విజయముగాంచునను సమ్మకమును జెప్పిరి.

భారతశాసనసభ్యర్థులు

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముచేత మహా దింపబడి యాక్రింది అభ్యర్థులు బెంగాలునుండి భారతశాసన సభకు నిలుచుటకు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘముచే నంగీకరింపబడెను:—

బర్హాడ్ డివిజను (మహమ్మదీయతరము) అమరనాథ దత్తు.

రాహుషా, చిటగాంగు డివిజనులు (మహమ్మదీయతరము) సర్వేంద్రచంద్రమిత్ర.

చిటగాంగు డివిజను (మహమ్మదీయము) మాల్వీ అనూన తు ఖాను.

ప్రెసిడెన్సీ డివిజను (మహమ్మదీయము) మాల్వీ బ్రహ్మ హుసేను షోగ్డరు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా ప్రాంతీయ పరిషాలన

కలకత్తా, జూలై 7:—క్రిందటి సందర్భము కలకత్తా యందు భయోత్పాతములు కలిగించుచున్నందున తద్వలన జరిగిన లేనియూ అట్టివారి చర్యలన్నియు ఆయాసమును దొంగతనముగా సంపాదించుటగాను వివక్షకరముగ కనబడుటచే నంది చెట్టుటలలో పరిపోయెననియు బరంపురం దేశమునగియుండు తీర్మానము చెప్పబడుచున్నది. ఈ సోషలిస్టు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకై, మహమ్మదీయులలో భూభాగసంపాదన ప్రయత్నములు జరిగితిమని విషయమై క్రిందటి సందర్భమున జెప్పబడుటలు తెలిగను. (ఆ. ప్రె.)

పాతవరగాప్రశ్నలు.

తిరువల్లి క్షేత్ర విషాదవిచారణ

ఆస్పత్రిలో భర్తాంబ తల్లిపిన వివరములు

లేడిడాక్టరు సాక్ష్యము

తిరువల్లి క్షేత్ర విషాద శేర విచారణయందు, డాక్టరు పాదుకుట్టి అమృతగారు సాక్ష్య మొనర్చుచు, ఆస్పత్రియందు భర్తాంబ తనభర్తపై నాకోపాలు గావించుచు చెప్పిన విషయముల వివరించెను.

ఈ కేసునందు ఎల్. ఆర్. కళ్యాణరామయ్య అను నతిదు జూను 18 వ లేడి రాత్రి తనభార్యయగు 18 వత్సరముల బాలికపై కిరోసినునూనెను పోసి అగ్ని ముట్టించెననియు అందుచే ఆతడు కూనీసేరమును తక్కువగాని, హత్యతో సమానమైన శిరమును గావించెనని పోలీసువారు చార్జి పెట్టిరి.

రుక్మిణమ్మ క్రాసుపరీక్ష

భర్తాంబ తల్లియగు రుక్మిణమ్మను ముద్దాయిత్వరఫునకీలు నిన్న సాయంత్రము క్రాసు పరీక్షతేయగా శేరు కాపురము పెట్టిన తరువాత తన కూతురు ముట్టుయనభుజమాత్రము ముద్దయి భోజనమునకు దమయింటికేనచ్చుచుండెడివాడని తెల్పెను. ముద్దాయియు భార్యయు జాల అన్వేషణముగనే యుంటూఉండెడి వారు. ముద్దాయి తనను కష్టపెట్టుచుండెననిభర్తాంబ ఎప్పుడు చెప్పలేదు. భర్తమాట మీరక ప్రవర్తింపు చుండవలసినదని తా నెప్పుడును భర్తాంబకు చెప్పుచుండెడిది. అగ్నిప్రమాదము సంభవించిన రోజు రాత్రి తాను ముద్దాయి గృహమునకు వెళ్లినపుడు అచ్చట జరిగిన విషయముల గురించి తన కెవ్వరును తెప్పలేదు. నివాసమును పెరంబూరునకు మార్చుటనుగురించి తనకూతురెప్పుడును తనతో చెప్పలేదు. ముద్దయి భర్తాంబను నిప్పు ముట్టించుటకు కారణ మేమియు దనకు కనపించదు.

డాక్టరు పాదుకుట్టి అమృతగారి సాక్ష్యము

గోపాపన్నత్రయందు డాక్టరుగ నున్న పాదుకుట్టి అమృతగారు తరువాత విచారింపబడిరి. భర్తాంబను గోపాపన్నత్రాకి దీనుకొని నచ్చినపు డామె కీమెయే వైద్యహాయమొనర్చెను. తనభర్త తనపైకి రోసి నూనెను పోసి నిప్పు ముట్టించెనని భర్తాంబ ఈమెతో చెప్పెను. భర్తాంబ తల్లిశనివారమురాత్రి 8 గంటల నుండియు రోగినందనే యుండును. మరునాడుదయము 6 గంటలకు సాక్షి తిరిగి వైద్యశాలకు వచ్చునప్పటికి, భర్తాంబ మేదవశమందుడెను. ఉదయము 9 గంటలకు అస్తిపైంటు కమిషనరు కోరికపైన భర్తాంబ నుండి తానే వాజ్యూలము దీనుకొనెను. భర్తాంబ చేతివేళ్లు కాలియుండుటచే, వాజ్యూలముపై నామె సంతకమును దీనుకొనలేదు. రెండుదినములకు పూర్వము తనభర్త తనతో పాటాడెననియు, అప్పుడు క తిలో నరికి చంపెననియు తెలిపెననియుగూడ భర్తాంబ సాక్షితో చెప్పెను.

ముద్దాయి తరపు న్యాయవాది, ఈస్టేటుమెంటును సాక్ష్యముగ దీనుకొనుట కాక్షేపించుచు, ఆస్టేటుమెంటు అంగముననుటచే సాక్షిచేసినవర్తబడిన భాషాంతరీకరణముగాని, భర్తాంబ చెప్పినదిగాదనియు చెప్పెను.

ఆక్రిందటి దినము తనకు జ్వరమువచ్చినటులుండుటచేతన పుట్టినింటనే యుంటినియు, ఇంటికి వెళ్లలేదనియు, ముద్దాయి సాయంత్రము వచ్చి, కో ప గి ం చె న ని యు గూ డ భ ర్తాం బ సాక్షి తో చెప్పెను. తనతో పండుకొన లేదని ముద్దాయికోపబడి, పుట్టినింటికి పోవలసినదని తెలిపించెననియు ముద్దాయి తనపై కిరోసినునూనెనుపోసి నిప్పు ముట్టించి బయకువెల్లి కూర్చొనెను అనిగూడ భర్తాంబ చెప్పెను. అంతట నామె కేకలుపెట్టగా ఇంటిలోనున్న ఇతరులు పరుగెత్తుకొని వచ్చిరి. వారిలోపాటు తనభర్తగూడ వచ్చెను. ఇవి భర్తాంబ చెప్పిన విషయములు. అస్తిపైంటు కమిషనరు కోరికపై వానిని సాక్షియే భాషాంతరీకరించి ఆంగ్లమున వ్రాసెను. వాజ్యూలము నొసగునపుడు భర్తాంబస్వల్పముగానే యుండెను. ఈవాజ్యూలమును ముగించునరీకి 2 వ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు వచ్చి మరియొకస్టేటుమెంటు తీసుకొనెను. ఆస్టేటుమెంటు ముగియు వరకామె స్వల్పపాదస్థిపోయెను. కొన్ని నిమిషముల తరువాత ఆమెకు తిరిగి స్వల్పపాద వచ్చెను. అప్పుడావాజ్యూలము సరిగయ్యెనని ఆమె ఆంగీకారమును తెలిపెను. 19 లేడి శనివార ముదయము 10 గ. 40 నిలకు భర్తాంబమరణించెను. సాక్షియే శవపరీక్ష యొనర్చెను.

పరుకుట్టి అమృతగారి సాక్ష మింకను ముగియలేదు. ఇంతలో కోర్టువా రీదినమునకు లేచిరి.

పరుకుట్టి అమృతగారు ఈ దినమున నింకను ప్రాసీక్యూటర్లు ఇకోస్పెక్టరు ప్రశ్నలకు సమాధాన మొనర్చుచు భర్తాంబ గుండెచెదరి మరణించెనని నుడిపెను. ఆమె మంచి శరీర భార్యముగల బాలికయే. ఆమెను వైద్యశాలలోనికి దీనుకొనినపుడు ఆమె శరీరముతయొ కాలిననువ్వులు గలవు. ఆమె భుజము

నుండి చేతులవరకును, అరిచేతులను, మొగము, బిభ్ర, ఎడమ మోకాలుపైన తొడవరకును కాలిన మచ్చలు గమనించెను.

క్రాసు ప రీ క్ష

పరుకుట్టి అమృతగారు ముద్దాయిత్వరఫున వకీలు క్రాసుపరీక్షకు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు దానినివరకెప్పుడును, మరణ వాజ్యూలమును దీనుకొనియుండలేదని తెలిపెను. ఇదియే ప్రథమము. భర్తాంబనుండి మరణ వాజ్యూలమును దీనుకొని నపుడు, తాను కొన్ని ప్రశ్నల నడిగెను. పోలీసు అస్తిపైంటు కమిషనరు మరికొన్ని ప్రశ్నలడిగెను. ఆమె తమిళమున దొడగిన ప్రత్యుత్తరములను కమిషనరు తాను గలసి ఆంగ్లములోనికి భాషాంతరీకరించిరి. కోర్టువారియెటులున్న స్టేటుమెంటు అదే. భర్త తనను హింసించుచుండెనని తన బంధువులతో చెప్పినట్లు ఆమె చెప్పలేదు. తాను భర్తతో పండుకొనుట కిచ్చగించుటలేదని తనభర్త తన పినతండ్రితో చెప్పెననిగారు ఆమెచెప్పినది. ఆమె ముద్దాయి తో నివసించుట కెక్కువ ఇష్టపడుటలేదని అతడు తనతండ్రితో చెప్పెననిమాత్రము చెప్పెను. భర్తాంబ వాజ్యూలము లూసగు వరకు స్పృశకముతోనే యుండెను.

అంతటితో కోర్టువారు ఫలహారములకు లేచిరి.

ఆంగ్లో హైందవునకు మూడు నెలల కఠినశిక్ష

ఉద్యోగము లిప్పించెదనని మోసగించుట

మదరాసు, జూలై 6:—ఉద్యోగముల నిప్పించెదనని డబ్బాపుచ్చుకొని మోసగించిన శేరమునందు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారీదినమున తీర్పుచెప్పిరి. ఈకేసునందు ఎల్. ఆర్. కొల్లి న్ను ఆను ఆంగ్లో హైందవుడు ముద్దాయి ఇతడు వారై పత్రికా నిర్వాహకుడ ననియు ఆంగ్లో హైందవ సంఘసభ్యుడ ననియు చెప్పుకొనుచుండును. కొన్ని దినములకు పూర్వ మితడు, ముగ్గురు ఆంగ్లో హైందవులకు, తిరుమనాపల్లియందు ఉద్యోగముల నిప్పించెదనని చెప్పి ఒకరినడవండి రు 150 ఇంకొకరి నడవండి రు 100 లు మరియొకరి నడవండి రు 50 లును పుచ్చుకొని తిరిగి కనుపడలేదు. మేజిస్ట్రేటు మొదటి మోసమునందు ముద్దాయి నిర్దోషియని ప్రకటించి మిగత రెండు శేరములక్రిందను దోషియని నిర్ణయించెను.

ముద్దాయి ఈసమయమున లేచి తాను పెద్దకుటుంబము గలవాడ ననియు, అందుచే కోర్టువారు కరుణించి బయటాప వలయుననియు ప్రార్థించెను.

మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పుచు, ముద్దాయికి ఒక్కొక్క శేరముక్రింద మూడేసి నెలల కఠినశిక్షను మొదటి శేరముక్రింద రు 100 ల జరిమానాను రెండవ శేరముక్రింద రు 50 ల జరిమానాను విధించెను మొదటి జరిమానాను చెల్లించనియెడల ఆరు నెలలును రెండవ జరిమానాను చెల్లించనియెడల తి నెలలును జైలును నందుండవలెను.

జరిమానాను వసూలు జేయునెడల నది పార్టీల కొనగ బడును.

నోటీసు

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

Between O. S. No. 25/24 E P 69 of 25

డిక్రీ నా:—గుజ్జరు యమ్యజివగయిరా సా || యే లూ రు

And

ప్రతివాదులు.—శ్రీ రాజా బొమ్మనేర సత్యనారాయణ వరప్రసాద రావుబాద్దరు జమీందారుగారు ఆఫ్ సౌతునల్లూరు

యీ నెంబరులో ప్రతివాదిగారి తాలూకు విలువగల చర్రాస్తి బందరు జిల్లా కోర్టులో 19-7-26 లేడినిన్ని తోల్ల వల్లూరు కోర్టులో 26-7-26 లేడినిన్ని కోర్టువారివలన వేలము జేయబడును.

తోల్లవల్లూరులో వేలముకాబడే ఆస్తిలో గట్టియేనుగు దంతములు, వెండిచేతులుగల యేనుగు అంబారియన్ను, అంబారి జూలున్ను, వెండిగిన్నెలున్ను పళ్లెములు, చెంబులు, బిందెలు గంగాళములు మొదలగు పలువిధముల వెండిసామానులున్ను, యనుపతెట్టెలున్ను, తోలు పోర్టుమెంటోలున్ను, జోగు గుర్రములబండి, గుర్రములు, విలువగల రెండెడ్లబండి, జత మైసూరు యెడ్లున్ను, కుప్పీలు, బల్లలు అనేకరకముల సామానులు వున్నవి.

బందరు జిల్లాకోర్టులో వేలముకాబడే ఆస్తిలో డైముగు మోటారుకార; విలువగల ఆలారం గడిమారము, ఫోటోలు, కుప్పీలు, బల్లలు, వల్లరాల సామాను లున్నవి.

బందరు, } ముసుయారి వెంకటరామయ్య
7-7-26 } B. A. B. L.
వాదులతరపున వకీలు

వర్ణవిభేదము

మహాత్ముని మొదటి యనుభవము

రైలుబండినుండి క్రిందికి లాగబడుట

అమృతగారు, జూలై 6:—నవశవను పత్రికలో మహాత్ముడు శేడు వ్రాసిన స్వీయచరిత్రయందు బ్రిటోరియాకు బోవుచున్నప్పుడు తమకు రైలు బండిలో కలిగిన మొదటి యనుభవమును చెబుచున్నాడు. వారివద్ద మొదటి తరగతి టికెట్టున్నను ఆబండి ఖాళీజేసి చివరతరగతికి పోవలసిన దని ఒక ఆఫీసరువచ్చి మహాత్ముడిగను, గాఢిగారు వెళ్లనని చెప్పగా బయటికి లాగి వేసెను. అంత మహాత్ముడు చివర తరగతిలో వెళ్లుటకు నిరాకరించి బండి కదలుచున్నప్పుడు ప్లాటుఫారముమీదనే క్షీణింపబడెను. ఆ చరిత్రాత్రియందు మహాత్ముడు చెయిటింగురూమునందుండి యొకనిశ్చయము చేసి కొనెను. మహాత్ము డిట్లుచెప్పుచున్నాడు. “నామ్యాటినిగురించి నేను తెలంచితిని. నాపాత్రులకు నేను పోరాడవలెను. లేదా అవమానముల నన్నింటిని సహించుచు ట్రిటారియాకుబోయి శేనును ముగించుకొని యింటికి రావలెను. శేనును వదలిపెట్టి పాతిపావుట పీరితనము. నావిపత్తు మరియొక పెద్దరంగమునకు చిన్నము. అదేవనగా వర్ణవిభేదమునకు ముగిగము. నా కేమికలు మున్నయెడల దానిని రూపుమాపుట కువయోగించి నేను బాధపడవలెను. నాబాధను తొలగించుటకు సరియైనమందు వగ విభేదముతో పోరాడుటయే. ఈ తీర్మానమును గావించుకొని మహాత్ముడు ప్రయాణమును సాగించెను. (ఫ్రీప్రెస్)

కలకత్తా టిన్ రేకులకంపెని

మరికొంత కాలము రక్షణము గోరుట

టోపుబోర్డు కలకత్తా సాక్ష్యవిచారణ

కలకత్తా, జూలై 7:—1924 సంవత్సరపు ఉక్కు పరిశ్రమ రక్షణకాసము ప్రకారముగ తిగవుతేరుల పరిశ్రమకు 1927 మార్చి 31-వ లేడి అనంతరమునుండి రక్షణము నీయుట ఆవశ్యము లేదా యని నిర్ణయించుటకు కలకత్తాయందు సమావేశమైన టూరిస్టు బోర్డు యెటులు కలకత్తా టిన్ రేకులకంపెని తాలూకు టోన్ వెండు, ఫోటోగ్రు, ఫోర్ కాన్ గార్లసాక్ష్యమిచ్చిరి. టిన్ ప్లేటు పరిశ్రమ వైశిష్ట్యముగలదనియు, మరికొంతకాలము పరిశ్రమకు రక్షణ కావలసి యున్నదనియు, యీలోపున పరిశ్రమయందు పనిజేయుచున్న కార్మికులు బాగుగ పనులం దారి తేరెదననియు, భారతదేశపరిశ్రమలందు తయారు జేయుటలకి యున్న పన్నుకి యీలోపున అలవాటు పడవలసియున్నదనియు సాక్షులు చెప్పిరి. ఈసంవత్సరము మొదటి మూడుమాసములలో 185000 పెట్టెలు తయారు జేయబడెననియు గత సంవత్సరమున దీమానునెలందును 168000 పెట్టెలు మాత్రమే తయారుయ్యబడియు, పారిశ్రామిక యిబ్బందులు, ప్రమాదములు సంభవించనియెడల యీసంవత్సరమును తయారుజేయబడు సరకు గత సంవత్సరము సరకు సంతృప్తి మించుననియు సాక్షులు చెప్పిరి. కంపెని పునోభివృద్ధి నిబ్బరము గనున్నను, యీదేశముందు నూతన పరిశ్రమలందు పరిశ్రమవాదులవరకును, పరిశ్రమం చెల్లపనులందును కార్మికుల పరిశ్రమ బాగుగ అలవాటుపడువరకును పరిశ్రమపరిక్షణమొనరుట ఆవశ్యకమని సాక్షులు నుడవిరి.

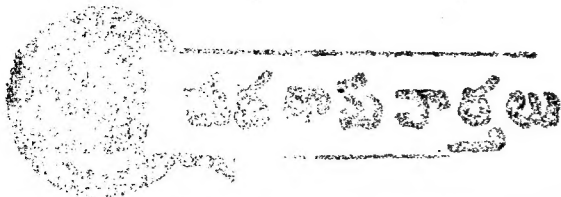
అధ్యక్షుడు:—తుదకు రక్షణ మనసరము లేకుండ పరిశ్రమకు క్షేతిముగ సాగగలదా యనునది మేము నిర్ణయింపవలయును. ఈవిషయము నిర్ణయించుట ముడిపదార్థముల చెల్లెననాధారకరణమున్నది. తాలూకుస్థానము మీకు ముడిపదార్థములు సుప్రయితరులకు తగినంత రక్షణము మేముపొగిననో, రక్షణము మీకు అయిదుసంవత్సరములవరకవసరములేదు కాని మీకు ముడిపదార్థములవలయుమై అధికముగ ఆలోచించి ఖరీదుజేయవలసి ప్రజలు దలించెదరు. పరిశ్రమ దానియంతటనది స్వతంత్రత కొనసాగింపబడగలదని మీరు జెప్పజాలరు.

ఫోటోగ్రు (సాక్షి):—అతికలెయనశమి?

అధ్యక్షుడు:—దేశముందు ఆంగ్లమునకు న్యాయభరమ పడునొనుట, అనగా ఎన్నపు క్రియపాటుగాక దొరతనమునకు తెచ్చిపరచిన నుంకము భరయందుజేరియుండుట, ప్రస్తుతము యీ సాగ్రముగాదు. కష్టమున్ననను రు 90 లు యిచ్చుమీకు ముడిపదార్థము. అధికభరమ కూమారుగ గొనినయోరక్షణము. మొదలును.

సాక్షి:—అవును.

అధ్యక్షుడు:—మీరు మీఅభిప్రాయము ప్రకారముగోరువాకంటె రక్షణము మొత్తము పొచ్చవచ్చును. సాక్షి:—అవును (అ. ప్రెస్)

చేతనాపితృలు యను యంత్ర పరికరము నాటి యంత్రముల కంటె భారతదేశమున అంతయు యావచ్చినది. అంతయు యావచ్చినది. అంతయు యావచ్చినది. (అ.ప్రె.)

రాజమహేంద్రవరమునందలి శ్రీరామ బాలభక్త పుస్తకభాగదాతలకు శ్రీరామబాలభక్త పుస్తకము పంపిరి పీఠము గారి మాన్యుమెంట్ 29-7-26 తేదీ తేదీ. అమావాస్య కుక్రవారం సాయంత్రము 4-30 లకు ఆర్యవైశ్య సభాధ్యక్షులు అను మహారాష్ట్ర యువరాష్ట్ర సుబ్బారావు బి.ఎస్. వారి యధిపత్యమున జరిగెను.

రాజభోక్తలు:-- గౌ. మర్షలు బాంధ్యుగారు, పాపపుర కన్యకాశ్రమ లాభంగారు, పి. ఎల్. మూరుగారు, పాపపుర కన్యకాశ్రమ లాభంగారు, ప్రభాకర తంపసుగారు, నేడు యమున పట్టిరి.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము కాన్వోకేషన్:- ఈ దినపత్రిక ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినది:-- మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము పట్టదానోత్సవమునందు ఆగస్టు 19 వ తేదీన ఉపన్యాసము నొసంగుటకు గౌ. సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు అంగీకరించినట్లు ఛాన్సలరు గారిచేత ప్రకటించుచున్నారు.

మనమోహన ఎస్. రంగసామినాయునివారి ఆలందూర్ శ్రీ రాధాకృష్ణనభ:-- చెన్నపురి పెద్ద నాయునిపేట ఒత్తవాడబియ్యంలో 1926 వ సం॥రం జూలై నెల 8 తేదీ గురువారము రాత్రి 9-30 గంటలకు పైసభవారి వలన (నిన్నటిపత్రికలో కనుపరచిన శ్రీమద్ రామాయణము నిలుపబడి దానికి బదులుగా) శ్రీమద్ భాగవతమున ఒక భాగమున ప్రహర ఆర్వోచరిత్రము అతివిమర్శగా జరుపబడును.

శాసనసభ నియోజకవర్గము జాబితా:- చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభ విశ్వవిద్యాలయ నియోజకవర్గము (ప్రిమియరీ) జాబితా జూలై 6 వ తేదీ గతములో ప్రకటించబడినది. ఇందు తొలుత తొలగింపబడినట్లుగాని, తప్పు ప్రకటించబడినట్లుగాని సందేహముగలవారు లేక తొలగింపగోరు వారు మార్పుజేయు అధికారులకు తెలుపవలెను. ఆగస్టు 8 వ తేదీలోపల రిజిస్ట్రారుగారికి తెలుపవలెను. మార్పుజేయు అధికారులు ఆక్షేపణలన్నింటినీ ఆగస్టు 16 వ తేదీ 8 గ. సెనేటు మంజురమున విచారించురు.

గంజాము పోలీసుస్టేషనుల మార్పులు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు గంజాముజిల్లాలో కొన్ని పోలీసు స్టేషనులను తీసివేయుటనుగూర్చి కొన్నింటిని సర్కిలు మార్పుటనుగూర్చి కొన్ని మాత్రము చేసిరి.

(1) కాకతీయ స్టేషను పర్లాకిమిడినుండి కికాశం సర్కిలు కు మార్పుట. సా. రొ. కో. టి. స్టే. మ. ను శ్రీకాశం నుండి పర్లాకిమిడి సర్కిలుకు మార్పుట. (2) కొడ శ స్టేషనుకు బదులుగా అస్కాసర్కిలునుండి హింజలి స్టేషను ను నుంపురం సర్కిలుకు మార్పుట. (3) పద్మనాభపురం శ్రీ కాశం టౌను స్టేషనును ఎత్తివేయుట. (4) సరి బుజ్జలి పీఠ మంజుర స్టేషనులను టౌను పాపపురగను, అముదాలవలన టౌను పాపపుర స్టేషనుకు మార్పుట (5) గురంతిలో క్రొత్త స్టేషను పెట్టుట. (6) తుమ్మపాడి, గంజాము, పండితగాము, మజగదా కర్లంపల్లి టౌను, పాపపుర తీసివేయుట (7) తింజిల్ల పోలీసు స్టేషను స్థాపించుట ఈ మార్పులవలన రూ. 21,600 ఖర్చు వుండును.

ప్రభుత్వమువారు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారి నువలన నామోదించిరి. అనంతరము ప్రకటనలు వారిని గావించి గోరిరి. దీనివలన ఆర్థికముగ చేతి సూర్యులు కలుగనో వివరముగ తెలుపగోరిరి. (ప్రభుత్వప్రకటన)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు ఎన్నికలు

ఆంధ్ర సెనేటునకు వివిధభాషా ప్రతినిధులుగ ఉద్భావము మహారాష్ట్రా మహమ్మదు ఉమా రుసా హేబుగారు ఒరియాభావకు శ్రీమాన్ మధు సూదన మహాపాత్రోగారు ఎన్నికొనబడిరి.

* * * గంజాముజిల్లా స్థానిక సంఘముల ప్రతినిధిగ అప్పిగల్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు సెనేటుభక్తు ఎన్నికొనబడిరి. ఓట్లవారము. ఎ. సూర్యనారాయణమూర్తిగారు 60 రా. సా. ఎస్. ఆదినారాయణరావునాయుడుగారు 55, శశిభూషణరథోగారు 14.

* * * రిజిస్ట్రార్ గ్రామ్యులకు ప్రతినిధులుగ 15 గురిని ఎన్నికొనవలసియున్నది. ప్రతిఒకరు ప్రతిఒక స్థానమునకు ఒకరిపేరు సూచించవచ్చును. ప్రతి నామినేషను వేరొకటిటరు బలపరుచవలెను. అట్లు నామినేషు చేయబడువారు సెనేటునందు పనిజేయుట కంగీకరించుటగా కాగితముపై వ్రాయవలెను. ఇందుకేవియు ప్రత్యేక ఫారములు లేవు. వ్రాసేయ వలెవలెను. నామినేషను కాగితములు దెజవాడలో రిజిస్ట్రారుగారికి జూలై 16 వ తేదీలోపుగ చేరవలెను.

* * * 1926-27 సం॥ మూలమునందు పరీక్షయందు పాస్యయి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు కాలేజీ తరగతుల చేర్చుకొనతగ్గవారిగా ప్రకటించబడిన జాబితాను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకుగూడ అనువర్తించునట్లుగ వైసుఛాన్సలరుగారు అంగీకరించిరి.

సి. డి. ఎస్. చెట్టి, రిజిస్ట్రారు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:- ఈసమాజమువారి యాజమాన్యమున నీ దినపత్రిక ప్రత్యేక అన్నదానములు జరిగినవి:

వాడల్ల అశ్వవదారుచెట్టిగారు 300 పేదలకు జి. శ్రీనివాసులచెట్టిగారు, వి. కుబ్రుమ్మిచ్చెట్టిగారు, సి. ముదలి యాండాచెట్టిగారు, టి. ఎం. భోగీశ్వర ముదల్యారు, ఎల్. కృష్ణయ్యచెట్టి, బెయిలాలపట్టేలు, సి. ఎలిరాజుపల్లి తాయారమ్మ గార్లుచేరి 100 మందికి చొప్పున; సుకీలాబాయిగారు 60 గరికి, వి. ఎస్. రామస్వామిరాజుగారు 50 మందికి, ఎస్. వీరరాఘవులచెట్టి గారు 28 గరికి, వి. దొరస్వామినాయుడు గారు 20 గరికి.

భారత మహిళాసభ:- 9 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గం. గోఖలేహాలులో బహిరంగసభ జరుగును. డి. బి. ఎం. కృష్ణమనాయకుగారు అధ్యక్షత వహించురు. గౌ. వి. రామదాసుగారు, సదాశివయ్యగారిసతి, మార్గతలు ఇ. కజి న్యగారు, వి. శివరావుగారు, సురేంద్రనాథ్ ఆర్యగారు ఉపన్యసించురు. గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాసకాశ్రీగారు గూడ సభకు వత్తురు.

బకింగ్హము కర్నాటికు మిల్సులో తొలగింపబడిన శ్రీ పనివాండ్ల తిరిగి చేర్చుకొనగోరుట, శ్రీలక్ష్మణ శాసనసభలో చేర్చుకొనవలెనని వచ్చేవారమునందు శాసనసభలో రానున్న తీర్మానమును ఆమోదింప సభవారిని కోరుట, శ్రీమయోనిల్లయ శాసనమునందు వయస్సు ఎక్కువ జేయుమని కోరుట సంఘసంస్కారచట్టముల గావించగోరుట యీ సభియొక్క ముఖ్యోద్దేశములు. శ్రీమత్తుమిల్లయ విచ్చేయ బ్రాధితులు.

కురుపాం సంస్థానము

కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్సంఘు చేర్చుట గజెటులో నీదగుప్రకటన గలదు:- కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ చేర్చుట 15 సెక్షనుప్రకారము కురుపాం సంస్థానము మైనరు ప్రాప్రెయిటరు శ్రీ వైరిచర్ల దుర్గాప్రసాద పీఠధ్ర దేవుగారిని, వారి ఆస్తుయగు కురుపాం సంస్థానము కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్సందు చేర్చబడును. విశాఖపట్నం కలెక్టరుగారును గవర్నరు ఏజంటుగారును సదకు ఆస్తిని పరిపాలించుచుందురు.

మదరాసులో వేలకొలది దొంగతనములు:- సామంతరాజుపేటలో సోమవారము రాత్రి పట్టుబట్టిన రక్త నింట పదివేల రూపాయల దొంగతనము జరిగెను. దానిగూర్చి యొక సెక్కువ వివరములు ఇట్లు దెలియుచున్నవి. అర్ధరాత్రి సమయమున కొందరు దొంగలు పరమానందదాసు చోటాదాసు సమ్య కంపెనీలో కిటికీపగలగొట్టి లోన ప్రవేశించి మూడు రు 8000 విలువగల నగలు దొంగిలించినట్లు రిపోర్టు చేయబడినది. పట్టుబట్టిన గల కర్తృపైట్టెలు కొన్ని పగులగొట్టి బట్టలను పైన విరజల్లిరి. కాని ఎత్తుక పోలేరు. కావలివాడు వీధి చివరను, యజమానిప్రక్క నున్న స్వంతయింటిలోను ఆసమయమున పండుకొని యుండిరి. పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు ఎస్. రామసుబ్బయ్యంగారు విచారించుచున్నారు.

* * * లజాచర్చిగోదనుందు సింగం అయ్యంగారి యింటిలో ఆదివారం రాత్రి దొంగలు చొరబడి రూ 10000 నగలు నగలు దొంగిలించిరి. వారు లోనుండగనే యింటిలోనినా రెవరో మేల్కొంచి కేకలు వేయగా పారిపోయిరి. ఈ విషయమునందు ఇది వరకు 7 చోరీ కేసులు రిపోర్టు చేయబడినవి.

కొచ్చిన్ రాజకుమారుడు

ఇంగ్లాడుకు బోవుట కొచ్చిన్, జూలై 7:- మహారాజునకు అల్లుడును మే నల్లుడును స్వేచ్ఛలు ప్యాలెసు అప్పీసరును కొచ్చిన్ నకు 40వ రాజును అను రామవర్మ యు. ఏ. డి. యఫ్. గారుగి సంతత్యములు ఇంగ్లాండులో ఉన్న బిద్వాభ్యాసమును చేయుటకై కొద్దికాలములో వెళునున్నారు. వీరు తమభార్య శ్రీమతి వి. కె. కలాసిని అమ్మగారు గారిని మాడ గొనిపోవనున్నారు. కొచ్చిన్ రాజకుటుంబమునందు విదేశములకు బోవుటకు వీరే మొదటివారు. వీరి వెనుక మరి కొందరు రాకుమారులును వెడలవచ్చును. (అ.ప్రె.)

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 326/1925 వాది:- కొండూరు భామయ్య And ప్రతివాది:- దామెర వెంకటకృష్ణరావుగారు తెలియపర్చేది యేమనగా.

వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాశ్చిది 28-4-22 తేదీగల ప్రాం శరీకోటు బాకీకిగాను ప్రతివాదిపయ్య ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో దావాచేయబడి ప్రతివాదికి యెన్నిసార్లు సమములు చేయించినను ప్రతివాది దావాసంగతి తెలిసియుండిన్ని సమములు పుచ్చుకొనక తప్పించుకొనుచున్నందున ప్రతివాదికి తిరిగి సమము చేయించుటకున్న వారాపత్రికలో ప్రచురణచేయించుటకున్నా కోర్టువారు పుత్తయ్యయిస్తు యాదావాను 26-7-26 తేదీకి వాయిదావేసారు. కనుక సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హాజరు అయి తనకు గల ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకొనెను. లేనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షముందు సదరు వాయిదాకోజ్జు విచారణ జరుగును. ఏ ల్లా రు 1-7-23 } టి పానకాలరావు. వక్టీలు.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అదుపుతమైన

నివారిణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టము, మైలాపూరులో కన్ఫింమునందు పెరారియా వీధిలో అల్పర్ధా లాడ్జియందు కాపురమున్న శ్రీకాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారు తన అన్నత బ్రౌవధములచే వ్యాధులకుచేయు చికిత్సలవలన ఆయుర్వేద బ్రౌవధముల భ్యాసిని హెచ్చుచేసిరి. వారు చేయు చికిత్సాపద్ధతులను నేను స్వయముగా చూచుటకు అనకాశము కలిగినది. వారు అతిమాత్ర వ్యాధిని అదుపుముగా కుదిర్చి రని భాస్వానుభవమువలననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపథ్యము లేకను, శరీరము నీరసము కాకుండను, 10 దినములలో మూత్రమునందుండిన తీపిని పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగా నుండు తీపికంటె తగ్గినది. ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్ హైకోర్టువక్టీలు, రావుబాబూర్ చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాకోర్టు అధ్యక్షుడు 27-4-26 నెల్లూరు, (8)

సంతాన నియమము

నైతికబలాభావము

సంతానము కలుగకుండుటకు సాధనములను ప్రయోగించి సంతానమును నియమించు పద్ధతి నామోదించుచు భారతదేశమునందలి కొన్ని ప్రతీకలతో ప్రకటింపబడిన వ్యాస భాగములను ప్రతీకలలోనుండి కత్తిరించి ముత్రులు నాకు పంపుచున్నారు. యువజనుల నీతి పరమమును గూర్చిన లేఖలు నాకు వారితో మొదలగుచున్నవి. నామోదించిన ప్రశ్నలనేక మున్నవి. వానిలో నత్యల్ప సంఖ్యను గూర్చి మాత్రమే యీ ప్రతీకలలో చర్చింప గలుగుదును. అమెరికా దేశీయులగు మిత్రులీ విషయమును గూర్చిన గ్రంథాదులను పంపుచున్నారు. ఈ ప్రతీకలు సరిగాదని నేను తెలిపినందులకు కొందఱా గ్రహమును గూడ వెల్లడించుచున్నారు. అనేక విషయములలో తీవ్ర సంస్కర్తనను నేను యీవిషయమున పూర్వార్థచార పరాయణుడ నైతిని వారు చింతించుచున్నారు. సంతాననిరోధ ప్రక్రియల నామోదించువారిలో తొలుతులులేని స్త్రీలును పురుషులును గూడ కొందరు గలరు. వా రేవిషయమునను తొందరపడువారు కాకపోయినను దీనిని నామోదించుచున్నారు.

కావున యీ నిరోధ సాధనములపట్ల అనుకూలమును నిర్ధారణగా కలుగ జేయున దేదో యుండి తీరవలెననియు దీనిని గూర్చి నేను మరల కొంత వ్రాయుటవసరమనియును తలచితిని. నేనెటులు నాలోచించుచుండగా నైతిక బలాభావము (మోరలు బాంక్స్ ప్రెస్) అనుకొని కలగ్రంథమును నాకొసంగిరి. ఆగ్రంథము గూడ సంతాననియమ సాధనములే చర్చించెను. ఆచర్య చాల సహేతుకముగా గూడ నున్నది. ఇది మొదట ఫ్రెంచిభాషలో "డి. ఇంజిస్టిను డెనుమోయర్సు" అను నీర్మిత్యమునందు. పాటు బూలోగారిచే వ్రాయబడినది. అక్కడ కనుక నైతికవిధేయత యను నది ప్రతిపదార్థము. ఆంగ్ల భాషలో దాని ననువదించి జేసి కని స్టేబులు కంపెనీవారు ప్రకటించిరి. ఆంగ్లమున 15 ప్రకరణములును 50కి పైబడుచు కలవు. దాక్షుగు మార్టిన్ లిట్టె, సి. బి. ఇ. ఎం. డి. ఎం. ఎస్ (లండను) గారు పీఠికను వ్రాసిరి.

ఈగ్రంథమును నేను చదివితిని. సంతాననియమము నామోదించు గ్రంథములును గూడ చదివిన గాని దీనిని గూర్చి విమర్శింపగూడదని నిశ్చయించితిని. సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సామెటివారికి వ్రాయుగా కొద్ది గ్రంథములను వారు దయతో నాకు పంపిరి. ఈవిషయమును చదువుచున్న కాకాక లేల్మరుగారు హావకులెల్లిగుగారు వ్రాసిన గ్రంథమును నాకిచ్చిరి. దీ ప్రాప్తి వనరు అను ప్రతీకలో చాలవంది సుప్రసిద్ధవైద్యుల అభిప్రాయములు ప్రకటింపబడినవి. ఆసందిక నొక మిత్రుడు నాకొసంగెను.

కాస్త్రుసాండిర్మములేని నాబోటివారు తెలుగుకొన గలుగనంతింక సాకల్యముగా తెలుసుకొనుట శే నే నీగ్రంథముల నన్నిటిని తెప్పించితిని. కాస్త్రుష్టులు వివరించి నపుడు గూడ ప్రతిశ్రేష్టము రెండువారములుండు సహజము రెండు వారములు సహేతుకములుగానే యుండును. కావున నియమము నామోదించిన వారి భావములను గూడ నేను తెలుసుకొన గోరెని. ఇతర దేశముల మాట ఎటు లుండినను భారతదేశమునం దినియమసాధనముల నుపయోగించుట కెట్టి ఆధారమును లేదని నేను నిర్ధారణ చేయగలిగితిని. భారతదేశమున గూడ నాసాధనముల నుపయోగింపదగును. వారికి భారతదేశ పరిస్థితులు తెలియక పోవచ్చును. అధవా తెలిసినను వారు మరుల పరచుచుండవచ్చును. అనాధనములు పాశ్చాత్యదేశములనే హానికగములని తెలిపినపుడు భారతదేశమును గూర్చి నేరుగా పరీక్షించుటయే అవసరము.

ఎం. బూలోగారు వ్రాసిన వానిని గూర్చి చర్చించెము. ఆయన ప్రాచ్యదేశమును గూర్చి మాత్రమే వ్రాసెను. ప్రపంచమునందలి సాగరికదేశము లన్నిటిలోను ప్రాచ్యదేశము ప్రధానవని అంగీకరింపబడినది. కాన అచటనే యీ సాధనములు విఫలమైనచో నురచుకుండునెరవేరజాలవు.

విఫలత అను శబ్దార్థమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చును. కావున ప్రస్తుత సందర్భానుగుణ్యముగా నేను దానిని నిర్వచింపవలసియున్నది. నైతికవిధులు విధ్వంసమయ్యెను. వ్యభిచారమును విషయలోలతయును మితిమీరినను, సంతాన నియమమును ఆరోగ్య ఆర్థికవిషయములకొరకు మాత్రమే వినియోగింపవలసియుండగా విషయభోగానుభవముకొరకే స్త్రీలును పురుషులును గూడ దాని నుపయోగించుచున్నారు అని చూపించినచో నీసాధనములు విఫలమయ్యెననుటయే యగును. ఇదియే

ప్యాడినను రాయవారపు సభ్యులు

దక్షిణాఫ్రికాకు బోయి తిరిగి వచ్చిరి.

కుడినుండి ఎడమవైపుకు:- బాజిపాయి ఐ. సి. యస్. (కార్యదర్శి), సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారి, జి. యస్. ప్యాడినను (అధ్యక్షులు), గౌ. నయ్యదురజాలి, సి. రిక్మెంటు.

సామాన్యస్థితిగా నున్నది. శరీరసంరక్షకార్థము మాత్రమే భుజింపవలెనను నియమ మెటులనున్నదో సంతానార్థమే స్త్రీసంభోగమును జరుపవలెనను నియమముగూడ నటులే యున్నది. జీవహృదయముకొర కెటుల భుజింపరాదో గుహ్య చాపల్యముకొర కెటుల విహరింపరాదు. కాన యీ సాధనము లవసరమని పూర్వచాతులవాదము. ప్రపంచమున నీతియే లేదు. విషయభోగముల ననుభవించుటయే కర్తవ్యము. అనుభవించుటకు కనికరము లేకుండునపుడు అనుభవించుచునే యుండవలెనని వాదించువారికి తగవారు కలరుగాని వారి గొడవ మన శీర్ష దనవసరము. "బూలోగా దీగ్రంథాంతమున ఇంద్రియ నిగ్రహణియే అభిప్రది నొందగలరు" అను టాయుమానుగారి వాక్యము నుదహరించిరి. కాన కేవలము భోగమే తారక మను సిద్ధాంతమును బలపరుచుట కీగ్రంథము నతడు వ్రాయలేదని స్పష్టమగుచున్నది.

యదునాథసర్కారుగారు

గొప్పచారిత్రక పరిశోధకులు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు క్రొత్తగ నుపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

ప్రథమభాగమున బూలోగారు వివరించిన లోకానుభవ వార్తలను చతువునపుడు చాల విచారము కలుగకమానదు. స్త్రీ పురుషుల విషయ భోగపరత్వమునకు సహాయము లగుటకు ప్రాప్తదేశమున క్రొత్తగా ఆపరిమితముగా సంఘము లేర్పడెను. ఈసాధనమువలన గర్భవిచ్ఛేదము లడగునను వాదము గూడ విఫలమైనది. ప్రాప్తదేశమున 25 ఏండ్లనుండి యీసాధనము లవలంబింపబడుచున్నను గర్భవిచ్ఛేదముల సంఖ్య ఏమియును తగ్గలేదు. ఇంకను హెచ్చుచున్నది గూడ చెప్పగలను. ఈ సంవత్సరమునకు 275000 మొదలు 825000 మందివరకు స్త్రీలకు గర్భవిచ్ఛేదములు జరుగుచున్నవి. వెనుక ప్రజలు వీనిని తీవ్రముగా నిరసించుచుండెరి. కాని యిపు డెవ్వరు నటల నిరసించుట గూడ లేదు అని బూలోగారు వ్రాసిరి. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-1-7-26)

ఉద్యోగస్థీకారము

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు

విమర్శకులకు ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, జూలై 7:- ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకుడుగా పనిచేయుచున్న యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ఎర్రింగుకమిటీసభనుండి మదరాసుకువచ్చి అసోసియేటెడు ప్రెస్మన్సరతో సంభాషించుచు నిట్లు చెప్పిరి:-

స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రతికూలు రైయున్న ప్రతీకలు కొన్ని నేను కొందరితో రహస్యపుటాడంబడికలను గావించుకొని యున్నట్లును నేమనలేదనాండుకు ప్రభుత్వమువారు రిస్పాంసు జూపకపోయినను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగములు స్వీకరింపవచ్చునని నేను తెప్పినట్లును నిరంతరము వాకొనుచుండుటచే అవి కేవలము ప్రభుత్వవారులని మరియొకసారి చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. సబర్బుల యొడంబడిక విషయమున ఎట్టివరకులును లేకుండ ఉద్యోగములు స్వీకరింపవచ్చునని చెప్పెడివారితోను రెప్పొసిపు వాడులతోను నేను వహించిన నిరోధభావమే నామీదవచ్చిన అపవాదులకును నేను రహస్యపు టాడంబడికలలో ప్రవేశించినానను మాటలకును తగిన సమాధానమై యుండవలసినది. అప్పుడు నేను వహించిన ప్రతికూలభావమువలన వారికి గల్గిన మనోవేదనయు సత్యమో అసత్యమో నేనే ఆయెడంబడిక భంగమగుటకు కారణ మని పలువురు తలంచుటయు నీ దురుద్దేశపూర్వకములైన మాటలకు తా వొసంగుచున్నది. ఉద్యోగస్థీకారమే నా మతమని వీరు తలంచుచుండిన యెడల ఎన్నికలసమయమున వీరు స్వరాజ్య పక్షములో కలిసియుండవలసినది. పండిత మదనమోహన మాల వ్యాగారున వారివంటి తదితరులు నీమాటలకు కారకులని నే నాశ్చర్యపడెను. ఏకాంగ్రెసువాడు గాని ఏకాంగ్రెసు నాయకుడుగాని కాంగ్రెసు తరపున నిటువంటి వాగ్దానములను చేయజాలరు. చేసినను ఎవ్వరు నమ్మరు. నిజమేమనగా ఉద్యోగస్థీకారము కూడదని చెప్పి కాంగ్రెసువిధానము వివేక మెక్కువైనవారి చేతులలోబడి యిచ్చవచ్చిన రీతి ఆర్థములు చెప్పటకు త్యాగోపసంగుచున్నది. ఉద్యోగ స్థీకార మేకాలమునైనను ఏవరిస్థితులలో నైనను కూడదని కాంగ్రెసువిధానము చెప్పటలేదు. మనయుద్దేశములను నెరవేర్చుకొనుట కదియొక ఆయుధముమాత్రమే యున్నది. కాంగ్రెసువారును ఇతరపక్షముల వారునుకూడ నేమనలేదనాండుకు ప్రభుత్వము వారు తగిన రిస్పాంసు నీయవలెనని కోరుచున్నారు. ఆనేమనలేదనాండు సహేతుకముగ భారత కాసనసభలో రెండుపర్యాయములు నిర్వచింపబడినది. దానిని స్వరాజ్య పక్షమువారును స్వకౌత పక్షమువారును గూడ అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు మనతో సహేతుకమైన ఒడంబడిక నేర్పరచుకొనినగాని ఉద్యోగములు స్వీకరించి మేము సంస్కరణములు పని చేయజాలమని ప్రభుత్వమువారితో చెప్పినట్లయిన ప్రభుత్వమువారినుండి రిస్పాంసును బలవంతముగానైనను తెప్పింపవచ్చునని తలచుచున్నాము. అందుకొరకై పెక్కురాష్ట్రములలో ఆర్థేధికసాధనములను సంపాదించవలసి యున్నది. కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానమున కిదియే యర్థము. ఇందుకొరకై ఎట్టికారణములు లేకుండ ఉద్యోగములు స్వీకరింపవలయుననువారు కూడ తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొని ప్రభుత్వమువారు రాజీకృష్టమృతీ కాంగ్రెసు విధానము సంగీకరింపవలె నని కోరుచున్నాము. (అ. ప్రె.)

వివాదపరిష్కారము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

బెంగాలు కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు నేకగుప్త, గోస్వామిగార్ల మధ్య జరిగిన వివాదము అనుకూలముగ పరిష్కారమయినందుల కెంతయు సంతసించెదము. ఇందుకు ప్రోద్బలకారకు లయిన సరోజినీదేవి, శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగు నాయకుల సభినందించెదము. నేకగుప్త, గోస్వామిగార్ల ప్రకటనము, వారి నిర్ణయపాదమును తెలియజేయుచున్నది. మే మిదివరక నేకమార్లు దెలిపినటులు, కాంగ్రెసు తగాదాలను కమిటీలలో పరిష్కరించుకొనుట లాభకరము. అంతియగాని చీటికి మాటికి ప్రతికల కెక్కి వ్యర్థపు పోరాటములకు గడంగుటకన్న విరుద్ధము వేరొందులేదు. కయ్యములను బెంచువారనేకులు గలరు. అట్టివారికి కలహములన్న బండుగ. వ్యక్తిదూషణ మొకకళక్రింద పరిణమించుచున్నది. ఇందు పండిత కేళులు బయల్పడుచున్నారు. ఒకరినొకరు మించ బయల్పించుచున్నారు. ఇందువలన దేశమునకు వాటిల్లు నష్టమును వీరు పాటించుటలేదు. ప్రజల్లెరు నిట్టి కయ్యములకు దూరముగ దొలగుట సమంజసము. బెంగాలు కాంగ్రెసు నాయకుల మధ్య చీలిక కలిగె నని ఆంగ్లో-హైందవ ప్రతికలు మితిలేని సంతసము జూపుచున్నవి. మితవాదులు కొందరు తమపంట పండి నని భావించుచున్నారు. ఇంగ్లండులోగూడ, కాంగ్రెసు వివాదములను కడు జాగ్రూకతతో పరిశీలించుచున్నారు. కాంగ్రెసు ఉద్యమము నంగద్రొక్కుటకు ప్రతిపక్షులు సమయమునకై వేచియున్నారు. నిరోధమార్గము మరల తలయెత్తకుండ జేయజూచు చున్నారు.

బెంగాలులో మితవాదప్రతికలను కొన్నింటిని నశియుండిన ఆర్. యస్. శర్మగారి రిటేవల ఇంగ్లండుకు వెదలియుండిరి. లండను టైమ్సు ప్రతికకు వీరి రిటేవల నొక లేఖను వ్రాసిరి. అందులో, ఆంగ్ల దేశీయులకు తెలియుటకు గాను, స్వరాజ్యపక్షపు బూటక మంతరించె ననియు, నారోజీ, గోఖలే, బెనర్జీ మున్నగు నాయకులు నిర్మించిన రాజకీయసాధము స్వరాజ్యపక్షందోళనమువలన నేలగులా ననియు, శర్మగారు సూచించిరి. ఏమి వీరి సత్యసంధత ! నిజమే మనిన, నారోజీ మున్నగు నాయకులు ఉపదేశించిన స్వరాజ్యదర్శమును చేరుటకే, స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ శక్తి సంతను ధారజోయి చున్నారు. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటులు, స్వరాజ్యము వెనుకటికన్న చాల చేరువకు వచ్చినది. స్వరాజ్యపక్షోద్రవమును రాజోపు ఎన్నికలలో నెదుర్కొనవలయు నని, శర్మగారు ఇంగ్లండులో హెచ్చరించుచున్నారు. చలనరాహిత్యము, మాంసము, త్యాగరాహిత్యము, మితవాదుల సభోగతికి

తెచ్చెనని మాత్రము, శర్మగారి రంగీకరించెదరు. స్వతంత్రపక్షమువా రేయెడ కాగొడుగుపట్టుచున్నారట. అయినను, స్వరాజ్యపక్షము నెదుర్కొనుటకు తగినశక్తులు హిందూదేశమున గలవట. స్వరాజ్యపక్షము, స్వరాజ్యేతరపక్షము అనునవి రెండే యుండవలయునట. శర్మగారి విభజనము సరియగుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారికిని నయమే. స్వరాజ్యము వెంటనే గావలసినవారు కొందరు, అక్కరలేనివారు కొందరు బయలుదేరుదురు.

ఉభయలమధ్య నెవరి నెన్నికొనవలయునో, వోటరులకు తప్పక స్ఫురించును. చట్టబద్ధమగు ఆందోళనము చేయువారందరును కలసి, స్వరాజ్యపక్షమువారిపై విజృంభింపవలయునట. శర్మగారింతటితో నాగక, ఇండియాప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యపక్షేతరకు తగిన సహాయ ప్రోత్సాహముల నొనగవలయునని కోరుచున్నారు. అప్పుడు తమకు దిగ్విజయము గలుగునట. లండను టైమ్సు ప్రతిక ద్వారా, తమకు ప్రోత్సాహము గలిగింపవలయునని వీరు ఆంగ్ల దేశమును వేడుటచే, కన్సర్వేటివు ప్రముఖు లందరును వీరి వెన్ను చరచెద రనుటకు నందియములేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము ఇట్టి పరిణామము జరుగుచో సంతసించెదరు గాని దుఃఖింపరు. ఏలనన అధికారపక్షమువా రెవరో, స్వరాజ్యపక్షమువా రెవరో ప్రజలకు స్పష్టముగ దెలియగలదు. ఎవరిని తమప్రతినిధులుగ భావింపవలయునో, ఎవరిని నిరాకరింపవలయునో, ప్రజలెట్టియిబ్బంది లేక గ్రహింపగలుగుదురు. ప్రభాశయ ప్రతిపక్షులందరును నేమయినను, స్వాతంత్ర్యపక్షమును నిర్మూలించజాలరు. కాని కాంగ్రెసుసభ్యులు తమలో దాము పోరాడుకొనుచో మాత్రము ప్రతిపక్షులు సులభముగ విజయము గాంచగలుగుదురు. ప్రతిపక్షులబలము జూచి వెటగొండ నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు పక్షమున కపజయము గలుగుచో, అంశకలహములవలన గలుగును గాని, ఎదుటివారిశక్తివలన గాదు. ఈ సంగతిని గుర్తించి కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లరును ఐకమత్యముతో మెలగవలయును. స్వరాజ్యము నాకాంక్షించువారందరును నేకమగుచో, వర్ణవిభేదములును, మతభేదములును గూడ వెనుకకు పోవును. సాంఘికకల్లోల మంతరించును. పరిస్థితుల నన్నిటిని గుర్తించి, బెంగాలు నాయకులు స్వల్పపు తగాదాలను విరమింప నిశ్చయించుట వారి దూరదృష్టికిని వివేకమునకును నిదర్శనము. సైనికులమధ్య సంతకలహములు ప్రబలి సైన్యాధిపతిని వారు ఢిక్కరించుచో, విజయ మెన్నడయినను చేకూరునా? ఇటులనే నాలుగునెలలలో ఎన్నికలలో జరుగ నున్నపుడు, కాంగ్రెసు సభ్యుల విజయము నాకాంక్షించువారెవరయినను వారిలో వారు పోరాడుట కిష్టపడుదురా? హిందూదేశము చాలకాలమునుండియు సంక్షోభసమయములందు ఐకమత్యమును కోల్పోయి, అపజయము గాంచుచుండెను. ఇప్పటికింకను వెనుకటి అలవాటు తొలగలేదు. గాంధీ మహాత్ముడు రాజకీయరంగమునందు ప్రవేశించిన దాదిగ, ఎక్కడ పట్టుబట్టవలయునో, ఎక్కడ సడలింపవలయునో, నిరూపించెను. అధికారవర్గము బెంగాలులో విజృంభించుచున్న సమయమున, దాసుగారితో సంధికుదుర్చుకొని, ప్రతిపక్షుల విజృంభణమునకు అవకాశము లేకుండ గాంధీ

మహాత్ముడు మెలగ గలిగెను. నేడు నేకగుప్త, గోస్వామి ప్రభృతులు విశాలభావముగ నుపరచి, యేకమయిరి. కాంగ్రెసు నేవనకుంకిత దీక్షతో నలుపనిశ్చయించిరి. సరోజినీదేవి హెచ్చరించినటుల బెంగాలులో వలె ఇతరరాష్ట్రము లన్నిటిలో కాంగ్రెసు నేవనే ప్రధానముగ నెంచి, విభేదములున్నచో తొలగించుకొనుట యవసరము. ప్రతిపక్షుల సంతన మంతటితో మటుమాయమగును. విభేదముల బెంచి మాటపట్టుదలను సాధించువారికి ఈసమయమున ప్రోత్సాహ మొనగజనదు. అట్టివారికి తమ పంతము నెగ్గిన చాలును. తాత్కాలికావేశ ప్రేరేతులై, అహంభావ మూనువారికి, కాంగ్రెసుకార్యక్రమ మేమగునో యనుచింతయుండదు. వారిసటుంచి, కాంగ్రెసు ఉద్యమ విజయము గోరువారందరును ఏకమనస్కులై విజయము బడయుట వివేకము. కాంగ్రెసుకు జయమగుగాక.

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ: త్రినివాసయ్యంగారు

శ్రీమాన్ త్రినివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభాతీర్థానముల గూర్చి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో దెలిపిన యభిప్రాయము జూచిన, వర్కింగు కమిటీ సభ గూడుటవలన మిక్కిలి అనుకూలఫలము గలిగె నని తలంపవచ్చును. మరియొకమారు కాంగ్రెసు జెండాపైకి వచ్చెను. సాంఘికకలహము లడుగున బడెను. హిందూమహమ్మదీయ సమన్యను పరిష్కరించుటకు, వర్కింగు కమిటీసభ చాల శ్రద్ధవహించెను. సఖ్యప్రవర్ధనమునకై పల్లెసీటీసంఘము నేర్పరచెను. ఢిల్లీలో జరిగిన ఐకమత్యసమావేశపు తీర్మానముల నాధారముగ జేకొని ప్రచారము జరుగవలె నను నిర్ణయము చాల ముఖ్య మయినది. పట్టణముల సీతీ ఎటు లున్నను, జనసామాన్యమున కీ భేదము లతో బనిలేదు. ఇయ్యవి గ్రామప్రజలలో గూడ వ్యాపింపక ముందే, జాగ్రూకతతో మెలగుట యవసరము. బెంగాలులో కాంగ్రెసునాయకులమధ్య పెరిగిన వివాదము పరిష్కార మగుట మరియొక అనుకూలఫలము. బెంగాలు మరల దేశనాయకత్వమును వహించి, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను జయప్రదముగ నిర్వహించు గాక యని కోరెదము. బీహారు రాష్ట్రీయ సంఘము వారు గూడ జాత్యైక్యమును బలపరచుటకు నిశ్చయించిరి. అందునిమిత్తమై రాజేంద్రప్రసాదు, హాలానా షాహీ మున్నగువారలు పర్యటనము నలుపుట కేర్పాటు చేయబడెను. ఇదియంతయు శుభ సూచకము. త్రినివాసయ్యంగారు ఉద్యోగనిరాకరణముగూర్చి తమ యభిప్రాయమును అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో మరియొకమారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు కోర్కెలను సఫలపరచువరకు తాము ఉద్యోగ స్వీకారము నంగీకరింపమని, వీరు నిస్సందేహముగ దెలుపుటచే, వారి రహస్యప్రసంగములగూర్చి ఇంకను చర్చ జరుపుట కాంగ్రెసు శత్రుకోటికి సహాయము నలుపుట దప్ప వేరుగాదు. సబర్బతీ సమా

వేశమునకు పూర్వమును సబర్కతీ సమావేశమునందునుగూడ, శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగస్వీకారమును నిరసించిరి కాంగ్రెసు తీర్మానములకు బద్ధులగువా రందరును, స్వీయాభిప్రాయము తెలుసున్నను, ఉద్యోగస్వీకారము నామోదింప జాలరు. నాయకుల బహిరంగప్రకటనములను పరికింపక, రహస్యసంభాషణముల గూర్చి తర్క విత్తర్కముల నలుపుట, మిక్కిలి అనుచితము. శ్రీనివాసయ్యంగారి వచనప్రకటనమునకు పిమ్మటగూడ ఆవిషయమై చర్చకు గడంగుటకన్న వ్యర్థ కార్య మింకొక టుండబోదు.

శ్రీప్రతినిధి - నానారాష్ట్రసంఘము

సెప్టెంబరు నెలలో జరుగబోవు నానారాష్ట్రసంఘసభకు, శ్రీలనోకరిని బ్రిటీషు ప్రతినిధురాలుగ బంపెదరని, రూటరు డెలుపుచున్నాడు. జాతీయవ్యవహారములలోనే గాక, అంతర్జాతీయవ్యవహారములలోగూడ, శ్రీలు పాల్గొనుట నూతనమయినను, ఇందువలన నష్టముకన్న లాభ మధికముగనుండును. నానారాష్ట్రసంఘమును స్థాపించిన ముఖ్యోద్దేశ్యము, యుద్ధముల నాపి వివాదములను సామ్యముగ పరిష్కరింపజేయుటయేగద. సహజ సామ్యహృదయలగు శ్రీలు పురుషులవలె వజ్రకాశిన్యము జూపజాలరు. స్వల్పప్రయోజనముల కొరకు పోరాటములను పురికొల్పజాలరు. ఏవిధముననయినను, కలహముల సంతరింప జేయుటకు పురుషులకన్నను శ్రీ లెక్కుడుగ సహాయపడుదురని నమ్మవచ్చును. అంతర్జాతీయ కార్మిక సమన్వయను పరిష్కరించుటకును, మత్తుపదార్థములనిషేధము కొనసాగుటకును, వీరు సముచితరీతిని తోడ్పడక మానరు. ప్రపంచవ్యవహారములందు శ్రీలు అర్హస్థానము నాక్రమించునమయ మరుదెంచినది. ఇందుకు వగవబనిలేదు. శ్రీలు తాకికవ్యవహారములందు బ్రవేశించుటవలన, వ్యవహారదక్షతకు లోపము వాటిల్లు నని తలంపబనిలేదు. వ్యవహారదక్షతకు తోడు, కరుణయు, సానుభూతియు, న్యాయమును బైకివచ్చి, అక్రమములను అన్యాయములను దరిమి వేయగలవు.

మాళవ్యాగారి పద్ధతి

మాళవ్యాగారి పద్ధతి యర్థమగుట లేదు. వారు మైమెకసింగులో గావించిన ప్రసంగమునందు, బ్రిటీషువారు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించెదరుగాన, సహకారము నలుపవలయునని కోరిరి. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించునెడల, స్వగ్రాజ్యము నీసరి కిచ్చియుండరా? దేశబంధుదాసుగారు గౌరవప్రదమగు షరతులపై సహకారము నభిలషించిన మాట నిజమే కాని, షరతులను చెల్లించనపుడు సహకారము నలుపుట కెటుల సాధ్యమగును? ప్రభుత్వమువారు జాతీయాశయములను సఫలపరుపనియెడల, సహకారము నలుపకుండుట రిస్కాంసీవు సహకారలక్షణమని మాలవ్యాగారు నుడివిరి. కాని సంస్కరణములను నిర్వహింపవలెనని వెంటనే బోధించిరి. ప్రభుత్వపు రిస్కాంసు సంగతిని వీరేమిజేసిరో తెలియదు. వీరు నిజమగు రిస్కాంసీవు సహకారవాదులగుచో, రిస్కాంసు వచ్చునరకు వేచియుండవలెను. మాళవ్యాగారిపై ప్రజల కెంతగౌరవమున్నను, వారి హేతువాదము మిక్కిలి అసంబద్ధముగ

నున్నందుకు చింత పొడముచున్నది. కాంగ్రెసులో నెల్లరును చేరవలయునని మాత్రము మాళవ్యాగారు హెచ్చరించిరి. ఈ హెచ్చరికను మితవాదు లెంతవరకు సఫలపరతురో చూడవలయును.

చీనా: వాణిజ్యరక్షణస్వాతంత్ర్యము

చీనాకు రక్షణస్వాతంత్ర్యము నొసగు నిమిత్తము, నానాజాతులసభ యంతకుముందు గూడెను. చీనా కింతవరకును, వాణిజ్యస్వాతంత్ర్యము లేకుండెను. ప్రతిజాతీయు ప్రత్యేకస్వత్వముల గోరుచుండెను. చీనాప్రజలకన్న విదేశీయులే ఎక్కుడు హక్కుల ననుభవించుచుండిరి. ఇటీవల జరిగిన సమావేశమువలన చీనాస్థితి కొంతవర కయినను చక్కబడు నని తలచితిమి. కాని, టారిఫ్ సమావేశము ఏతీర్మానమునకు రాకుండ నిలిచిపోయెను. పాశ్చాత్యజాతుల కుతంత్రముల కిది నిదర్శన మని, వేపూపూర్వగారు భావించుచున్నారు. పాశ్చాత్యులెంతను అడ్డుగలిగించుచో, తామే వాణిజ్యరక్షణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించెద మని వీరనుచున్నారు. కాని, చీనా అంతఃకలహములతో నిండియున్నది. నేనాను లొండొరులతో పోరాడుచున్నాను. అందుచే యురూపియను లిట్టి ప్రకటనమునకు భయపడక పోవచ్చును. అయినను కొంతకాలమున కయినను పరిస్థితులు మారకుండునా? చీనా ప్రజలు జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుకొన కుదురా? భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

ఫ్రాన్సు: ధనవిహీనత

ఫ్రాన్సు డబ్బులేక బాధపడుచున్నది. ప్రభుత్వము లెన్నియో మారినవి. నూతనప్రభుత్వము వారు ఖర్చు దగ్గించుట కెన్నియో ప్రయత్నముల నలుపుచున్నారు. కాని లాభ మేమి? నూతన సాయధనా కానిర్యాణమునకై ఫ్రెంచి ఛేబరువారు 11,000,000 బంగరు ఫ్రాంకులను మంజూరుచేసిరి. ఇంతంతసామ్యము యుద్ధనౌకల కింద ఖర్చుపెట్టువారు, ఆర్థికస్థితి నెలుల బాగుచేయగలరో తెలియకున్నది యుద్ధనౌకల కింతయవసర మేమి గలిగెను? స్వల్పపుఖర్చులను తగ్గించిన నేమి ఫలము? వ్యయమును పైనుండి తగ్గింపవలయును. ఫ్రెంచిజాతిగాని మరియేజాతిగాని యుద్ధపరికరములను తగ్గింపవంతపరకు, ఆర్థికముగ నభివృద్ధిగాంచజాలరు. ఒక వంక యుద్ధముల నాప్రయత్నించుచు, వేరొక వంక యుద్ధ సాధనలను వృద్ధిజేయుటవలన, నెట్టి ప్రయోజనముండునో తెలియకున్నది.

గనులచట్టము

గనుల చట్టము గూర్చిన చర్చ, ప్రభుత్వసభలో విరమింపబడెను. ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలివిన కారణమును గమనింపవచ్చును. ఎనిమిదిగంటల బిల్లును కొనసాగించుచో గనుల యజమానులు జీతములను తగ్గింప రని ప్రభుత్వమువారిదివరకు నూచించిరి. వీరియూహ యనత్య మని తేలినది. కొన్నిచోటుల, యజమాను లిచ్చెదమనిన వేతనములు మిక్కిలి అసంతృప్తికరముగ నున్న వని, వైకాంటు సెసిలుగారు ప్రభుత్వపక్షమున బలికిరి. ఇంతవరకును గనులయజమానులపక్షము వహించి ప్రభుత్వమువారు ఎనిమిదిగంటల చట్టమును గావించిరి. నేడు యజమానులు ప్రభుత్వమువారిని

ధిక్కరించి, తమ యిచ్చవచ్చినటుల మెలగుచున్నారు. ఇట్టిస్థితి ఏర్పడుట మిక్కిలి కోచనీయము.

కీ. శే. దీవి శేషాచార్యులుగారు

వైఖానసపత్రికా సంపాదకులును, న ర శ హృదయులునగు బాలకృష్ణానిధి దీవి శేషాచార్యులు గారు గత శుక్రవారమునాడు ఈగావారిపాలెమునందు పరమపదము జెందినందులకెంతయు చింతించెదము. చిన్నతనమునందే ఇట్టి యావద ఘటిల్లుటచే, వారికుటుంబమువారికేగాక, వైఖానససంఘమున కంతకును తీరనినష్టము వాటిల్లెను. సంఘసేవ జేయువారు అరుదుగనున్న యిక్కాలమున, తదర్థమై పాటుబడువారు అకాలమృత్యువాత బడుట మరింత మనస్తాపమునకు కారణమగుచున్నది. శ్రీమహావిష్ణువు శేషాచార్యులుగారికి ఆత్మశాంతిని బ్రసాదించుగాకయని కోరుచు, పుత్రరత్నమును కోల్పోయిన దీవి హనుమాచార్యులుగారికి మా సానుభూతి సందజేయుచున్నాము.

బీహారు మహమ్మదీయులు: కాంగ్రెసు

బీహారు కిలాఫత్ సంఘమువారు, మహమ్మదీయులను కాంగ్రెసు పక్షముననే ఎన్నికలకు నిలువవలయు నని కోరుట మిగుల నమంజనముగ నున్నది. మతసంఘములు మతధర్మవ్యాపకమునకు కృషి నలుపుచు, రాజకీయవ్యవహారములను కాంగ్రెసుకు వదలిపెట్టుచో సత్వరాభివృద్ధి గలుగుననుటకు సందియము లేదు. హిందూ మహాసభయు, ఇతర కిలాఫత్ సంఘములును రాబోవు ఎన్నికలలో పాల్గొను ప్రయత్నమును మానుకొని కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడుట యావశ్యకము.

తిలకు మహారాష్ట్ర విద్యాపీఠము

కేల్కారుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వమును వదలుకొనవలెనను తీర్మాన మోడిపోవుట

(అసోసియేటెడుప్రెస్ స్పెషలుసర్వీసు)

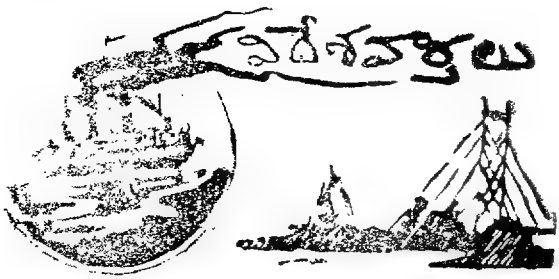
బొంబాయి, జూలై 7:—పూనాలో 6 వ తేదీన తిలకు మహారాష్ట్ర విద్యాపీఠ కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశమునందు వి. వి. సతేగారు, యస్. సి. కేల్కారుగారిపై అభిశంసక తీర్మానము నుపహించుచు విద్యాపీఠముయొక్క పరిపాలనావర్గమునందు సభ్యత్వమునకు కేల్కారుగారు రాజీనామాపెట్టునట్లు నిర్బంధముజేయవలె నని నూచించిరి. కేల్కారుగారికి విద్యాలయముయొక్క పరిపాలనావర్గముతో సంబంధములేకుండ జేయవలెనని ఆమనయుద్దేశ్య మని చెప్పెను. కారణము కేల్కారుగారు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపరిషత్తుకారిగ నుండెను. ఈ ఉపపాదనము వైకార్యనిర్వాహకసభ్యు లాప్రమాదక విద్యాపీఠమునెడ సానుభూతిగలవారైనవైను కార్యనిర్వాహకవర్గమునందును పరిపాలనాధికారవర్గమునందును సభ్యులుగనుండి యితరసంస్థలతో సంబంధము గల్గియుండవచ్చునని తెప్పి తీర్మానమును త్రోసివేసిరి.

కీ॥ శే॥ ఓమారు శోభానీగారు

రాత్రి చాల ప్రాద్దుహృదయనతరువాత

శవము పూడ్చబడెను

బొంబాయి, జూలై 7:—కీ॥ శే॥ ఓమారు శోభానీగారి శవము రాత్రి చాల ప్రాద్దుహృదయనతరువాత పూడ్చబడెను. శవపేటికకు చెమకవచ్చిన వారిలో ముఖ్యులు, డి. డి. టాక్సుమార్తా, బి. జి. హార్షిమాను, అబ్దుల్ రహిమాను సిద్దిక్, తైర్వి అబ్దుల్ రహిమాను, డిబ్బిముకాను, దేశాయి, నానవిగార్లు. (అ. ప్రె.)

గనులపనివాండు పనిచేయు గంటలు

బిల్లును ఆపు జేయుట

ప్రభుత్వమువారి కారణములు

రుగ్బీ, జూలై 6:—బొగ్గు కమిషను నివేదికమునుగూర్చి సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించ దలచెట్టిదని వార్తాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి. బొగ్గునియమై నియమించబడిన బొగ్గుకమిటీ మంత్రివత్తము నేడు సమావేశమైనది. నేటిసాయంత్రము మంత్రివత్తము వారి నిండుసమావేశము జరుగలేదు.

బొగ్గుగనుల బిల్లు కాపరూపము దాల్చునని యోచించి ఇతర యజమానులగుడ గనులందు పనివాండు మరల పనిలో జేరగల్గు మరతులను ప్రకటించిరి. వాటింగుహం, డింకోమయరు, ఉత్తరప్రదేశ్, ధర్మయ్యగ గనులందు ప్రతిదినము 8 గంటలు పని చేయువారికి వేతనములు తగ్గించబడనని ప్రకటించిరి. ఈగనులలో 184000 మంది పనిచేయుచున్నారు. వార్షిక మైన, యాదగ్గమైన, నెత్తెల్లు గనులలోగూడ 54,9000 మంది పనిచేయుచున్నారు. వేతనములను తగ్గించదలచుకొనలేదని ప్రకటనలు ఇదివరకే జేయబడినవి.

వార్తాబర్తం, డిరహం గనులందు 1921 లో ఇచ్చు కరీసపువేతనముల నిచ్చెద మనుచున్నారు. నూటికి 10 చొప్పున తగ్గించి అప్రకార విచ్చెదరనుచున్నారు. కాని రెండెల్లాలోను పెండ్లిజీతాన్ని పనివాండుకు ఇండ్లందైలేదు. దానికిబదులు ధృతినిచ్చు చున్నారు. బొగ్గును ఖరీదు తీసికొనకనే ఇచ్చుచున్నారు.

ఈక్రొత్తమరతులను చర్చించుటకు వేర్వేరు జిల్లాల యందు గనులపనివాండు సమావేశ మగుచున్నారు. మన్యత్ మైరులో గనులపనివాండు అసంతృప్తి జాత్రుచున్నారు. ఈగనులలో 200000 మంది పనిచేయుచున్నారు.

తేపు ఈ బిల్లును పరిష్కారము జేయుటకు ప్రత్యేకసూచనలను వెదకుటకు ప్రభుత్వమువారు మానుకొనిరనియు, గనుల పనివాండుకును యజమానులకును తాము ప్రత్యేక బాధ్యతను జాపవలయున్నదనియు, యజమానులు ఇచ్చెదవన్న వేతనపు రేట్లు దేశములో ఒక భాగమున చాల అసంతృప్తి కరముగ నుండుటచే వాటిని గూర్చి వ్యాఖ్యానములను చెలిసిగొన గోరలేదనియు సిపిలుప్రభువు చెలిపెను.

రెండవపర్యాయము ప్రభువులసభలో బిల్లునామోదించిరి. 8 తేది లోపుగ అవాంతరమేదియు రాకున్న మూడవపర్యాయము బిల్లునంగీకరించెదని స్థానికస్పృహప్రభువు నుడివెను.

అదనపు మదింపు

బొగ్గుదిగుమతికి డబ్బు

లండన్, జూలై 6:—మొత్తము 5483000 పౌనులు అదనముగ ఖర్చును అంగీకరించిరి. ఇందులో సమ్మెచేగల్గిన నవ్వునునకు 483000 పౌనులను బొగ్గు దిగుమతికి 5000000 పౌనులను ఖర్చుజేసెదరు.

కనడా హజకియములు

పార్లమెంటు నెత్తివేయుట సమంజస మనుట

అట్లావా, జూలై 6:—పార్లమెంటును రద్దుజేయు విషయమై మెంజీ కింగుగారికి న్యాయశాఖా మాత్యుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్నాడు:

పార్లమెంటును రద్దుజేయుటకు ఎత్తినవిత్తులు, జేసిన ఏర్పాటులు, అలంబించిన పద్ధతులు మెంజీ కింగుగారి దీనికి నాలుగురోజుల క్రిందట అవలంబించినవే. కనడా ప్రీమి కవున్సిలు ఆచారమునే మెయిగ్ ప్రధానామాత్యుడవలంబించెనుగాని జేరుగాను.

రైల్వే పనివాండు సభ

పత్రికాప్రతినిధులను రాసియకుండుట

లండన్, జూలై 6:—ప్రేడ్ యూనియనులకు జేందని ప్రతినిధులను రాసియకుడ దను తీర్మానమును రద్దుజేయువరకు పత్రికాప్రతినిధులు మరల సమావేశమైన రైల్వేపనివాండు సభకు పో నిరాకరించిరి.

నేడు ప్రయివేటుగ సభ గూడుననియు రేపు బహిరంగముగ చర్చలను ప్రారంభించెదమనియు యూనియనువాగు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కాని సభ నాపుజేయలేదు. తీర్మానమును సమహరించుకొనలేదు.

పత్రికాప్రతినిధుల తీర్మానము

తేపటిదినము బహిరంగసభకు పత్రికాప్రతినిధు లందరును బోవుటకు థామస్ గారు రావచ్చునని వ్రాయుటచే నిశ్చయించుకొనిరి.

థామస్ గారి విజయము

మేజర్ రైల్వే సభయందు థామస్ గారు విజయము గాంచిరి.

థామస్ గారియందు విశ్వాసములేదను తీర్మానమును అధిక సంఖ్యాకులు ప్రతికూలురగ నుండుటచే వీగిపోయెను. జనరలు పెక్రిబ్లీ-కార్యదర్శి- పదవినుండి థామస్ గారిని తొలగించవలెనని ఆదగురుమాత్రము వోటుజేసిరి.

థామస్ గారి సమాధానము

బొగ్గు కమిషనువారి నివేదికమును జూడ గౌరవముగ పరిష్కారము కుదురునని తోచుచున్నదనిరి.

సమ్మెను ఆపుజేయుటకు గల కారణములను దెలుపరాదని ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు అజ్ఞాపించుటచే తానుగూడ దెలుపలేదనియు అందుచే కుక్కు మున్నగువారినుండి కనీసీర ఆశీర్వాదములను జొంతి ననియు థామస్ గారు నుడివిరి.

కుక్కు గారి ఆక్షేపణ

బొగ్గును నాకాళము కూల్చును, రైల్వేపనివాండును ముట్టుకుండి జేయవలెనని కుక్కు గారినిరి. 8 గంటల బిల్లు చప్పులో సున్నంతికాలము పరిష్కార మరతులను గూర్చి ఎత్తుకొనుటకు వీలులేదనిరి. 8 గంటల చొప్పున పనిచేయుటకు ఒప్పుకొంటిరని అట్టి పనివాండు ఇంకొక కార్యదర్శిని జామకొనవలెననిరి.

ప్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్రభుత్వవిధాన నిర్వచనము

ప్యారిస్, జూలై 6:—మంత్రి సభలో కెయిలోగారు ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానమును చెలిపిరి. నేడు పార్లమెంటులో ప్రకటించెదరు.

ఆర్థిక నిపుణుల తీర్మానములను పూర్తిగ అంగీకరించుచున్నాడననియు, వాటిని పూర్తిగ నెరవేర్చదలచుకొంటిరనియు జెప్పిరి.

మంత్రివత్తమువారా ప్రకటనము నంగీకరించిరి.

కోకాగారములో నిలువ 500000000 ప్రాంత్యుకేయున్నదనియు దేశములో ఆర్థిక పరిస్థితుల నుద్ధరించుటకు ప్రయత్నించవలెననియు అందరిని కోరిరి. పన్నులనుగూర్చి గ్రుడ్డితనముగ నిపుణుల ననుసరించువాడను గాననియు, బ్యాంకుదీ ప్రాంతు కీయవలసిన సామ్యు నీయవలెననియు, తక్కువ జీతములను బొందుచున్నవారికి ఎక్కువ జీతములను జేయవలెననియు, కొద్దికాలము లోనే తీర్పు ఋణమును పరిష్కారము జేయవలెననియు నుడివి వీటినిమిత్రము అదనముగ 8000, 000, 000 ప్రాంత్యులగావలెననిరి.

ప్రెంచి ఋణము

ఇంగ్లాండు కీయవలసినది

రుగ్బీ, జూలై 6:—ప్రెంచివా కీయవలసిన ఋణమును పరిష్కరించు విషయమై ప్రెంచి ప్రభుత్వముతో రాయబారములను జరుపుచున్నారనియు, ఇంతలో ఏమియు ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు చర్చిలుగాగు కానున్నసభలో ప్రకటించిరి. ప్రెంచిమారకమును నిలకడగజేయుటకు తోడ్పడవలెనని కెయిలోగారు కోరలేదనిరి.

చీనా మంత్రివత్తము

మార్పులు

పీకింగు, జూలై 6:—మంత్రివత్తమువారు మొదటిపర్యాయము తుసికూగారి యాజమాన్యమున సమావేశమైరి. బాంగు కూలాడ్ గారు దేశీయమంత్రి. లోవెక్ ఖాన్ గారు న్యాయశాఖా మాత్యుడు సెయిటింగుగాన్ గారు విదేశాంగమంత్రిగ నుండురు.

జాతి సమితి

బ్రిటిషు ప్రతినిధి

రుగ్బీ, జూలై 6:—నెప్టెంబరులో సమావేశమగు జాతి సమితి అసెంబ్లీకి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధి నంపదలచిరి. పేరికను ప్రచురణము గాలేదు.

ఎంపైరు నెటిల్మెంటు

డోమినియనులకు వలసబోవుట

కనడా పరిస్థితులు

రుగ్బీ, జూలై 6:—ఇంగ్లాండునుండి పోయి విదేశములందు వాసమేర్పరుచుకొన్న వారి పరిస్థితులను కనుగొనుటకు డోమినియను సహాయమంత్రి క్లారండ్ ప్రభువు కనడాకు కనివారము బయలుదేరుచున్నాడు. 3000 కుటుంబములు కనడాకు బోయి ఏర్పడవలెను. ఇది వచ్చే సంవత్సరముతో ఏర్పాటు పూర్తియగును. అందుచే వారినందరిని జూయట కేసు చున్నారు. క్లారండ్ ప్రభువు అధినివేశ సంఘాభ్యుత్తులుగ బోవుచున్నాగుగాని డోమినియనుమంత్రిగ గాదు. కనడాకు వలసబోవు విషయమై నిజపరిస్థితులను ప్రభుత్వమునకు తెలుపగలదు.

పోర్చుగీసు మంత్రిలు

ముగ్గురు బర్తరపు

లిస్బన్, జూలై 6:—ప్రస్తుతమంత్రివత్తము విప్లవకారుల ఆశయములను నెరవేర్చలేదని అనగా తృప్తిపరచలేదని ప్రధానామాత్యుడు అధినివేశమంత్రి విదేశాంగమంత్రి దేశీయమంత్రిని బర్తరపు జేయుచున్నాడు.

నూడాక్ గవర్నరు జనరలు

రాజీనామా

లండన్, జూలై 6:—నూడాక్ గవర్నరు జనరలు సర్ జి. ఆర్చరుగారు తీక్షణము అధమును ఒక సంవత్సరము విశ్రాంతి గొనవలెనని వైద్యులనుటచే వారి రాజీనామాను అతివిచారముతో అంగీకరించక తప్పినదిగాదని లాకరుల్యాంప్స్ గారినిరి.

ప్రెంచి నాకాదళము

క్రొత్త యుద్ధ నౌకలు

ప్యారిస్, జూలై 6:—1927 జూన్ 30 తేదీకి 11000000 బజారు ప్రాంత్యుల ఒక క్రూయిజరును, 8 డెస్ట్రోయరులను, నాలుగు టార్పిడ్ బోటులను, ఒక జలాంతర్గామి క్రూయిజరును, అయిదు మొదటి తరగతి అంతర్గామిలను మరి కొన్ని చిన్న నౌకలను నిర్మించుటకు పార్లమెంటులో అంగీకరించిరి.

కోభంగారి పయనము

పెట్రోలుగొట్టము బద్దలగుట

బగ్దాదు, జూలై 6:—బస్రాకు 120 మైళ్లదూరములో కోభంగారి విమానముయొక్క పెట్రోలుగొట్టము బద్దలై నది. ఎలియటుగారికి గాయములు తగిలెను.

ఇంజనీరు మృతినొందుట

7 తేదీని రాత్రి 11-30 గంటలకు ఇంజనీరు ఇలియటు గారు చనిపోయిరి.

కీ॥ శే॥ వ. బి మిల్లరుగారు

లండన్, జూలై 6:—పూర్వము బెంగాలు బ్యాంకు. వెసి డెంటుగనున్న మిల్లరుగారు చనిపోయిరి.

అధినివేశపు మ్యూండ్లు

జర్మనులు పాల్గొనడరా?

వాస్తవ మేదియులేదు

లండన్, జూలై 6:—లోలోన్ బడంబడికలో జర్మనీ అనే నివేశపు మ్యూండ్లు పాల్గొనుటను అంగీకరించి రా యని కామన్వెల్త్ లో ఎడంబడికలో బడంబడికలో అధినివేశపు బడంబడికల సంగతి నిర్ణయించబడిన బాధ్యతగాదు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కాని జర్మనీ బాధిపతిలో జేసినపుడు మ్యూండ్లులలో పాల్గొనుట కొక యభ్యర్థిగ నుండునపుడు నోటిమాటగ అంటినునది. జర్మను ప్రభుత్వమున కెట్టి అభ్యయము ను గాని వాస్తవమును గాని చెబుచున్నది. రంగనీయవా మ్యూండ్లు కాళ్ళతోమే యనిరి.

జర్మనీవ్యాంతులేదు

డిస్కంపుంటు తగ్గుట

బెర్లిన్, జూలై 6:—జర్మనీవ్యాంతులను డిస్కంపుంటు ను నూటికి 6 కి తగ్గించిరి. డిస్కంపుంటు ను నూటికి 7 కి తగ్గించిరి.

లండన్ రేపు కమిషనరు

లండన్, జూలై 6:—రంగూన్ పోలీసు కమిషనరుగ నున్న బెల్లూరుగారిని లండన్ రేపు పోలీసు కమిషనరుగ నియమించిరి.

ఆరోగ్య వైద్యపాఠశాల

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 7:—ప్రముఖులగు వైద్యులు, శస్త్రచికిత్సయందు నిపుణులు లండనులో ఉన్న ప్రదేశపు రోగములకు మందునిచ్చుటకును, ఆరోగ్యకర్తలను నేర్పుటకును పాఠశాల నెలకొల్పుటను ఆరోగ్యశాఖాధికారులు కేంద్రస్థాపనము జేయునపుడు వచ్చిరి. ఉన్న ప్రదేశపు రోగపరిశోధనకు ఈ పాఠశాల ఎంతయు విద్యార్థులను తీర్చిదిద్దుటకు కుపయోగపడునుగాక యని ఆరంభి గొరుగారు నుడిచిరి. డిటును ఉన్న ప్రదేశములకు అధికారిగ నుండవలెనచో అనుభవపథుల లన్నిటిని అనుభవించవలె ననిరి.

అగ్ని సహాయనిధి

ఫ్రాన్స్, జూలై 7:—భారత సేవాసంఘ అగ్ని సహాయ నిధికి గాల్వియరు రీజిస్ట్రేకొన్నింటి అధ్యక్షురాలు మహారాణీసాహెబాగారు 8000 రూపాయల విరాళము సొంతిరి. (అ. ప్రె.)

మరియొక బ్యాంకు మోసము

బొంబాయి, జూలై 7:—ఇదివరకు కొన్ని వారములుగా బయల్పడుచున్న బ్యాంకు మోసములకు తోడుగా మరియొక కేసు బొంబాయిలో బయల్పడినది. నెంట్లలు బ్యాంకులోని చిన్న పార్శ్వమునా యొకడు బ్యాంకుకు సంబంధించినట్టి లెక్క రూపాయల గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీల కెత్తుకొని పారిపోయెను. ప్రభుత్వమువారి 4% ఋణములు క్రొత్తగా బయలుదేరినప్పుడు ఈ సెక్యూరిటీలను బొంబాయిలోని మరియొక బ్యాంకు నందుంచి యీ పార్శ్వ గుమాస్తా వానిబలమువీడ 30,000 రూపాయలవరకు అడ్వాన్సులను తీసికొనెను. కాని యీ మోసము తెలిసినపంతునే నెంట్లలు బ్యాంకువా రా మొత్తమును తీసికొనగలిగిరి. బ్యాంకు అధికారులు విచారణను సలుపుచున్నారు. అగుచున్నా నింకను పట్టుకొనలేదు. (అ. ప్రె.)

రంగూను కార్పొరేషన్

రంగూను, జూలై 7:—నిన్నటిదినమున రంగూను కార్పొరేషనువారి మాసికసభలో కొంతవరేటిపు రోగసంఘమును సమాప్తించింపవలసినదని ఆసంఘపు ప్రతినిధులను కోరుచు ఒక ధీర్యానము గావించబడినది. హాం మెంబరును ఒకప్పుడు మ్యునిసిపలు సభ్యులును కీర్తి కేఫలును అను యుమేయూంగ్ గారిని ప్రశంసించుచు మరియొక ధీర్యానము గావించబడినది. (అ. ప్రె.)

జాన్సీ సంఘ వైషమ్యములు

అలహాబాదులో విచారణ

అలహాబాదు, జూలై 7:—జాన్సీలో సంఘవైషమ్యములకు కారణముగా గలదిగ అల్లరుల విచారణసందర్భమున స్వాధీనములో యెటులు జమ్మూను భూమిగారు తాము 2 మొదలు కి మొదలవరకు గలదిగ హిందూత్వం గుంపులు మహమ్మదీయుల ఇంట్లకు లాఠీలతోను రాళ్లతోను నాశనముచేయుట గాంచితి పాటియు, 'చంపు' 'లూసేలేయ' అను కేకలు వింటి మనియు చాలామంది యెద్దామొలను గుర్తునట్లుగ మనియు తెలిసిరి.

యహూను జామానుగారు చాలామంది ముద్దాయిలను హిందూత్వై దుష్టచక్రియు మహమ్మదీయులపైన రుద్దినట్టియు సేద్యులనుగూడ గుర్తునట్లు చెప్పిరి. పాఠులు చాలామంది ముద్దాయిలగురి. ప్రానుపరీక్ష నిరసియుంబడినది. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, జూలై 7:—ప్రారంభింపబడిన విచారణ ఉదయము తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. ముద్దాయిలు 52 రు కాని 50 రులకు కనబడక తిరుగుచున్నారు. అల్లరిచేయుట, హత్య, దుష్టచక్రియలను అత్యుత్తముచేయుట, ఎక్కువగా గాయపరచుట యను నేరములు మోసబడినది. ముద్దాయిల తరపున ద్యాయిలు, ముల్లీ, ముత్త గార్లు వాదించుచున్నారు. సాక్షులు చాలామంది నిచారించబడిరి. యహూనుగారు అబ్దుమునుబానుగారు బత్తుల రోగిన తమ్ము మోతు కాన్వేలులు పంపె ననియు ముద్దాయిలకు తన ఇంటిపట్ల ఎక్కువను జరుగని గోహత్య జరుగు ననియు చెప్పినయు చెప్పినది. సాక్షి ఇతి తనయులు క్రొత్త గాయనికొక తరములనాది జరుగుచున్న దనియు, ఇంటిలో రహస్యముగా జరుగుచున్నదనియు ఎవరికిని తెలియదనియు చెప్పెను. తివాన్ గారు కృష్ణమందుగారి వైపు తిరిగి ఇట్లు చెప్పిరి: "మహమ్మదీయులగు కృష్ణమది మీరు వింటిరా!" కృష్ణమందుగారు తీవ్రముగా "ఏమో చూడమురా. మిగిలినవారు వెడలి పోయిరి. తరువాత సాక్షి మామ జిడిఅలముగారు ఆంధ్రేశన పట్టుకొని సాక్షి యింటి వైపు చాలామంది హిందువులు లాఠీలతో వచ్చుచున్నారని తెలిసెను. వీధిలో నకునికొకపప్పును, లాఠీలతో తలుపుల కొట్టుటయు వింటిను.

లొంబిసేపటికి కలపు తెరవబడినది. కృష్ణమందు, మోహను, ప్రగ్యాలును ఇరవయ్యరూ 150 మందితో ముందుకు వచ్చిరి. రెహమానుసంగతు నొచ్చునది వీధియు చేయరానని వారు చెప్పిరి. గోహత్య క్రొత్తగాదనియు మతవిధి గనుక దానిని తాను చేయుచుననియు సాక్షి చెప్పెను. మోహను ప్రగ్యాలులు గుంపువైపు తిరిగి వారితో నిల్చిరి. "వారుగనరు. వారు గోవుగొంతు కోసెదరు. అందువలన గోహత్యచేసెదరు. నేను వారి రైతును గాను. వారు మాజమిందారులును గారు."

చరన్ మల్లాలోనికి పోయి గోవునుపట్టును. ఇంటిని లూటీ చేయుండి. లొనివారిని చంపండి యనెను. ఇదివిని సాక్షి లోనికి పోయి కలపులు వేసికొనెను. గుంపు కేకలు వేసి పప్పులులు కొట్టెను తిట్టెను. రాళ్లురచ్చెను. సాక్షి తండ్రి తుపాకి తెచ్చెను. హిందువులు ఉద్రేకపహితులగు చేయదలపెట్టెను. వారు తాము తరములగు నట్టి దానిని చేయుచున్నామని నెల విచ్చిరి. మాతూర్లులను తొల్పితిరుకును నేహాభావముతో నుండిరి. కాని మీ రిప్పు డిదివిధుచుచున్నారు. గుంపు కామాటలు నచ్చలేదు. తుపాకి నూడుసార్లు గాలిలో పేల్చెను గుంపు బజారులోకి పోయెను. సాక్షి బారునుండి చంపు, లూటీచేయుమున కేకలు విసెను. సాక్షి జిల్లాస్వాయాధికారి పోలీసు నూపరింటెం డెంటులకు తంతుల నంపెను. సబ్ సెన్సిట్వు. రాగానే అత్రుల నప్పగించెను. అనాడు గోహత్య జరుగలేదు. తరువాత సాక్షి గ్రామముచుట్టును తిరిగెను. రాళ్లు, లాఠీలతో మహమ్మదీయు గృహములు నాశనము చేయబడినట్లు చూచెను. మనీదులలోని తివానులు, చాదలు, లాంఛనులు మాయమయ్యెను. కొన్ని ఎగిరిపోయెను. గుంపునాయకులు కృష్ణమందు, ప్రగ్యాలుగారు.

మరియొక సాక్షి తాబామాల మున్నేను గుంపు క్షర నం దలవరకు నుండెననియు, "మహమ్మదీయుల చంపు"డనుకేక చెలగననియు చెప్పెను. విచారించిన సబ్ సెన్సిట్వు మహమ్మదు ఇబ్రహిం రి గురు మహమ్మదీయులను ఇరువురు పోలీసులును దెబ్బలు తినిరి. కల్లుకుంజాగారు మరణించిరి. రెండు ముఠీలు నాశనము చేయబడినది. తాను చాలామందిని గుర్తింపగలనని జమిందారుడు చెప్పెను. తుపాకితో ఇంటికప్పుపైన మార్చుండెను. చంపుతో సబ్ సెన్సిట్వు వచ్చెను. తనయులు కాపాడుకొనుట వలన ఇతరుల రక్షించుటకు తాను పోలేదని చెప్పెను. పోలీసు వారితో సాక్షిగూడ గ్రామముంతయు చూడబోయెను.

మరికొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

టాంజీం, సంఘటనోద్యమములు

పండిత మాళవ్యాగారు బలపరచుట

రెస్పాన్సివిటీలు ఉద్యోగముల మాత్ర సహకారమునుటలేదని తెల్పుట

పండిత మాళవ్యాగారు మైమెన్సింగు సన్మానము

మైమెన్సింగు, జూలై 7:—పండిత మాళవ్య యిక్కడికి నిన్న వచ్చెను. రైలుస్టేషనువద్ద సూరంగ మహాజాగారును చాలామంది హిందువులును యెదుర్కొని సత్కరించిరి. ముఖ్యమగు వీధులగుండ నురేగించిరి. మ్యునిసిపాలిటీ, హిందూ సభ, వివేకానంద సంఘము, మైమెన్సింగు పాఠశాల సన్మాన పత్రముల సర్పించిరి.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

అయన అన్నిటిని గలిపి ఇంగ్లీషులో ప్రత్యుత్తరముచ్చుచు హిందువులును మహమ్మదీయులును సఖ్యముతో నుండవలెననియు, అది లేకున్నయెడల భారతదేశభవిష్యత్తు బంధురమున ననియు, స్వరాజ్యము మాట తలంపజాలమనియు చెప్పిరి. స్త్రీలను అవమానపరచుటయు, పూజార్థముల నపవిత్రము జేయుటయు మానవత్వమునకే భంగము జేయుటగును. హిందువులును మహమ్మదీయులునుగలిసి స్త్రీలగు, నేరాలయములను, ముఠీదులను రక్షించు పౌరభటులుగ నుండవలె నని ఆయన సలహానిచ్చెను.

సంఘటనోద్యమము మహమ్మదీయులకు ప్రతిహతులుగ లెట్టినదిగాదు. హిందూసంఘమును మహమ్మదీయులకు పోటీగా బలపరచు నుద్దేశ్యముతో గాక సంఘమునందు దూరిన దోషముల బోగొట్టుట కుద్దేశింపబడినది. ఇందువలన నిన్ను బాతులకు గూడ పాతున్న నేమియో దెలిసి వారుగూడ సంఘమునకు ప్రయోజనకారులుగ నుండగలరు. హిందువులు కట్టుబాటుతో నుండి వారిని నాశముగానుండ రక్షింపవలయునని ఆయన విజ్ఞప్తిజేసెను. మహమ్మదీయులు గూడ టాంజీం ఉద్యమమును అవేషముగ కట్టుబాటుతో నడపవలెనని ఆయన కోరెను. ఆయన టాంజీం, సంఘటనోద్యమముల రెంటిని బలపరచుచు ఈరెండు సంఘముల సరిసమానముగ వృద్ధిగాంచి లైటివారి దుశ్చైత్యలను మరల్చవలెనని కోరెను.

రెస్పాన్సివిటీలు ఉద్యోగాపేక్ష మాత్రమే లేదు

అంతట నాయన రాజకీయముల గూర్చి తెల్పెను ప్రభుత్వమును దౌర్జన్యమువలన గాని, విప్లవమార్గముల వలన గాని తొలగింపజాలమని చెల్చెను. బ్రిటిషు వారు ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగెదరు. కాబట్టి ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయుట వారిధర్మమై యున్నది. నే కే బంధు ప్రభుత్వముతో గౌరవకరముగ వ్యవహరించు సహకారము జేయుటకు సిద్ధముగ నుండెను. అందరను కాంగ్రెసు సభ్యులు గానలెనని ఆయన గోరెను. రెస్పాన్సివిటీలు ఉద్యోగముల నంగీకరించుటకు మాత్రమే బయలుదేరినది చెల్చివిషయము నాయన ఖండించెను. రెస్పాన్సు అనేమాటలోనే జాతీయవాంఛితములకు సరియైన ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును సహకార ముండదని వారు చెబికొనవలెను. ఎన్నికదారులు కాననసభ కభ్యర్థుల నెన్నుకొనుటలో నేమాత్ర మనుమానము లేనివారి నెన్నుకొనవలెనని కోరిరి. కొద్ది సంవత్సరములలోనే స్టామ్యూటరీ కమిషను రానున్నది గాన సంస్కరణములను విలువయున్నంతవరకే పని జేయవలయును. (అ. ప్రె.)

"మేము నీగ్రోలతో కలసి పనిచేయము"

ఓడలోని తెల్లనాకరుల దీక్ష

అధికారియాజ్ఞల నుల్లంఘించినందులకు నేను

బొంబాయి, జూలై 7:— "మేము నీగ్రోలతో పనిచేయము. తెల్లవారు గుంపులుగా నిరుద్యోగైయుండ ఆతినికి వైరముద్యోగము నిచ్చుట మాకిష్టములేదు." అనుకారణములతో నేడు అధికారి ఆజ్ఞ సల్లంఘించిన నేను మోపబడిన మువ్వరు ఓడలోని పనివాండ్రపై నేరముమోపబడగా చెప్పిరి. కాప్తను వెన్సుగారు వారు ఓడ 2 యలుదేరునపుడు ఓడ నెక్కమని రని చెప్పిరి. స్వాధీనాధికారి ముద్దాయిలు చెప్పిన నెషములకు లెక్కజెట్టక వారికి రెండు వారముల కఠినపరకమును విధించెను. (అ. ప్రె.)

బోర్డు బడిపంతుల్ల వాములు

రెండు మాడు దళితులను బోర్డుబడిపంతుల్ల కుండెడి గౌరవముపాలము. చేతనములు లేకున్నచేయెనను, వారియందుగల విద్యావిశేషములవలనో, వారి సుగుణ సాంప్రదాయములవలనో ధరవరలు సరసముగ నుండుటవలనో, ప్రజలు భక్తి గౌరవములతో వారికిఁగూడత్ర బోధించుచు, విద్యావైఖితో పిల్లలను వారి కప్పగించు చుండిరి. బోర్డు బడిపంతులపదవి పొందుట కష్టముగ నుండెడిది. స్కూల్స్ నవ ఆసిస్టాంటు యిన్స్పెక్టరుగారి సీఫార్సుపై ఆసిస్టాంటు యిన్స్పెక్టరుగారి సిఫార్సు, వీరిదానిపై ఆఫీసులో ప్రవేశించుటగారి ఆమోదము. ఇందువలన విద్యావిశేషములుగలవారే కాక, సుగుణగణాధ్యులగు నుపాధ్యాయులు లభించెడివారనే దినన్నియు తాముచూచుచున్నాము. వీరికి యుద్యోగము లిచ్చుటలో నోటా విలువ తెలియనివారినే యెన్నుకొనఁబడిన ప్రసిద్ధింట్లు సర్వాధికారము గల్గియున్నారు. లోకలో బోర్డు మాన్యుయల్లో విద్యాభ్యాసోద్యోగల సలహాలను గైకొనవలయునన్న సంగతి వీరికిఁబయిండుటలేదు.

విద్యాభ్యాసమునందు ద్వంద్వప్రభుత్వ ముపాధ్యాయులలో నసంతృప్తి కలకలములను తెచ్చుచేయుటకును విద్యార్థులను విద్యాభ్యులకు లభింపకుండుటకును, ప్రజలకు బడులందు గౌరవము, నిష్పృహ జనింపజేయుటకును దోడ్పడుచున్నది. కొందరు బోర్డుల ప్రసిద్ధింట్లు మాదులయు, కొందరు విద్యా సంపన్నులు గాక పోవుటయును, తగిన ఉపాధ్యాయులను నియమించక పోవుటయు విద్యాభ్యాసాధికారులతోటి యన్యోన్యములేక పోకలలను నడిపించుటయు, తగిన ఉపాధ్యాయులకు ప్రోత్సాహ మియ్యక, ఇతరకారణములే ప్రమాదములనిపియును, విద్యాభ్యాసాధికారుల రిపోర్టులే పాటించక పోవుటయు, మరియు శోచనీయమగు విషయములు.

1910 లో రూరత్ స్కీము ప్రకారము బోర్డుబడుల కగు ఖర్చు గవర్నమెంటువారే భరింతుమనగా యీ బడులను, ఉపాధ్యాయుల సంఖ్యయు వృద్ధియైనవి. తక్కువజీతముల శోజులలో కాపిలేషన్ నుట్టుచుండెను. జీత ముపాధ్యాయులసంఖ్యతో రు 8-10-12-15-20 హెచ్చెను. కాపిలేషన్ పరీక్షాధికారుల సిఫార్సులపై నుండెను. ఇప్పుడెక్కడ జీతములలో చేర్చబడుటచే పరీక్షాధికారుల కీవిషయమున యెట్టి యధికారములేదు. ప్రెసిడెంట్లు దయయున్న పని యెట్టిదైనను సరే. ఉపాధ్యాయులెట్టి వాడైనను సరే గ్రామస్థుల కోరికతోను, పరీక్షాధికారుల సిఫార్సులతోను నిమిత్తములేదు. పూర్వ ముద్యోగస్థులసిఫార్సులనుసరించి మార్పులు, ప్రమాదములు జరుగుచుండెను. ఇప్పుడట్లులేదు. ప్రెసిడెంట్లలో నేరుగ బడిపంతుల్ల ఉత్తరప్రభుత్వ తరములు వగైరాలు జరుపుకొందురు. ఎచ్చటనోతప్ప ఉద్యోగుల సలహాలు జరుగుటలేదు. "మగుగుపంతుల్ల పనిచేయుటలో 11 మాసములలో 10 మార్పులు కలిగినవి. ఇట్టి స్థితిలో విద్య నేర్పుటయందు మాస్టర్ల బాధ్యత యెంతయుండునో విద్యాశాస్త్ర యెట్లు జరుగగలదో ఊహింపవలయుననిగాని వ్రాయు విలువలేదు. గ్రామస్థులకే యుపాధ్యాయులు డెవలపనుండి వచ్చినది యెచటికి జల్లుంది, యేమిచేసినది, యేమిచేయునది, బోధిగాబోధపడదు. బాలురసంగతులపాధ్యాయులకును వీరిబోధన పిల్లలకును దురనగానాదు. ఉపాధ్యాయులలో నన్యోన్యము కుదురుటెట్లు? గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులలో ప్రమాదమైనచో, శిక్షకు బయలుగనో, కోరికతో నో బడిలకు జరుగును. ప్యాసైన పరీక్షలు, యోగ్యతలు సర్వము మొదలగువాని వివక్షతలేక బడిలకు ప్రమాదములు జరుగుటచే కష్టపడి పనిచేయు నుపాధ్యాయులలోనసంక్షిప్త వ్యాపారము? ఇతరుల వ్యాపార మిప్పించమని బోర్డుమెంబర్లలోను ప్రెసిడెంట్లలోను వనవిదేశికము. ఉపాధ్యాయులు తాముగా తిరుచుందురు. ఇందులకెంత వ్యయము. ఎంత ప్రయాసము

ఉపాధ్యాయుల సంగతి పరీక్షాధికారులకు తెలిసినటుల ప్రసిద్ధింట్లు బోధపడుట కష్టము. అయినను సర్వాధికారము వీరికైకపుడు, బడిపంతుల తగిన యుపాధ్యాయులనుకూడ నియమించుటకుచే పరీక్షాధికారులను, గ్రామస్థులును వీరలనుగౌరవముగ చూచుటకు. (1) విద్యాధికర్త (2) సంపద (3) యోగ్య ర్త 4 అధికారిము, ఇక వీరి సుప్రతిచేతనో గదా సంఘములో నొకననుబదయుండు. 1 ప్రయమిప రీక్ష ప్యాసైన వారి నన్న ప్రయమిప్యాసకులవలన, విద్యాధికర్తబడయు టెట్లుట్రయినింగ పొంది ప్యయంకృషిచేసిన జ్ఞానము సంపాదించదలచిన, నలయు గ్రంథములను పత్రికలను పొందుటెట్లు బడిల బాధలే పొందు నుపాయములే వెదకుమందులకుల తనకున్న జ్ఞానము గూడఁజేసింపుమందును. 2 సంపదగలవారుపాధ్యాయులైతనలం

వించరు. గృహసౌఖ్యములను విడిచి, దూరముగా బోయి కాయ క్షేత్రములను సహించ జాలని సాధారణ సంసారులును, విశేష విద్యాప్రజ్ఞాగంధము సోకని వారును, ఇతరవృత్తులకు నిరుపయోగులును, తండ్రులవలె నీవృత్తి నే నమ్మినవారును, తమ సహజశక్తులను మరచిన వారును తరచు బోర్డుస్కూలు మాస్టర్లపదవులకు దేవులాడుచుండురు. అందులో స్వగ్రామములందుద్యోగము సంపాదించవలయునని కాంక్ష మెందు. ఇందునిమిత్తము సాధారణప్రయత్నముచాలదు. ఉద్యోగము సంపాదించినను, బడిలకాకుండా మాచుకొనుట ఎంతటిభాగ్యమో? బడిలయైనచోట బసలండవు. ఉన్నచో నెలకు రు. 4. అదై తగులును. బోర్డువారు అదై ముద్రా యివ్వకు(పాటినువారికి గవర్నమెంటువారే రావులుచేసి నట్లు స్కూలుకు సహాయముగా బిల్డింగులైన కట్టించకుండా బడిలలచేయుట ఏమి న్యాయము?

యోగ్యత:—మంచి స్వభావము అలవాట్లు, బోధనల వగైరాల సహాయమున గదా యలవడును! నై జగుణమున ధర్మాధరణ యెచటనో గాని కానరాదు. గ్రామములలో పురాణమునకు బదులు కొద్దుతీర్పులు, తగవులు వివదించుచున్నవి ఉపన్యాసములు, ఉద్యోగములు పట్టాములలోనే తక్కువ. సత్సేవాసాసము లేనందున, మంచియలవాట్లు గాని మంచి నడపడి గాని, చాకచక్యము గాని దుర్లభము లగుచున్నవి.

అధికారము:—మాస్టరుగారికిని యీమాటకును చాలదూరము. పిల్లలనుకొట్టుటకుగాని, తిట్టుటకుగాని అధికారమును దుర్వినియోగపెట్టిన తనదారి తాను చూచుకొనవలసిందే. కొందరధికారులు పిల్లలయెదుటనే తనదోషములను చూపుటవలన, వారలదోషములను తానుకూడ వెదకుమందును. పొషించేవారు వేరు. చివాట్లు పెట్టువారువేరు. ద్వంద్వప్రభుత్వము అధికార గౌరవమును మూలద్రోయుచున్నది. సంఘములో విద్యాగౌరవము శూన్యమగుచుండుటవలన, తనస్వార్థమునిమిత్తమే పాటుపడుట యనవసర మగుచున్నది. తనవిధి యుక్తములైనవములు తనకు బోధపడజాలవు. వానిని యుక్తముగా చేయించుటకు తగిన యధికారము పరీక్షాధికారులకే చాలదు.

బోర్డుబడులు సహాయబడులకు మార్గదర్శకములుగా నుండుటకు కావాలి, విశేష యోగ్యతలుగల యుపాధ్యాయుల సభిక చేతనములతో నియమించుటకును, బోధనోపకరణములు వగైరా విరివిగా సప్లయ చేయుటకును, ఆ రోగ్య క ర మ ల గు పోకలలను కట్టించుటకును శ్రీ గవర్నమెంటువారు విశేష ప్రవృత్తును తాలూకాబోర్డుల కప్పగించుచున్నారు. ఈప్రవృత్తు యుక్తముగ వినియోగమగుచున్నదో లేదో చూచుటకు గవర్నమెంటువారి సిబ్బంది చాలదా? 1920 సం॥ విద్యాచట్టముక్రింద చేయబడిన విద్యాసంబంధముగ వస్తు బోర్డువారికే చెందుచున్నది. నిర్బంధోచితవిధ్య గురించి ప్రస్తుతము తలపెట్టవద్దు. ఉపాధ్యాయులజీతనముల సభివృద్ధిపర్యుటకును, బడులతని గ్రామములలో బహులను స్థాపించుటకును, యీప్రవృత్తు సహాయపడవలదా? 2-1-28 తేదీ 14 నెల18 జి. ఓలో బోర్డుపోకలలకు నియమించబడిన స్కేలు గగనకుసుమమువలె నున్నదిగాని, భోగ్య పదార్థము కాలేదు. పంతుల్లదృష్టి స్కేలంనందే లగ్నమగుచుండ, వారి బధిశక్తులనులం దుండునా? ఈస్కేలు ముట్టనంతకాలము ప్రస్తుతపు జీతములతో తృప్తి నొందుట యసంభవము. సహాయబడుల కిచ్చు గ్రాంటుస్కేలంనకు బోర్డువారిన్పు జీతములు రెండుమాడు రెట్టధికముగా నుండుటవలన, కొన్ని సహాయబడులు బోర్డుబడులుగా మారుచున్నవి. ముందు బోర్డుస్కూల్లను పొందుటకుగాను మరొకన్ని మూయబడుచున్నవి. పరీక్షాధికారులు సిఫార్సుచేయు బోధనోపకరణములు బోర్డుబడులకు సప్లె కాకుండాయున్నవి. వడంగికి పనిముట్లు లేనిదే మకలత్వము పరీక్షించనగునా? పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు సహితము నలయు సాధనసాముగి కొరత గలుగుటచే, పనిపాట్లయందు లోటు గలగుచుండును. ఇందుకు వీరే కేవలము బాధ్యులగ పరిగణింపబడుట న్యాయమా? క్రొత్తగా యేర్పాటుైన బోర్డుస్కూల్లకు మర్సీలు, బెంటులు సప్లెకాగలవుగాని, క్లాసుపు ప్రకములు, పటములు, బోధనోపకరణములు సులభముగా సాధ్యము కానేరవు. క్రొత్తగా నియమింపబడు నుపాధ్యాయులకు బడిపను లగోవరముగ నుండును.

బోర్డుపోకలలు:—చాలస్థలముల / డ్రెయిడ్లలోనే బడులుంచబడుచున్నవి. వీనిని చూచినవారికే ని జ మైన పరిస్థితులు గోచరమగును. గ్రామములలో, పట్టణములందువలె, అదెనిమిత్త మిండుకట్టకు. కాశీగానుండి, బడిలిమిత్త మేర్పాటునది చీకటిగా నుండును. బడియిల్లు చాలినంత వికాలముగా నుండును. అనగా రూపుప్రకారము పిల్లవానికి 9¹/₂ చ. అడుగుల స్థలముండదు. బెంటిల్లులు, మర్సీలు, కలల్లులు, పెట్టెలు మొదలగునవి చాలస్థలము నాక్రమించును, అందున యీబడులు

సులభముగా రిక్కినను పొందుట యోగ్యము. చుట్టుపట్ల శుభ్రముగా నుండదు. కొన్నిగ్రామములలో యేపడువుల పోకలలోనో పోకలలు గలవు. ఆరోగ్యముగురించి ఆరోగ్యాధికారులు బోధించెదరుగాని, గ్రామములలోగల దుస్థితిని తొలగించు నుపాయములను బోధించరు. స్కూల్స్ ప్రతినివము శుభ్రముగా నుండిపించవచ్చు.

స్కూలుకంటింజంటుచాలదో, నాకరుదొరకదో, మోడ్వాప్తుర గారికింట్టదై ప్రత్యేకముగా ముట్టదో తెలియదు. బడిఅదై వృద్ధి చేయుమును దరఖాస్తులేగాని, కోరిననురాముట్టులు సరిగా జరుగవు. (2) స్వంతబిల్డింగులు బోర్డువారు కట్టించినవానిలో కొన్ని నేలపాలగు చున్నవి. ప్రస్తుతప్రాధమికవిద్య కువలెనే, వీరికిని పునాదిలోటు. సాధనసాముగికూడ దిట్టమయినదికాదు. నేల పాలగు బిల్డింగులనిమిత్త మెంతప్రవృత్తు మగ్గుచున్నదో తెక్కచేయువారెవరు? మరామత్తులు సకాలములో జరిగించిన, కొన్ని కొంతకాలము నిలువగలవు. ఇట్లు సాధారణముగా జరుగదుగాన గాలివానచెట్టులకు లోనై, పునాది దిట్టములేని బిల్డింగులు చూపరులకు సాష్టాంగనమస్కారము లిడుచున్నవి. వీరి కలప వగైరాలను జాగ్రత్తపర్యవారెవరు? రిపోర్టుచేసిన, మాస్టర్లకే బాధ్యత తగులును గదా యని తలస్థముగా నూరకుండురు. డ్రెయిడ్ల కేరణ్యములగుటచే, వందలు వేలతోకట్టించిన బిల్డింగుల అప్రయోజనము కనబడకుండానున్నది. (సకేమము)

బీహారు అంజుమాన్ సభ ఉదోగసభ్యుల నెన్నుకొనుట

పాట్నా, జూలై 8:—ఖాను బహదూరు నవాబు మహమ్మద్ ఇస్మాయీల్, యం. యల్. యేగారి అధ్యక్షతక్రింద రాష్ట్రీయ అంజుమాన్ మోహాఫజత్ సభ్యులసభ జరిగెను. కొంత చర్చజరిగినపిమ్మట కార్యక్రమ నిర్ణయమును ఉద్యోగ సభ్యుల నెన్నుకొనుటయు జరిగెను. అధ్యక్షులు సర్ సయ్యద్ అలీయి మాం కె. సి. యస్. వి. గారు.

18 సభ్యులతో కార్యనిర్వాహక సంఘమొకటి యేర్పాటు చేయ బడెను. (అ. ప్రె.)

శియాసతుపత్రికకు హెచ్చరిక

రావల్పిండిల్లరులగూర్చి వ్రాయరాదు లాహోరు, జూలై 8:—జిల్లా న్యాయాధికారి స్థానిక దైనిక పత్రిక శియాసతుకు 144 సెక్షను క్రింద రావల్పిండిల్లరులను గూర్చును ఇతర సంఘ వైషమ్యముల గూర్చి వ్రాయుటలని హెచ్చరిక సలిపిరి. (అ. ప్రె.)

గుర్వారాలన్నియు సిక్కులవే

నర్తారు మొహతాబుసింగుగారి సంతోషము లాహోరు, జూలై 8:—నర్తారు మొహతాబు సింగుగారు శిదోమణి గుర్వారా ప్రబంధక కమిటీ న్యాయభ్యాసాధికారము ను 5 ఏండ్లు కష్టపడి పనిచేసి పనినుండి నేడు విడుదలైరి. తగాయదాలలోనుండిన గుర్వారాలన్నియు, గుర్వారాల ఆస్తుక్రింద శిక్కులనేయైనవి. కేంద్రసంఘ మొకటి ఏర్పాటు చేయబడి యాజమాన్యము వహించినందులకు ఆనందమువెలిబుచ్చెను. (అ. ప్రె.)

నెంట్లు బ్యాంకు లెక్కలు

బొంబాయి, జూలై 7:—క్రిందటి సంవత్సరము లెక్కల నుండి ముందుకు లేబడిన బాలెన్సుతో సహా 1925-జూన్తో ముగియు ఆర్థ సంవత్సరమునకు నెంట్లుబ్యాంకువారికి నికర లాభము రు 1645017-15-5. దీని నింకను అట్టియే చేయుటలని యున్నది. ఆ మొత్తమును డైరెక్టర్ల కిట్లు చేయదలచిరి. ఆ యర్థసంవత్సరమునకు ఇకోంటాస్టు లేకుండ సంవత్సరము 10 చొప్పున ఆడు ఇంటిరిండ్లెండును చెల్లించుట మిగతాబాతె న్నుకు ముందు ఆర్థసంవత్సరపు లెక్కలలోనికి లాగుకొనివచ్చుట (అ. ప్రె.)

అస్సాము శాసనసభ

షైమరీ ఎడ్యుకేషన్ బిల్లు అంగీకరింపబడెను షైల్లాంగ, జూలై 7:—అస్సాము శాసనసభలో నేడు షైల్లాంగ విద్యకేషన్ బిల్లు అంగీకరింపబడెను. దీనిక్రింద ప్రస్తుత మగు షైల్లాంగ తగ్గింపకుండ నిర్బంధ షైమరీ విద్యను ప్రవేశ పెట్టు ప్రచేశములను పేర్కొనవలసియున్నది. మరియు అధిక మగా సగు షైల్లాంగ మాడవ వంతుకొరకు నీ ఎడ్యుకేషన్ సెన్సుసు నిధింపవలసియున్నది. (అ. ప్రె.)

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు

మాలానామహమ్మద్ షాఫీదాడిగారి
అభిప్రాయములు

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములు

పాట్నా, జూలై 7:— ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి అసెంబ్లీయేటేడు ప్రెస్సువారడగుగా భారత కాపన సభా సభ్యులును బీహారునందు ఐకమత్యము కొరకు తంటాలు పడుచున్నట్టియు మాలానా మహమ్మద్ షాఫీదాడిగారు కొన్ని ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి తమ యభిప్రాయముల నిట్లు చెలిపిరి.

హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు సమసిపోవుటకు పా యమేమని అడుగగా వారిట్టిరి. అసహాయోద్యమమునందు పనిచేయుటకై వచ్చిన బాధ్యతగల వారియందు సౌమ్యభావ మును నెలకొల్పుటకును తమకు బద్ధులుగా జేసికొనుటకును స్వలా భావోత్సాహమును నాయకులకు నడలకూడదు. హిందూమహ మ్మదీయుల ముక్తికాంతముకలిసి జీవించుచు తమఅభివృద్ధికొరకు కలిసి పనిచేయుటయందే కలదని సామాన్యజను లింకను నమ్ము చున్నారు.

ప్రస్తుత పరిస్థితులకు వారిట్లు కారణమును చెలిపిరి:— కొంతమంది ఆధ్యసామాజకులు తమమాటకే హిందూదేశమునందు ప్రాముఖ్య ముండవలెనని కోరిరి. అట్టివారికి క్రిందటి అసహ యోద్యమమనములలో తమకాలము సమీపించినట్లుగపడెను. వారు అసకాశముకొరకు కాచియుండిరి. ఇట్లుండ ప్రభుత్వపక్షము వహించిన తమ హిందువులయెడ మలబారు మహమ్మదీయులు గావించిన యొకచర్య హిందూమహమ్మదీయుల మధ్య వైషమ్య ములు కలిగించుటకు వారి కవకాశముసంగెను. కాంగ్రెసువారు ను భిలాభమువారును జేమియకు ఉత్తర లేమవారును నెంత ఖండించినను వీరికి నచ్చు దయ్యెను. సర్ మియాన్ ఫజల్ గారు పంజాబు నందు విద్యాంగ మంత్రిగానుండి గావించినచర్యలు అచ్చటి హిందువులకు నష్టదాయకము లయ్యెను.

మహమ్మదీయులయెడ ప్రతికూలభావము వహించుట కి యుభయులును కలియదలంచిరి. తుదకట్టుచేసి 1922 మొహరం నాకు మూల్తానులో గొప్ప క్లిష్టపరిస్థితులను దెప్పిపెట్టిరి. ఆసమ యమున మూల్తానులో తమపలుకుబడివలన ఉభయసంఘములవారికిని సఖ్యత కుదుర్చుకొనిన హిందూనాయకులు జేమిలనందు డిరి. అసమయమున పండితమాలవ్యాగారు ప్రచారముచేయుచుండి రి. మాలవ్యాగారు (సదుద్దేశ్యములతో ననియే నేను నమ్మెదను) ముల్తానులో సంభవించిన పరిస్థితులు తిరిగి యెచ్చట నైన సంభవించినట్లెడల వాని నెదుర్కొనుటకై హిందూసంఘమును సంఘటి కరణము చేయవలె నని తలచిరి. మహమ్మదీయుల బారినండి తమ ప్రాణవిత్తులు లను శ్రీలహనమును కాపాడవలచినట్లయిన తగిన కట్టుదిట్ట ము లేర్పరచుకొనవలెనని పంజాబు హిందువుల నాయన హెచ్చరించెను. వారి యుద్దేశ్యము లేమైనప్పటికిని హిందూసభ యాయుద్దేశ్యముతోనే ప్రారంభమై తుదకు ఉద్దేశమును వ హించి మహమ్మదీయులమీదికి వెడల వారంభించెను. కలహ భోజనమైనవారి కిదివరకే తగిన పరిస్థితు లావిధమున ఏర్పడి యుండుటచే ఎవరికి దోచిన రీతివార్త ద్రోవ తెన్నులేని యు ద్యమమందు ప్రవేశించి హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములను పెంపొందింప వారంభించిరి. ఇందువల్లనే యిప్పటి హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లేర్పడినది.

మస్లిం మైనారిటీరక్షణ

వస్లిం మైనారిటీల రక్షణను గూర్చి అడుగగా మాలా నా గారిట్లు చెప్పిరి:— హిందూమహమ్మదీయ విభేదము లీవిధముగా పరిణమించినప్పటి నుండి యు మస్లిం మైనారిటీల రక్షణను గూర్చి నేనాలోచించుచునే యుంటిని. ఉ భయసంఘములవారికిని సుహృద్భావము కుదిరననేతప్ప యీసమ స్య పరిష్కారము కాదు. ఉభయసంఘములవారికిని విశ్వాసము ను కున్నది మైనారిటీలకు తగినరక్షణ జరుగువరకు ఎంతో శ్రమ ప్రసేదయినప్పటి యున్నది. అధికసంఖ్యాకులైన హిందువులు చాలమార్లు జెందుచున్నారు. గత పదిసంవత్సరములలో వారెన్నియో మార్లు జెందినప్పటికిని వారు దేశమునందు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును సంపాదించవలె నన్న మైనారిటీలయెడ భావముగూ నుండవలె నని వారిప్పుడెప్పుడే గుర్తించుచున్నారని నేను నమ్మెదను. కాని కావలసిన రక్షణ మహమ్మదీయుల చేతిలోనే యున్నదిగాని అది హిందువులిచ్చునది గాదు. తమ

పంజాబు శాసనసభ

ముఖ్యమంత్రి రక్షణవిల్లు అంగీకరింపబడుట

సిమ్లా జూలై 8:— ఆరుగంటలసేపు చర్చ జరిగిన పిదప పంజాబు శాసనసభ ముఖ్యమంత్రి రక్షణవిల్లును ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వ సవరణతో అంగీకరించెను. ప్రభుత్వమువారు కోరినవిధము లిట్లుయొక్క పేరుగూడ 'పంజాబు రెగ్యులేషను ఆఫ్ ఆక్టోం ట్యువిల్లు' అని మార్పబడెను.

రాజా నరేంద్రనాథునియితర హిందూసభ్యులును విల్లు విరుసంవత్సరముల పాటు మాత్ర మాచరణలోనుండవలెనని యు, ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించు ప్రదేశములలో మాత్రము వర్తింపవలెననియు జేసిన ప్రయత్నము లోడిపోయెను. ప్రభుత్వమువారు పపాదించిన సవరణలందు ముఖ్యములకు సంబంధించిన కార్యక్ర మము నిబంధనలను, ముఖ్యమంత్రియని ఒకసారి పేరుబడినపు డెప్పుడును అంతేయనియు, లెక్కలను వ్రాసి బాగాయుంచ కున్న అవరాధములు చెల్లించవలెననియు జేర్చబడెను. ప్రభుత్వ సవరణలకు ప్రతికూలముగ నుపపాదించబడిన సవరణలేవియును అంగీకరింపబడలేదు. ప్రతిపక్షసవరణ లన్నిటికిని చాలవరకు కారకులగు డాక్టరు నరాంగుగారు ఒకసారి లేచి తాము సవరణల నుపపాదించుటవలన లాభమేమైన యున్నదాయని ప్రభుత్వము వారి నడిగిరి. సర్ ఫజల్ హుసేనుగారు ప్రభుత్వము న కేపక్షము పైగాని పక్షపా తములేదని హామీనిచ్చిరి. ప్రతిపక్షము ప్రభుత్వమువారు పపా దించిన సవరణలను జామనెడల వారు బిల్లుయొక్క ప్రచార మును చాలవరకు తగ్గించిరనియు, ప్రతిపక్షము యిష్టప్రకార మే బాగుజేసిరనియు చెలనుకోగలరు. డాక్టరు నరాంగుగారు ను వారిమిత్రులును యింకను కొన్ని సవరణల నుపపాదించిరి గాని అన్నియు ఓడిపోయెను.

ముఖ్యమంత్రి మహమ్మదుగారు బిల్లు మూడవసారి చదువు నపుడు మాట్లాడుచు శాసనసభ్యులందు దీనిని గూర్చి వివాదమే మియు లేవనెత్తెను, అందరను దానిని పూజ్యభావముతో జూ డవలెననియు గోరిరి. సవరణవిల్లులన్నియును తరువాత అనుభవమువీధ లేవచ్చునని ఆయన చెప్పెను.

డాక్టరు నరాంగు

"మేము చేతనైనంతవరకు పోట్లాడ ప్రయత్నించితిమి. ఇప్పుడుమేము ప్రబలముగ నసమ్మతిని దెబ్బువచ్చుము. ఇందు వలన బిల్లునుగూర్చి మాకుగల భయములను తుదకు దీనిని సమర్థించు అధికారులు తెలుసుకొందురగాక. ఈ బిల్లు సంస్కరణ ముల ఫలములలో నొకటియే యున్నది. సంస్కరణములకు ముందే నయముగ నుండెను. ఇవట వారియిష్టము వచ్చిన చొప్పున పనిజేయు నిశ్చయించుకొన్న అధిక సంఖ్యాకులు గలరు." అని డాక్టరు నరాంగు మదివెను.

రాజా నరేంద్రనాథ గూడ యదేవిధముగ మాట్లాడెను.

బిల్లునకు ప్రాతికూల్య మెక్కువ యేర్పడినను సభ్యులందు ఉత్త మము చర్చజరిగినందులకు సర్ ఫజల్ హుసేనుగారు సభి వారి నభినందించిరి. ఈబిల్లును పనిజేయుభారము ప్రభుత్వము మీదనే పడియుండుటవలన వారు యీవిషయమున హామీమీ గా నుండవలెక పోయిరి. ఈబిల్లును వెంటనే గాని కొద్దిసూ సములలో గాని ఆచరణతో బెట్టుట ప్రభుత్వోద్దేశ్యముగాదు వారు నిబంధనలను నిర్బించి వాని అంగీకరించు లోపల ఒక శాసనసభ సమావేశము జరుగవలసియుండును. సవరించినటుల కిల్లు అంగీకరింపబడెను. హర్షము చెలరేగెను. ప్రతిపక్షము అస మ్మతిచెల్పిరి. బిల్లుతుదకు అంగీకరించులోపల కొంతసేపు ముం దుగనే స్వరాజ్యపక్షమువారు లేచిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్షేమములను గాపాడుకొనుటకు మహమ్మదీయు లెప్పుడును బా గరూకులై యుండవలెను. దేశములో తమ క్షేమమునుగూర్చి ముసల్మానులు అప్రమత్తులై యుండకుం డివలె యెడల హిందువులుగాని ప్రభుత్వమువారు గాని యీయగల్గిన దాని కంటె అసియే గొప్పరక్షణ యగును. ముసల్మానుల క్షేమము లను గాపాడవలయును. వారును వీరును తీర్మానములను గావించి నందువలన ప్రయోజనములేదు. ఆ తీర్మానములు దేశముయొక్క రాజకీయములందు ముసల్మానులకు గల అభిలాషకు ఫలితములు గావేని ప్రయోజనమే లేదు. ముసల్మానులు గడచిన ఆరునెలల నుండి చేయుచున్న పనులవలన వారికి గూడ దేశమునందు గల బాధ్యతను వారు గుర్తించుచున్నట్లుగపడుచున్నది. హిందూదేశ మున మహమ్మదీయుల క్షేమములను గాపాడుటకు మహమ్మదీ యులు తమ బాధ్యతను తాము గుర్తించుటయే చాలును. కడ చిన కొన్ని నెలలనుండియు వారు మరుగుగా పని చేయుచుం డుటవలన హిందువుల మనస్సుగూడ మారిన దని నేను చెప్పగ ల్గుచున్నాను. రాజకీయములలో వారి పట్టుబట్టి పనిచేయుచుండునెడల మహమ్మదీయుల మనోభావములను గుర్తించి గౌరవించవలెను. (ఆ. ప్రె.)

బందిపోటు నాయకుడు పట్టువడుట

"నన్ను పట్టుటకు పోలీసువారితరముగాదు నేనే పట్టువడితిని"

(స్వకీయవిలేఖరి)

హైదరాబాదు, జూలై 8:— మిర్జామలీ యను బంది పోటునాయకుడు తనగుంపుతో కహా కిర్గాను కేంజిలో తెలూచి సర్దారులసహాయమున పట్టుబడెను. లాథానాలో తెలూచి జార్గాయెడుట విచారింపబడి 23 ఏండ్ల కఠినశిక్షము నిధింప బడెను. గుంపులోని వారందరు 7 మొదలు 23 సంవత్సరముల శిక్షలకు పాల్గొరి. వారిమీద బందిపోటు, పోలీసువారితో పోరుట, పోలీసువారిచంపుట ప్రభుత్వ ఆయుధములు దొంగిలించుట మొదలగు నేరములు మోపబడె ను. విచారణలో ముద్దాయిలు భిలాభతీయవనియు, భిలాభతీ యుల నందరకు ప్రభుత్వము ఖైదీలుగ పట్టవెంచినని తెలియుటవలన ప్రభుత్వమునకు కష్టము గలిగింప నెంచితిరనియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వముగాని హిందువులుగాని వారల అటకా యించుచుండువారు మహమ్మదీయులను కొట్టుట దొంగుట హీన ముగాదలదిరట.

నాయకుని వాగ్మూలము

మిర్జామలీ ఇట్లు చెప్పెను:—

నాకు ప్రత్యేకముగా గుంపులేదు. ఎక్కడెక్కడ ఏబండిపోటులతో నైనను చేరవచ్చును.

"నన్ను గౌరవముగ చూతు రని పోలీసు వారు చెప్పటవలన నాయంతట నేనే పట్టువడితిని. లేకున్న నన్ను పట్టుట పోలీసువారితరము గాదు. నన్ను ఇప్పుడు విడిచినయెడల నన్ను మీలో 500 మంది పట్టజాలరని నవాలు చేయుచున్నాను."

ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన 10 నెల రూపాయల బహుమానము జర్గావారు మహమ్మదు ఇబ్రహీమును 4 నెలలను హాజిదానాల్సింగుకు రిజేటును మిగిలినది చాలమంది ఇతరులకును పంపబడెను. ఈ కేసు సింధురాష్ట్రమునకుటను సంచలనము గలిగించెను.

బాలకుని తగులబెట్టుట

అది నిజముకాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

హైదరాబాదు(సింధు) జూలై 8:—కరాచీజిల్లా న్యాయాధికారి జయరామను పిల్లకాయను యజమాని కాల్చి చంపె నను కేసు విచారింది అది అసత్యమనియు ఆత్మహత్య జేసికొనె ననియు నిరపరచెను.

ఆర్య సమాజపు తీర్మానము

"వివాహముకాకమునుపు బాలిక తన మితమును వెల్లడింపవలెను

హైదరాబాదు, (సింధు) జూలై 8:— బొంబాయి శాసనసభలోని విధానుక వివాహ రేపర్యేషను తీర్మానమునకు శి వదాసనీసుగారు తెచ్చిన సవరణను ఆర్యసమాజము ఆమోదించె ను. "బాలిక తన వివాహమునకు పూర్వము జన్మగురమును అ ప్పటిమతమును వెల్లడింపవలెను. ఈవాగ్మూలము ప్రచురింపబ డవలెను."

సింధుపత్రికా సంపాదకుల సమావేశము

తోటవిందు

హైదరాబాదు (సింధు) జూలై 8:—సింధు రాష్ట్రీయ పత్రికా సంపాదకుల సమావేశ సందర్భమున వారి భవనమున విందు నిచ్చుటకు నేతు హాజి అబ్దుల్లా హాదూసుగారు నిశ్చించిరి. కమిషనరుగారిని కూడ ఆహ్వానించిరి

పాట్నా హోక్తు

పాట్నా, జూలై 7— పాట్నా హోక్తులందు జడ్జిగా నున్న సర్ డాసన్ మిల్లరుగారికి ఫగ్గో గ్రాంటు చేయబడు కాలమున ప్రధానన్యాయమూర్తిగా పనిచేసెదరు. (ఆ. ప్రె.)

రాజకీయ ప్రవాసకుల ద్వైతస్థితి

నిరశన ప్రవాసము సాగించుచుండెనట

బర్మానుండి పూర్వార్థపుత్రిక కొక విలేఖరి దిగువ ప్రకటించిన విషయముల వ్రాసెను:—

భరిమపుగం కాంగ్రెసు ప్రచారకు డగు శ్రీయుత య త్రింద చంద్రభట్టాచార్యులు బర్మానునందు ప్రవాసమునందుం పబడెను. ఆతడు ఏకల బాధల నిష్ప డనుభవించుచున్నాడు. ప్రవాసులకొర కీయబడినగది నివాసయోగ్యముగలేదు. కాని పోలీసు స్టేషను బంగళాలో యత్యంత బాబు యిప్పుడు నివసించుచున్నాడు. కాని ఆతనిని బంగళాలోపల నిద్రపోవీయకు న్నారు. గదిప్రక్కనున్న వసారాగూడ ఉపయోగింపకుండ ఒక నూసానంతరము ఉత్తరపు జేయబడెను. లోపటి వసారా యుదు ఆయన పూజకీకొనుట కుపయోగించుచుండెను. ఆతడు పూజకీకొనకుండ జేసినందున యత్యంత బాబు నిరశన ప్రత మవలించెను. గదిలోపలకును బయటకును బోవునప్పుడు వసారాల నుపయోగింపక తప్పనప్పుడు గదులనానియున్న వసారాల నుపయోగింపరాదని యుత్తరపు గావించినవారి అమ్మత తెని పి. తేటలు కుక్క క్రమగుచున్నవి. పెక్కుసార్లును దొరతనమున కు యత్యంత బాబు యీవిషయమై విజృంభింపెను. కాని లాభ ముదాత్రము యింతవరకు నున్న గానున్నది. చాలకాలమునుండి ఆతడు వ్యాధిగ్రస్తుడగుచున్నాడు. వైద్యోపచారము చేయుట

కట్టి యేర్పాటులను జరుగలేదు. ప్రతిదినమును జేసికొను భగ వత్సార్థన, పూజ నాటకపరమటచే ఆతడు పట్టుచున్న భర శనప్రతము కొరికొన్ని దినముల జరపినయెడ, యత్యంత బాబు నకు ప్రాణోపద్రవము సంభవించినవచ్చును.

మహమ్మదీయ పోలీసు

ఇన్స్పెక్టరు హత్య

హిందూ కానిస్టేబులు ద్రోహి

దిబ్రుగర్, జూలై 7:— ఉత్తర లక్షింపటలో ఒక మహమ్మదీయ పోలీసు పబ్లిక్స్పెక్టరును హిందూ కాన్స్టేబులు హత్య గావించినటుల తెలియవచ్చినది. దీనికి కారణము పంపు నైష్యమే. బక్రీదురోజున కొందరు హిందువు లొకగోపును మహమ్మదీయులనుండి రక్షించిరి. దీనిలో ఈ హిందూ కాన్స్టేబులు కూడ పనిచేసెనట. పోలీసువారికి తెలియగా పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు విచారించుట క్రామమునకు బోయెను. ఈయన సాయంకాలము ప్రార్థన చేసికొనుచుండగా కల్పదేవుడు వెడ పై పొడిచెను. చేతులు తెగిపోయెను. కాళ్లును తెగిపోయెను. తరువాత తనంతట తానే పోలీసువారిచే న్నరెక్కుచేయబడెను. వరుసాడుదయమున పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మరణించెను. వయసు 50 ఏండ్లు. (అ. (పె.))

అడిసన్ కంపెనీ

గొప్ప జూలై నెల ఆవుకము

1-7-26 నుండి 31-7-26 వరకు

మంచి బేరము

స్వంత ఉపయోగమునకు కావలసిన స్టేషనరీ

ఫౌన్టెన్ కలములు

కార్యాలయమునకు కావలసిన స్టేషనరీ

జేబుగడియారములు, పెద్దగడియారములు

టైప్ రైటరు చిల్లర సామానులు

నగలు

ఆర్థి నులకు కావలసిన సామానులు

ఇ. పి. ఎన్. ఎస్., వెండి, బంగారు

ప్రాయింగు పరికరములు

సామానులు

పాఠశాలకు కావలసిన సామానులు

క్షౌరము నకు కావలసిన సామానులు

ఇనుప పెట్టెలు, పిల్లలు ఆడుకొను మోటాలుబండ్లు మొదలగునవి గలవు.

ఈ అమూల్యమైన సమయమును పోగొట్టుకొనకుడు,

ఒకసారి మా కంపెనీకి వచ్చి అన్నిటిని చూడుడు.

ADDISON & Co., Ltd.
Mount Road, MADRAS.

బహుకాప లేషను పన్ను

విచారణ సంఘము

విచారణ సంఘ సూచనలు

వర్షాదాయముపై పన్ను విధింపవలయునని

శాసనసభా బహిష్కారవాది అభిప్రాయము

రంగూను, జూలై 7:— బర్మానుందు పన్నులుజేయ

బడుచున్న తలపన్ను, థాని మేడపన్నుల విచారణకుమిటి సాక్ష్య ముదీసికొన ప్రారంభించెను. ఈపన్నులకు మారుగ వేరుపన్నుల వసూలుజేయుటకును, పన్నులుజేయబడుచున్న పన్నులమొత్తము నకు తగ్గకుండ నట్టిరకము పన్నుల పన్నులుజేయ సాధ్యమగునదీ యులేనిది కమిటి విచారించుచున్నది. ఆమోదమునుగాని, నిరాకరణమునుగాని అంశంపై సాక్షులకొరకు కొన్ని నూచనల అగంభమంటు కమిటి గావించెను. తెంగాలు, మదరాసు, బొంబాయిలం దమలానందుగలదీలిరి కొద్దోఫీజుల హెచ్చించుట స్టాంపు డ్యూటీని హెచ్చించుట, పంచెములపై పన్ను విధించుట, మోటారు కారులు, మోటారు వైకిళ్లపై పన్ను విధించుట నల్లమందు విక్రేతలపై నెంకుఫీజు హెచ్చించుట, భారతీయులకు గంజాయి అమ్ముటకు ప్రకమమకు లై సెన్సురిచ్చుట డాక్యుమెంటుల రిజిస్టరుజేయుటకు ఫీజు జాస్తిజేయుట భోగములపై పన్ను విధించుట పెగనిటాంగు కాల్యగుండ దీసికొనిపోవకు కలపపై పన్ను విధించుట రంగూను పరిధరములందలి కుగ్రామములందలి ఇండ్లస్థలములపై పన్ను విధించుట, మునిసిపాలిటీ హద్దులందు లేని యిండ్లపై యింటిపన్ను విధించుట మొదలగు పన్ను పన్నులు మార్గములు కమిటి ప్రారంభించును నూచించెను. వైస విసరింపబడిన నూచనలప్రకారము పన్ను పన్నులుజేసినయెడ సంవత్సరమునకు నూచు 104 లక్షల రూపాయలు ఆదాయము చేసూరును. వారసభ్యులపై పన్ను హెచ్చింపవలయు ననియు, శాసనసభా బహిష్కారకాఖానాయకు డగు యు. ఛిట్లేంగు గారు గావించినటుల సంవత్సరమునకు రూ 500 లు మొదలు రూ 2000 ల వరకు ఆదాయము వచ్చువారిపై పన్ను పన్నులు జేయవలయు ననియు, వ్యక్తులపై పన్ను పన్నుసాయసంబంధము గాని భూమిపై పన్ను విధింపవలయు ననియు, వినోదములపై పన్ను విధింపవలయు ననియు మరీకొన్ని నూచనలు చేయబడెను. (అ. (పె.))

ఆగ్రాటెనెస్ చట్టము

భూస్వాముల సవరణలు ఓడిపోవుట

నానిటాబు, జూలై 8:—సంయుక్త పరగణాల శాసనసభయందు విచారణ ప్రారంభమైన పీదప స్వరాజ్యపత్నీ సభ్యులు, గవర్న మెంటు సభ్యులుగలసి భూస్వాములు చెచ్చిన ముఖ్యముగ సవరణల ఓడగొట్టుట కిదియే ప్రథమము. ఇందులకు గారణము అభివృద్ధి కుముఖులగు భూస్వాములు గవర్న మెంటు సభ్యులు స్వరాజ్యపత్నీ సభ్యులతో గలసి పోటుజేయుట. ఏనుసంవత్సరములుగాని అంతకంటె అధికసంవత్సరములకుగాని దీనికొన్న కవులు అంత్యపై తిరిగి వారికే కవులు యివ్వబడినగాని కవులుదారులకు హైట్యూటరీహక్కు గలగ గూడని భూస్వాములు ప్రతిపాదించిన ముఖ్యసవరణ ఓడిపోయెను. హక్కులుగాని లాభముగాని లేకుండ యిచ్చుము వచ్చినప్పుడు తొలగింపబడు రైతులసంఖ్య విస్తారముగ నుండునని దొరతన మును అభివృద్ధి కుముఖులగు భూస్వాములు, స్వరాజ్యసభ్యులు జలించిరి. అన్నిటిరగతుల రైతులకును శీరమకు పరిస్థితుల శీర్షర చుట చట్టము ముఖ్యోద్దేశ్యము. సవరణ అంగీకరింపబడిన యెడ చట్టోద్దేశ్యములు మారుచున్నవి. ఏలయున నాజర నాలు గాని ఈ హక్కుకవులకుగాని దీసికొనవల యెడల కవులు అనంతరమును భూస్వాములచే రయితులు పెడలగొట్టుబడుదురు. చాలనేపు చర్చ జరిగిన పీదప భూస్వాములసవరణ రెండు హెచ్చు ఓట్లచే నోడిపోయెను. భూస్వాముల సవరణకు. అనుకూలముగ 47 ఓట్లును ప్రతికూలముగ 49 ఓట్లును వేయబడెను.

మరియొక ముఖ్యసవరణయెడనుండ భూస్వాములు ఓడిపోయిరి. హైట్యూటరీ హక్కులకు హెమెంటరహితుచనిపోయిన విదప, ఆతని వారసునకు ఆయను సంవత్సరములు భూమిఅనుభవించుటకు ఆరంభమున చట్టమునందలివర్తన. ఈపసంఘమునూడు సంవత్సరములకు కాల నియమమును తగ్గించెను. మొదట చట్ట మందు గావించబడిన యేర్పాట్లు ప్రకారముగ అయిదుసంవత్సరాలే యుండవలయునని గవర్న మెంటు చెచ్చినసవరణ అంగీకరింపబడెను. (అ. (పె.))

అడయారు కళాశాల - శిల్పశాఖ

జేకోద్ధారకుని సందర్శనము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రీ)

అడయారు, జూలై 4:—జేకోద్ధారక కాశీనాథుని వాగ్ శ్రవణపు పంతులుగారు, అధ్యాపకవర్గమువారి ఆహ్వానముపై అడయారులోని తియసాఫేకలు కళాశాలకు గతవారమున విచ్చేసి ఇచ్చట విద్యార్థిభావమున చేయబడుచున్న ప్రయత్నములను గాంచిరి.

కళాశాలాధిపతులకు ప్రాసెసరు జి. వి. సుబ్బారావు పంతులుగారు, శ్రీ పంతులుగారికి స్వాగతముసంగి కళాశాల శాఖలన్నిటిని, అందు శ్రీవారికి అభిమానము భారత కళాశాఖను చూపిరి. ఈకళాశాఖ రెండుసంవత్సరముల క్రిందట కళాశాలలో బాటు ఏ. సి. బెన్జిగారి యజమాన్యమున నెలకొల్పబడినది. బందరు ఆంధ్రవాత్సీయ కళాశాలలో ప్రమాదనాథ బెన్జిగారియొద్ద శిక్షణబడసియున్న శ్రీ సి. ఎన్. వాసుదేవ సుగారు, జి. కె. కాటాగారు శ్రీ బెన్జిగారికి బోధకులు ఈ శాఖను నిర్వహింపగా నిర్వహించిరి. శ్రీ బెన్జిగారు తమ పృథ్వీమన కీ సంవత్సరము పెడరిపోయినందున వారిస్థానే కళాశాలాధిపతులు శ్రీ సి. ఎన్. వాసుదేవసుగారిని అధ్యాపకులుగ నియమించిరి. వారి యజమాన్యముననే ఇప్పుడు ఈ శాఖలోని వివిధ తరగతులన్నియు జయప్రదముగా జరుగుచున్నవి శ్రీ వాసుదేవసుగారికి పాశ్చాత్యప్రాధికారత్రయములలో నెక్కువ నిపుణులగుట. బందరుకు వెళ్ళకముందు కొంతకాలము బొంబాయి లోని కళాశాలలో శిక్షణ బడసియుండిరి. ఒకరి పద్ధతులు సంపూర్ణముగా అనుసరింపక స్వతంత్రిగా కళలో మాత్రమే మార్గముల ద్రోక్తులలో శ్రీవాసుదేవసుగారుని పుణ్యము. వారి చిత్రములను గాంచిన ఈ దృశ్యమును ఆతిసులభముగా ప్రతివారు గాంచగలరు. శ్రీ వాగ్ శ్రవణరావుపంతులుగారు వాసుదేవసుగారు వారి మిత్రులు శిష్యులు వ్రాసిన చిత్రములను గాంచి సంతోషభరితు లైరి. వారి ప్రయత్నములను ఆన్ని విధములను జయప్రదముగా ప్రోత్సహింపరచుటకు వాగ్దానము చేసిరి. కళాశాలాధ్యాపకులు వి. ఎన్. శర్మగారు తెలుగున అనువాదించుచున్న బుద్ధసాగముని ఆంధ్రార్థకథలకు బుద్ధభగవానుని జీవితములను నూచించు దృశ్యముల ననేకముల శ్రీవాసుదేవసుగారు చిత్రంప బోవుచున్నారు. దీనిని శ్రీపంతులుగారు తమ గ్రంథములలో ప్రచురించి ఆంధ్రసారస్వతకళావిజ్ఞానము నకు బోధకులు ముందంజవేయుట ఎంతయు కుభజాచకము. శ్రీపంతులుగారి ప్రయత్నములన్నియు నిర్విఘ్నముగా నెరవేరుగాలి!

నోటీసు

అనంతపురం డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

O. P. నెంబి 16/1926

అర్జీదారుడు:—పాపమ్మగారి హామ్యురురెడ్డి

Vs.

రెస్పాండెంటు:—సంపతి వెంకమ్మ

పై అర్జీదారుని అవిభక్త తమ్ముని కొమారుడయిన మై వరు శరణధరరెడ్డియొక్క ఆస్తికి తనను గాడ్డయకొగా నియమించు పత్రాని 22-6-1926 తేదీలు అర్జీ దాఖలచేసియున్నాడు. 10-8-1926 తేదీలు విచారకు నాయదాయున్నది. ఎనిమిదవ ను యేవిధమైన ఆక్షేపణ యుండినా నాడు తెలుపుకొనవచ్చును.

అనంతపురం } ఆర్. నభావతిరావు బి. ఏ. బి. యల్
8-7-1926 } అర్జీదారుని వకీలు.

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనగీతనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతిగీతనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోజేట్ల గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:—గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హుజూరు క్యాంపుసరు, కాకినాడ

కాకినాడ

(స్వ కీ య వి లే ఖ రీ)

వాతావరణము

జూలై 5:—గోదావరికి తగినంత నీరు తగులకపోవుట చేత కాలువలను పంట కాలువలను గూడ నీరులేదు.

మ్యూనిసిపాలిటీకి తగాదా

జిల్లాబోర్డు వారికి కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ వారు ట్రాన్సు రాజడిలో 5 ఏ ఎకరు యివ్వబడినదిగా నున్నది. ఇంత సొమ్ము విధింపట అవ్యాజముని సుమారుకా సంవత్సరముండి ఆసొమ్ము యిచ్చట ఆపివేయబడినది. బోర్డు యొక్కయు మ్యూనిసిపల్ సంఘముయొక్కయు ప్రతినిధులు ఒక జాయింటు కమిటీగా చేరి యీ తగాదాను పరిష్కరించు కొనవలసినది దొరత నమువారు ఉత్తరువుచేసిరి. అది నాధ్యవహకపోవుట చేత జిల్లా కలెక్టరును పరిష్కరించవలసినదని ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిరి.

కొత్తలంక ప్రాజెక్టు

అమలాపురం తాలూకా కొత్తలంక గ్రామములో ను మారు 700 ఎకరముల మెరకభూమిని పల్లపు సాగుబడి క్రిందకు తెచ్చుటకు 1905 సం॥ నుండి 1914 సం॥ వరకు పరిశోధనలు జరిగెను 1918, 1914 సంవత్సరములలో నీవిషయము మద్రాసు శాసనసభలో నాలోచనకు గూడ వచ్చెను. అప్పటినుండియు ఏమియు జరుగలేదు. సుమారు 12 సంవత్సరములై నది. పోలవరం విలండు ప్రాజెక్టు పనులలో బాటు యీ కొత్తలంక ప్రాజెక్టును గూడ జరిపించవలసినదిగా ఇరిగేషన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వారు దొరతనమువారికి నిశ్చయించిరి. మొట్టమొత్తము ప్రకారము కొత్తలంక ప్రాజెక్టు అమలులోనికి తెచ్చినయడల చాల భూమి పల్లపు సాగుబడికి రాలేదనియు, పోలవరం విలండుప్రాజెక్టు జరిపించినయడ నెంటులో డెల్టాలో సుమారు 17,500 ఎకరములు సాగునటకు కాంక్షనుకాబడి పనిజరుగుచున్న దనియు రిపోర్టు వచ్చినదనియు అందువలన కొత్తలంక ప్రాజెక్టు అవసరము లేదనియు ఎదుగుకొనుటకు ఉత్తరువు వేయబడిన దనియు దొరతనమువారు బోర్డువారికి తెలియజేసినట్లు కనబడుచున్నది. త్వరలో యీ ప్రాజెక్టు వచ్చు ననుకొన్న ప్రజల కిది ఆకాభంగకరమైన ప్రత్యుత్తరముగా నెంచవలసియున్నది.

నల్లమందు

గోదావరి డెల్టాలో నల్లమందువాడుక విశేషముగా గలదు గనుక దీనిని తగ్గించవలసినదను నాందోళనము కొంతజరిగినది. ఈజిల్లాలో యీక్రిందిరీతిని 14 నల్లమందు దుకాణములు ను పివేయుటకు దొరతనమువారు ఉత్తరువు చేసియుండిరి. అమలాపురము తాలూకాలో 3, రామచంద్రపురము తాలూకాలో 5, రాజ్ గిరి తాలూకాలో 2, కాకినాడ తాలూకాలో 1, పిఠాపురం డివిజన్ లో 2, తుని డివిజనులో 1. నల్లమందు వాడుక సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవని వినుచున్నాము.

విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రాతినిధ్యము

లోకల్ బోర్డుల మ్యూనిసిపాలిటీల సభ్యులమిదిరినే డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సులో జిల్లాబోర్డుతో సమాన స్థితియందున్నది గనుక స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘములకున్న మరతులనే పెట్టి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నెలకొనుటకు ఒక సభ్యుని ఎన్నుకొనేట్లుగా హక్కుగలుగజేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు గోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సు తీర్మానించెను.

(గోదావరి యేజ్ కెసి)-పోలవరం

కొత్తగరంలో జరిగిన తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభాసంతరము 29-5-26 తేదీని శ్రీయుతులు మహమ్మదు ఉమర్ అలీషా సాహెబుగారు మహం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారు పోలవరం దయచేసిరి. రాత్రి సుమారు 8 గంటలకు శ్రీయుతి రాల్వి లక్ష్మీనరసింహంగారి అధిపత్యముక్రింద సభ సమావేశమైనది. అందు శ్రీయుతి కెబియ్యం సోమయ్య గారు పైనాయల నిశ్చయకు గూర్చి సభవారికి తెలియబరచుచు క్లుప్తముగా "శాసనసభాప్రవేశము. దీని ప్రాముఖ్యము గోల్డెన్ కర్నెలు"ను గూర్చి మాట్లాడిరి.

శ్రీయుత ఉమర్ అలీషా కవిగారు వారి సహజవి తాహరతో ప్రస్తుత రాజకీయ అంశోశన పరిస్థితులగుర్చి యు, శాసన సభలో స్వరాజ్యపాత్ర వారు చేయుచున్న చేత

వేవయ విప్లవముగా ముచ్చటించుచు వోల్టర్లకుగల స్వతంత్ర హక్కును వర్ణనతోబాధమును పెట్టుకొని సరిగా ఉపయోగించు కొనక అంతరాత్మకు వ్యతిరేకముగా తమకే హానిచేయుచున్న ప్రభుత్వపక్ష సభ్యులను ఓట్ల నిచ్చుచో అత్యుపాత్య చేసినవారగుదురనియు అందుమూలమున భారతమాతను ఇంతకంటె అధోగతి పాలు చేసినవారగుదురనియు హెచ్చరించిరి. శ్రీయుత గుప్తగారు హాస్యరసముతో గంభీరోపవాసము గావించిరి. సభ రాత్రి 12 గంటలకు ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

ఉన్నతపాఠశాలా ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయుల కొకమనవి

మనకాంధ్రమాతకు మనుపటికంటె విశేషగౌరవము లభించు పుణ్యదినములు వచ్చుటచేతనే దొరతనమువారు రాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసభలో నున్నతపాఠశాల యాంధ్రపండితులకు గూడ నోకస్తాన మీయ నిర్ణయించియున్నారు. ఆస్తానము నా క్రమించి తమధర్మము నుదితైఖరిని నెలవేర్వగల్గు పండితో ప్రభములు పెక్కుండ్రు గలరు. వారిలో నొక్క పెన్నుకొనవలసినభారము మనపై మోపబడినది. ఈయెన్నికగూడ దక్కుం గల యెన్నికలవలెనే వ్రాహ్మణా వ్రాహ్మణవివాదములతో స్వరాజ్యపక్ష ప్రభుపక్ష వివేచనములతో స్వపరమండల విభేదములతో జరుగుచున్నది విక్కిలి హాస్యాస్పదముగా నుండును. ఇప్పుడాసభ్యుల నభ్యర్థించువారు పడునార్దురున్నారు. వారిలో నెవరికేని "వోటు" నిచ్చునపు డీయంతముల గమనింపక గోరెద:—

- (1) అభ్యర్థి యాంధ్రగీర్వాణములయందు మంచిజ్ఞాన మార్జించెనా, లేదా?
- (2) ఆతని కాంగ్లభాషలోగూడఁ దగిన ప్రజ్ఞగలదా, లేదా? (ఇదేలయన, నె నెలువ్యవహారము లన్నియు నాంగ్లమున నే నడుపఁబడునని తెలియుచున్నది.)
- (3) ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయత్వమందు విశేషమభిన మున్నదా, లేదా?
- (4) భాషావిషయమునఁ గేవలపూర్వాచార పరాయణుడుగాక, నవీనకవుల యాశయులుగగూడఁ గొంతెనకలవి అనుకొని, భాషకు నూర్చివికాసముం దేగలఁదా, లేదా?
- (5) పాటుపడి పనికేయటకుఁ దగిన సత్వోత్సాహము లును, బుద్ధిబలమును గలవాడగునా, కాదా?

ప్రయంతములగుర్చి లెస్సగా మీరే యాలోచించి కొని యాచిత్యముహించి యర్హ నెన్నుకొనుఁడు. ఆయంతములు మీరెఱుంగనివికావు. కాని యవి సరియైనరీతిని గమనింపఁబడుటలేమి నిలుల వ్రాయవలసినవైనవి. బందుగు తెవతో తొందర పెట్టిరికాని, వైయధికారుల యజ్ఞయెనదనికాని, స్నేహితులు ప్రోత్సహించిరికాని, మీవోటు వ్యర్థపఱుట కుండురుగాకయని వేడుచున్నాను. మనభాషావిషయములో మనకుపడేత మిచ్చుటకు మనకంటె నర్హులులేరు. నిశ్చలబుద్ధితో నాలోచించికొన్న మననిర్ణయమే సమంజసమైయుండును. కొన్నిచోట్ల సధికారవర్గమువారు తమచేతిక్రింద పండితులవోట్లు, రెమ్యునరేషన్లను సారి కిప్పించు బ్రయత్నించుచున్నారని వినుచున్నాను. భాషాసంబంధమున నెన్నికలలోగూడ నట్టిలోపమే కల్గుచున్నదని వినుట కెంతయుఁ బొంతవోడుచున్నది.

వింజమూరి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావు.

ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యమండలి

మండలిసభ్యులకు విజ్ఞాపన

ఆయా, పత్రిక తమకు అధిక ప్రైవేటుసమునుండి పంపుటలేదు. ఇదివరలో మనకు ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారు పత్రికాసంపాదకులుగా నుండి పనిచేయుచున్నారు. సంపాదకసభలో నూజిడు కాపురములు చివుకుల సత్వ నారాయణగారిని పత్రికాసంపాదకులుగా యేర్పాటు చేసినారు. పిదు క్రొత్తవారు యగుటలై యన్ని విషయముల క్రొత్తగా యుండవలె అలవ్వియున్నవి. తమకు మామందు లోపములు యున్నను క్షమిస్తూ మండలియందు యభిమానమును వదలక సభ్యులుగా యుండగలందులకు కొరుచున్నాము. 6-వ సంచిక 1,2,3,4 సంపుటములు అనగా అధిక ప్రైవేటుసమునుండి శ్వేత మాసమువరకు గలపత్రికలు ఒకటే సంపుటముగా మారుచేడి లతో సారము రోజులలో తప్పక పంపుచున్నాము. మీకు యెంతమాత్రము నికలెహము చెందకుడు. ఇంతకునుంచి ప్రతి నెల 20 తాళికుల తప్పక పంపుమందుము. ఈ ఆలస్యమునకు లుమ్ములను పాన్నించెవరని నమ్ముచున్నాను. జూలై నెలంవారికి చందాలు పంపవని వుత్తరములు వ్రాసియున్నాము. ఇంత వరకు పంపియుండలేదు. వారు కప్పక చందాలు త్వరలో పంపు దునని నమ్ముచున్నాను. ప్రతివారును యాచిత్తు చందాలు మండలి కార్యస్థానమునకు పంపవలెను.

తెనాలి } కాశీనాథుని రాజలింగశాస్త్రి
27-5-26 } కార్యదర్శి.

రాజమండ్రి (స్వకీయవిశేషం)

అంతర్జాతీయ సహకార వార్షికోత్సవము

రాజమండ్రి, జూలై 28:— ఆంధ్ర సహకార సమైక్య సమితి వారు జూలై 28 నుండి నిర్వహించిన అంతర్జాతీయ సహకార వార్షికోత్సవము రాజమండ్రిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వముతో జరుపబడినది. జిల్లా యంత్రాధిపతి వివిధ సహకార సంఘములనుండియు ఇతర ప్రదేశములనుండియు ప్రతినిధుల సేవలను విచ్చేసిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు సహకార వారులందరూ రాజమండ్రి లోని ముఖ్యవిభులగుండ పక్షముల మొదలైనవాటిలో హాజరై యున్నవారలను జరిపిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు చింతావణి నాటకములో మి. రా. రా. టి. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య పియ్యూరు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతక్రింద పారవశాసభ జరిగెను. గో.ఎస్.ప్రభువు, దివాన్ బహదూర్ సర్ శివజ్ఞానం చక్ర, సర్ బి. ఎస్. శర్మ, దివాన్ బహదూర్ మోహన్ రామ అంధ్రరావు, జేమవరపు రామచాను, జి. కె. దేవధర్, సర్. కె. వి. రెడ్డి, బి. వెంకటపతిరాజు గారు మొదలగు పెద్దలవద్ద నుండి సభ జయప్రసాదముగా జరుగునట్లుగా ఆశీర్వాదములు వచ్చెను.

అధ్యక్షత వహించిన సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు సహకారముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యములను గురించియు, హిందూదేశ మందు ఇతర దేశములందు సహకారోద్యమము ఎట్లు వ్యాప్తి చెందినదియు విపులముగా మాట్లాడిరి. సుదరామంధరి ట్రస్ట్ కేసు సహకారసంఘమునుగురించి తమ అనుభవములను చెప్పిరి. సహకారోద్యమము హిందూదేశమునకు ప్రోత్సహించియు, భార్యకాలమునుండియు దానినిదాంతులు హిందూసంఘమునం దిదియున్నవనియు చెప్పిరి. వీరలకు సహకారోద్యమమువలన చాలలభములు కలుగుననియు హిందూదేశ, పునర్నిర్మాణమునం దిందుద్యమము చాల సహకారిగా నుండగలననియు చెప్పిరి. అయ్యగారి యుపన్యాసము మి. రా. రా. స. సత్యనారాయణగారిచే తెలుగున చెప్పబడినది. దేవదాయంబు కో-ఆఫరేటివ్ సొసైటీల డిప్యూటీ సెక్రటరీగా నున్న భాస్కరరావు నాయకుడగు తరువారి మాట్లాడిరి. హిందూదేశమందున్న వివిధతరగతుల సహకారసంఘములను గురించియు ఆయన చెప్పి సహకారసంఘములు తగ్గిపోవుటకు గల కారణములను తెల్పిరి. వదుకుములు పరిశ్రమయొక్క ప్రాముఖ్యమును చెల్లించు సహకార సంఘములన్నిటిని చాల అభివృద్ధి గాంచగలననియు, వీరలకు మంచివృద్ధి కల్పించగలననియు చెప్పిరి. తరువాత "సహకారి" పత్రికా సంపాదకులగు గుడూరి రామచంద్రరావుగారు మాట్లాడుచు హిందూదేశమునకు ప్రస్తుతపరిస్థితులలో కావలసినవి సహకార క్రెడిటుసంఘములుకాని సహకారస్టోర్సు కావని చెప్పిరి. తరువాత సమైక్యసమయొక్క అధ్యక్షులగు డాక్టరు గురు మూర్తిగారు అధ్యక్షులకును, దేవదాయంబడి వచ్చిన డిప్యూటీ సెక్రటరీగారికిని ఇతరులకును వందనములర్పించుటతో సభముగి సెను.

ఆంధ్రసహకారసమైక్యసమితి

ఆంధ్ర సహకార సమైక్యసమితి సాధారణసంఘసమావేశము రాజమండ్రిలో పెంట్లబ్ బ్యాంకు ఆఫీసునందు జరిగెను. డాక్టరు గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. తూర్పుపశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలు, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలయందలి వివిధసంఘములనుండి ప్రతినిధులు చాలమంది వచ్చిరి. సమైక్యసమయొక్క ముఖ్యకార్యక్లాపము రాజమండ్రిలో నుండవలసిన తీర్మానముగా మోదించబడినది. రాజోపుర ప్రీమియ సహకారసమైక్యసమితి గుంటూరుజిల్లాలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకారసమైక్యసమితి

తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకారసమైక్యసమయొక్క కార్యనిర్వాహకసమితి సమావేశము నిర్వహించిన రాజమండ్రిలో జరిగెను. జో.సుల్ల రామచంద్రరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కమిటీవారు సహకారవిద్యావ్యాప్తికి చేయుటకును ప్రచారము సులభముగా కార్యదర్శియైన సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిని, జి. సత్యనారాయణగారిని నియమించిరి. కార్యదర్శికి నాలుగు కరపత్రముల నవ్వొత్తించి అన్నిసంఘములకు పంపియింపుటకు కార్యదర్శి కధికారి విచ్చిరి.

ఒకవివరము

అనంతరం రామారావు, బి. ఎ. బి. ఎల్ గారి తూర్పుగోదావరి జిల్లా పబ్లిక్ ప్రావీన్యూటరుగా దొరతనమువారు నియమించిరి. మ. రా. రా. చింతలూరి సుబ్రహ్మణ్యము బి. ఏ, ఆనంద్యుగారు గుంటూరులో ఏ. యి. యల్. ఎస్ కాలేజీలో గణితకాస్ట్రుమెంటులుగా నియమింపబడినందున మాపట్టణమువీడి వెళ్ళినవారు. వీరిద్దరు హిందూసమాజసభ్యులు. వీరి గౌరవార్థము హిందూసమాజసభ్యులు హిందూసమాజములో నిన్ను రాత్రి విందుచేసిరి. విందునకు పలువురు విచ్చేసిరి.

రాజమహేంద్రవరమందలి దర్శనీయ స్థలములు

ఆంధ్రదేశమునందలి పట్టణములలో కెల్ల రాజమహేంద్రవరము మిక్కిలి వన్నె కెక్కినది. పావన గౌతమీనదీతీరమున నున్న యీ పురము యెల్లవిషయముల ముందంజవేయుచున్నది. అపనామోద్యమమువృత్తయందుండినపుడు సేను రాజమండ్రియందు చదువుకొనుచుండేవాడను. రాజమండ్రి పురవాసు లాకాలములో జూపిన యాత్సాహము సేనెన్నటిని మరువకలదు. కావుననే రాజమహేంద్రవర పునర్వ్యవస్థాపనము నడిచుచున్నట్లుచే నాకర్మంతసంతోషము కలిగెను.

1921 సంవత్సర కాలమునాటి పరిస్థితు నిప్పుడు లేవు. ఆ సభలు లేవు. ఆ విదేశీవస్త్ర దహనములూడ లేవు. కాని స్వార్థత్వగులల పురవాసు లింకను కొన్ని జాతీయసంస్థలనడుపుచునే యున్నవారట. వానిలో కొన్నిటి సేను జాడగలిగిరి. వానినిగూర్చి యీ వ్యాసమున వ్రాసెదను.

కీర్తిశేఖర శ్రీనామెల్ల రామారావుగారి యత్రవారి యింట్లోనే మారెడ్డిగారు నివసించెడివారు. అందువలన వారి కుటుంబముతో నాకు పరిచయముకలదు. రామారావుగారి బావమణిది సాంబశివరావుగారితో ప్రభుభ్రమమున శ్రీరామారావు చిత్రకళామందిరమును జూచుటకు వెళ్లిరి. రెండు సంవత్సరముల క్రిందట సేను రామారావుగారిని జూచుటకు వెళ్లినపుడు వారు పాండవ సభ యనుచిత్రమును వ్రాయుచుండిరి. ఈమారు వారి మిత్రులలో నొకరు వ్రాసినవారి చిత్రమునే జాడగలిగిరి.

ఈ చిత్ర కళామందిరము జూచుటకు మిక్కిలి రమ్యముగా నున్నది. మూడవభాగములో రామారావుగారి చిత్రములు మాత్రమున్నవి. గొప్ప గ్రంథకర్తలు వ్రాసెడి ప్రస్తావనలలో నేది యన్నిటికంటె యుత్తమమో నిర్ణయించుట కష్టము. అట్లే రామారావుగారి చిత్రము ఎన్నియు బాగున్నవనియు, అందులో ప్రహేళికారము మున్నగు చిత్రము లన్నిటికంటెను బాగున్నవి మాత్రము చెప్పవలెను.

ఈమందిరము రామారావుగారివేకాక వారి ఫక్కినియన లందించిన యితర చిత్రకారుల పటములు కూడ నున్నవి. అందులోని వెంకటరత్నముగారి చిత్రములు మిక్కిలి రమ్యముగా నున్నవి. శ్రీమతి దిగురు రీ బుద్ధివృద్ధముగారి చిత్రములు కూడ బహురమ్యముగా నున్నవి. శ్రీమతి సత్యవాణి (కీ. కే. రామారావుగారి పతీమణి) గారి చిత్రములు కూడ కొన్నిగలవు.

విరంతు శరణాలయము

మధ్యాహ్నము శ్రీవీరేశలింగంగారు స్థాపించిన విరంతు శరణాలయమును జూడబోతిని. సంఘసంస్కరణాభిలాషి నగు సేను భక్తితో వీరేశలింగంగారి సమాధిని దర్శించిరి. బ్ర. శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి పద్యమును సమాధిపై వ్రాసియున్నారని:

“తనదేహము, తనగోహము|

తనకాలము, తనభవము తనవిద్య జగ|

జ్ఞులకు వినియోగించిన|

ఘనుడీ వీరేశలింగ కవిజమలారా!!”

ఇం దతిథియోక్తియేమియులేదు. ఎన్నియో కష్టముల కోర్చి సంఘసంస్కరణమునకు ఆంధ్రరాష్ట్రమున దారిజూపిన శ్రీ వీరేశలింగ కవియొక్క చరిత్ర ఆంధ్రదేశ చరిత్రయందు సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడెదనది.

విరంతుశరణాలయమున అన్నివర్గములకు తెందిన విరంతువును పదిహేనుగురు గలరు. ఎవరినంట వారే శేషికొనుచున్నవారట. ఈసంస్థర్థమున విరంతుశరణాలయ పరిపాలకుల కొక మనవి. వీరేశలింగ కవిగారి తోటలో నున్న సాధము యితిరుల కెన్నడికిని యుద్దేశింపుట మంచిగాదనియు, అచ్చట శాక గ్రంథాలయము నాచి బాండునియు మనవిశేషిగాను చూచుచు, భవంతులగు జహిందారు లీశరణాలయము నుచ్చస్థితికి దీసికొ రా ప్రార్థింతులు.

వైశ్య సేవాసదనము

విరంతుశరణాలయమునుండి వైశ్యసేవాసదనమును గాంచుటకు వెళ్లిరి. కార్యధికారిజియ్య శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు దయతో సేవాసదనములో జరుగుచున్న పనియంతయు జూపించిరి

వైశ్యసేవాసదనముక్రితాం రామలింగయ్యగారిచే 1920 సంవత్సరమున స్థాపించబడినది. శ్రీరామలింగయ్యగారు కాం

గ్రామకు బాంబాయికి వెళ్లినపుడు పూనాలోని సేవాసదనమును గాంచుచుండిరి. స్వసంఘము నందలి యభిమానముచే తన జన్మస్థానమును రాజమహేంద్రవరమునందు కూడ యీ సేవాసదనమును స్థాపించిరి. తన భార్య యపుత్రతనతిగా మరణించినను వీరుదత్తతనతనక తమ యాస్తిసంతయు దీనికొకరు వినియోగించుచున్నారు. ప్రస్తుతము 5 గురు ఉపాధ్యాయులు, 82 మందివిద్యార్థినులతో యీ సేవాసదనము శోభించుచున్నది. పూనారుగురు విద్యార్థి నులు ఎల్ల పుడు ను స ద న ము నందే నివసించుచు నురు . పీ రి లో వి తం తు తు లు కొంతమందిగలరు. ఈసేవాసదనమందలి బడిలో మొత్తము ఆరు తరగతులలోను 82 మంది బాలికలు గలరు. ఇచ్చట విద్య నాలుగుకాల క్రింద విభజింపబడియున్నది.

(1) విద్యకాళి:— తెలుగు, హిందీ, సంస్కృతము, ఆంగ్లము, వినియందు విద్య గరపబడుచున్నది.

(2) పారిశ్రామికకాళి:— ఈకాళిలో కుట్టుపని, నూలువదుకుట, అల్లికపనులు, మున్నగునవి నేర్పబడును.

(3) గృహకాళి:— సంగీతము నేర్పబడుచున్నది. మరియు కూరగాయలు పండించుటకూడ నేర్పబడుచున్నది.

వైద్యకాళి నేర్పబడుటకు ధనము కావలసియున్నది. ఎవరయినా దేశోపకారముయిన పని ప్రారంభించినవానికి యెల్లవిధముల సహాయముజేయుట దేశీయుల కందరికినిధి. అందుచే రామలింగయ్యగారి కి త ర వై శ్య లు ను తో డ్చ డ ప్రార్థింతులు. సేవాసదనము మిక్కిలి చక్కగా పనిజేయుచున్నది. ఈ సదనమును గురించి వివరముల తెలియజేసినవారు శ్రీమతి జత్తుల కామాక్షమ్మగారిపేర వ్రాసిన బహిష్కరణ.

కొంతకాలముక్రిందటనే రాజమహేంద్రవరములో బ్రహ్మనంద సమాజమందిరముకట్టి నిర్మింపబడినది. మందిరము మిక్కిలి చక్కగానున్నది. భవనములో పరమేశ్వరుడు లింగాకారమున వెలయుచున్నాడు. సేవోపుసరికి స్త్రీలంభ క్రియతమగు వారి నామ సంకీర్తనముల బాడుచుండిరి. ఈ మందిరము గోదావరిగట్టుననే సేవాసదనమునకు సమీపమున నున్నది.

మందు గుంటూరు బందరుపురముల యందలి దర్శనీయ స్థలముల గురించి వ్రాసెదను. ఇప్పటికి వెలవు.

స. చంద్రశేఖరశాస్త్రి

శ్రీకస్తూరి దేవి జాతీయబాలికా పాఠశాల-నెల్లూరు

ఈ ఆగస్టు 28 తేది మంగళవారమునాడు రాత్రి 9 క్కి గంటలకు మా నెల్లూరు పురమందిరమున “జవ్వోరీబాయి నాటకమును” శ్రీతెనాలిరామలింప సభవారు ప్రదర్శించి రాబడి మొత్తమునంతయు పాఠశాలవసాయార్థ మొసంగుటకు నిశ్చయించిరి. కావున వారికి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. శ్రీయుతులు స్థానం న్యసించారావుగారు “జవ్వోరీబాయి” పాత్రను నెల్లూరు జాగరాజరావుగారు “శివాజీ” పాత్రను, పిల్లలపల్లె గిందరామయ్యగారు “రామసింహ” పాత్రను ధరింతురు. ఈ సందర్భముననే మాస్టర్ జనపలింగంగారు పార్శ్వదాసునైన రాజు ప్రదర్శింతురు.

కావున మామండలియులు తదితరులు విచ్చేసి నాటకమును చూచిన ఆనందమును, ధర్మకార్యమునకై తమ ధనము వినియోగింపబడినను తృప్తిని చెంది ధన్యులగుదురు గాకయని కోరుచున్నాడు.

(పాఠశాలాభిమాని)

కృష్ణాజిల్లా గ్రామోద్యోగీయుల కొక విభావన

ది 6-7-1926 న కృష్ణాజిల్లా గడివాడతాలూకా ప్రామత్రగ్రామంలో మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు అన్యోనసంఘ మేర్పడి ఈదిగువ తీర్మానములు పాస్సుకాబడినవి.

కృష్ణాజిల్లా గ్రామోద్యోగీయుల తీరములు తగ్గించుటకు దనియు వారిసత్వపుహక్కును గురించయు రాగల సెప్టెంబరు నెలలో మదరాసు గవర్నరుగారు దేవదాడ విజయంబయ్య శ్రీ న్నారిని తెలియయిన్నది. కనుక మనవిశేషాభివృద్ధి తరపున శ్రీ వారికి స్వాగతపత్రం కాఖితచేయుటకున్న మొదలగుసంగతులు చర్చించి తీర్మానించుటకుగాను ది 22-7-1926 న పగలు 12 గంటలకు ప్రామత్రగ్రామంలో బావాజిగారివలెనొక సభకుటకు ఏర్పాటుచేయడమైనది. ఎరిగియున్నంతవరక అన్యోన పత్రికలను పంపియున్నాము. అని చేరినను చేరకపోయినను సభకు దయచేసి కార్యసానుకూలము చేయి కోరుతాము. సభాధ్యక్షుని పేరు ముందు తెలియపరచబడును.

తుర్ల పాటి-వేంకట మానుమద్దిశ్రీతంలు

అన్యోన సంఘాధ్యక్షుడు

శ్రీ శారదానికేతన నూతనగృహప్రవేశ మహోత్సవము

శ్రీ శారదానికేతనము పూర్వమున్న మేడలోనుండి యీ చేపంగి శిలపులలో తేవలసివచ్చినది. పసతిగల యిండ్లకొరకు చాలవరకు ప్రయత్నము చేసితిమిగాని 60, 70 మంది బాలిక లకు వసతిని గలగజేయు గృహ మెక్కడను తటస్థించలేదు. తట స్థించి శారదామవలన శ్రీ శ్రీమునగాలరాజాగారు నికేతనమున కుచితముగా నొసంగిన స్థలములో యిదివరలోనే బావిమొద అగు పనులు ప్రారంభమయ్యెనుబడి యుండినందువలనను ప్రహరీ మొదలై నవాటికి రాళ్లు, మన్నము, యిసుకతోలి సిద్ధముగా మన్నుందువలనను, కనీసము కుటీరములనైనను నిర్మించుకొని పాకశాలపని కాటంకము గలగకుండా జరుపుకొనుమ అచ్చటనే యున్నందువలన మిగతవసతులన్నియు సత్వరముగ జేయించు కొనుటకు వీలకలుగునని నిశ్చయించుకొని జూన్ 21-వ తేదీకే పాకలు పూర్తిచేయ ప్రయత్నించినామేగాని ఆ తేదీకి పూర్తి యగునట్లు తోననందున పాకశాలను జూలై 1 వ తేదీవరకు ఆపుదలదేసినాము. జూలై 1 వ తేదీకి కేయించుచున్న మాడు పాకలలో రెండుపాకలు తయారైనందువలన జూలై 2 వ తేదీ ఉదయము 9-45 గంటలకు నూతన గృహప్రవేశ మొనరించి పాకశాల ప్రారంభించినాము.

కుటీరములు త్వరగా తయారగుటకు గుంటూరు పాఠశాల యొక్కయు యితరులయొక్కయు అభిమాన మే ముఖ్యకారణము. పాకలకొరకు రు. 250 లు విరాళము నొసంగిన శ్రీయుత పుష్ప శిఖారు పున్నారావుగారి రెండువందనీయులు. పాకశాలకు రెండువేలు రెల్లగడ్డి కట్టలను దానమొసంగిన శ్రీ వల్లూరి బస వయ్యగారును శ్రీమాతలపాటి శ్రీరాములుగారును వందనీయులు. బుచ్చిరెడ్డిపాలెం కాపురస్తులు శ్రీ బేజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు మొదలగువారు పాకశాలకొరకు రు. 100 లను చందాని నొసంగి వారియభిమానమును వెల్లడించినారు. ఇంతియేగాక యింకననేకులు పాకశాలకొరకు తోచిన సహాయమును చేసి యున్నందువలననే పాకలు త్వరలో తయారు చేయబడి వవి. శ్రీరాజాగారు మొన్న కుమార్తె వివాహసందర్భములో మాటపడుచున్నప్పుడు పాకలుకట్టుము నొసంగి పెండ్లికొమరుని వైపునుండియు విశేషము సహాయముగావించియున్నారు. మే మందరమను మనఃపూర్వకపందనము లర్పించుచున్నాము.

జూలై 2 వ తేదీ వుదయము 9-45 గంటలకు బాలిక లు మంగళగీతములను పాడుచు బ్రాహ్మణులు మంత్రములను పఠించుచుండగా నూతన గృహముల కడకు వెళ్లినాము. విష్ణుశ్వరపూజ, పుణ్యాహవాచనము మొదలైనవి పూర్తియైనతరువాత, సరస్వతీపూజ చేయబడినది. తరువాత ఉభాసదులను సంతృప్తిపరుచుటకు గ్రామోపాసన ఏర్పాటు చేయబడినది. గృహప్రవేశము మొత్తముమీద సకాలమునకు జయప్రదముగా జరిగినది.

శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు శ్రీమాకా విజయూరి భావనాచార్యులుగారు, శ్రీ శిడించి హను మంతరాపుపంతులుగారు, కోడూరి చంద్రశేఖరముగారు, శ్రీ వుప్పటూరి పున్నారావుగారు, మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారును యింకాకొందరును గృహప్రవేశసమయమున కరుదొచ్చిరి. చివరకు శ్రీ భావనాచార్యులుగారు శారదానికేతనము చేయు చున్న అమూల్యదేశసేవను గురించియును, శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ దంపతులు దీనికొరకై చేయుచున్న మహాత్మాగమనుగురించియును శ్రీనిధ్యాభిమానులందరును ఎట్టియభిమానముతో నెల కను మూడు వెయ్యిరూప్యముల ఖర్చులకు సరిపావు చందాల మెచ్చుచున్నదియును బ్రాహ్మణులు వైశ్యులు మొదలగునవారికంటె కమ్మవారు నాయుల్లు మొదలగువారే శ్రీనిధ్యపట్ల నెక్కువగ ఆభిమానము గలిగియున్నారనియును ముచ్చటించుచు సందర్భ ముసారముగా నింక ననేకవిషయములను గురించి సంబోధించి యున్నారు.

తదనంతరము సభకువచ్చినవారల నందరిని భోజనమున కాహ్వానము చేసినాము. చాలమంది భోజనమున కచ్చటనే యు న్నారు. తరువాత బీదవారికి భోజనము పెట్టబడినది.

శ్రీశారదానికేతనము పని ప్రారంభింప బడినదని ఆంధ్రు లందరు తెలిసికొని వారిబాలికల నందరిని త్వరలో బంపుదురు గాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

శ్రీ శారదానికేతనము } అ. హనుమయ్య
గుంటూరు } మానేజరు
4-7-26

ఆంధ్రదేశకళావంతులు, సంస్కరణప్రచారము, అమలాపురము

బాగుగ ప్రచారముపొంది సంఘసంస్కరణ వైపున కీపంపు జల అభిప్రాయమును త్రిప్పిఉత్సాహము కలిగించుటకు, ఆంధ్ర రాష్ట్రకళావంతుల చతుర్ధసంఘసంస్కరణ సభయొక్క గుడివా డ సమావేశోత్సాహముల నుద్బోధించి, తత్సంఘమునందు సభ్యు లనుచేర్చుటకున్నా, మహారాజశ్రీ కాశీ నూర్యప్రకాశం బి.ఎ. యల్.టి గారి నాయకత్వముక్రింద యీ నెల 2-3 తేదీలలో యీ పురకళావంతుల సేవాసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ్యులు ప్రతి గృహమునకును జని ప్రచార మొనర్చిరి. బాలురను నీడవృత్తుల యందు ప్రవేశ పెట్టక ఉన్నతవిద్యగాని, చేతిపనులుగాని నే ర్పించవలసినదనియు, నిష్ప డనుకుత్రమైయున్న మలవృత్తికార కు యితరబాలికలను పెంతులు మానవలసినదనియు, బాలికలకు పని త్రమగు వివాహము తొనర్చవలసినదనియు, సంఘజాలు దురా చారములను మాని యితరసంఘములతో బాటు గౌరవప్రవృత్తులు గలిగి యుండవలసినదనియు, ఇట్టిసమర్థతముల నాచరణలో పెట్టించుటకు నెలకొల్పబడిన ఆంధ్రదేశకళావంతుల సంస్కరణ సంఘమునందు సభ్యులుగా జేరి చందాలనిచ్చుచూ తగుప్రాత్యా హవిచ్చి లాభముపొందవలసినదనియు బోధించిరి.

ఈ గ్రామమున సంస్కరణోద్యమము ప్రారంభమనం డియు సంఘజాలయందు దురాచారవిరక్తియు, సదాచారానర క్తియు, సౌశిల్యాపక్తియు సంఘటింపజేయజాలు వీజములు సంఘప్రచారకులచే వారిపృథ్వయక్షేత్రములయం దిదివరకే నాలుబడి మొలకలెత్తుచుండుటచే, నేటి ప్రచారము కడుసుల భమై శ్రీపురుషులందరకు మనోవికాసము గలిగించి మేము వారి గృహములకు జనుటయే తదప్రగ ప్రతిగృహమునందు గల యా వస్యంది శ్రీపురుషులను సంస్కరణోద్యోగములకు కట్టువడి సం ఘ క్రిడు (creed) నందు సంతకములు చేసి చందాదారులుగా జేరి చందాలను వెంటనే చెల్లించి ప్రచారక బృందమునకు తగు ప్రాత్యాహ మొసంగినందుల కెంతయు వందనీయులు.

కాని యిందరిలో నొక కుటుంబమువారు మాత్రము సం స్కరణ విముఖులై ఉద్యమపరిత్రోద్యోగముల నైనను గ్రహిం పక ప్రతిహతి నిజప్రభావ ప్రేరితులై ప్రస్తుతము చందాదా రులుగజేరి నిరాకరించినను క్రమశః ఈయద్యమము కీర్తవంత మై విజృంభించుననియు, ఎన్నిటి కైననూ యిట్టియద్యమముల విలసనే, తమకు ముక్తిగలదనియు గ్రహించకపోరు.

వీలయిన వనసంఘమునందలి దురాచారములు క్రమక్రమ ముగా భయంకరరూపమునదాల్చి సంఘమున కుపద్రవము గలు గజేయచున్నవి. వీనినరికట్టుటకుగాను దేశీయులు శాసనములు గావించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నాడు. ఇతరదేశీ ములందుగూడ నిట్టి దురాచారముల నణచుటకు గట్టి శాసనము లు చేయించుటకు ప్రబల ప్రయత్నిములు జరుపబడుచున్నవి. ఇట్టిసమయమున మన వితరలచే కాసింపబడకపూర్వమే సంఘ దురాచార నిర్మూలనమునకు గడంగి పవిత్రవంతులము గాక తప్పదు.

గాన కళావంతుల సంఘజాలను మేము ప్రార్థించిన దేమ న, చందాదారులుగ జేరి చందాలనిచ్చుటతో తమ విద్యుక్తధర్మ ము పూర్తిగా నెరవేరదనియు, ధన మొక సాధనముగాని పర మార్థముగాదనియు, సంఘము గొప్పతనమునుగాంచి సౌభాగ్య గరిమ నందవలెనన్నచో సంఘజాలు ఎంతటి కష్టముల పాలయినను, నిరుత్సాహపడకుండ, అత్యుత్సాహముతో నెన్ని త్యాగములు జేసియైననుసరే సంస్కరణోద్యోగముల తామదరణ లో బెట్టుచూ యితరులచే నాచరింపజేయించుటయే విజయ మార్గమనియు, కార్యాచరణ విశ్వాసమును బొందిలో ప్రాణ మున్నంతవరకు పోట్లాడి నెలువలెననెడి ఉత్సాహమును సంపా దింపవలెననియు కోరుచున్నాము.

కోటిపల్లి కనకం

వస్తుగుణ దీపిక 2806

అయిదవ కూర్పు నూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఇందు సమస్త వస్తువులు మూలకలు, కాయగూరలుల ఫలములు ఆహార పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క సుగుణ దుర్గుణ ములు జక్కగ వివరింపబడినవి. దీని సహాయమువలన ఆరోగ్య మును బడయగలరు. ప్రతి గృహమునందు నీగంధ ముంచదగినది నెల రు 5-0-0 పొప్తు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా గొజరావుబ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

వేలకు మందు నెల సినా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన నేలు ఈపి నశించును. చర్మ మునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక నెండ్రుకలు పెరుగును. అన్ను తాంబూలం డిబో, మదరాసు-బొంబాయి,

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ నరే జూలై నెల 8-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 60 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
మనుసు తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
రాసులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
నవ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
పెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 18 8 0		
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మనుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0		
ఉలలు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 59 0 0 62 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0		
జేరు నెనగనూనెగానూనెబా1-కి రు 140మమకానూనె 134 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 95 0 0 96 0 0		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 80 0 0 85 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి 135 0 0 140 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశవాస్త్రపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
రెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0		
చింతిపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 82 0 0		
చదరం ,, 29 0 0 81 0 0		
రవుండు ,, 28 0 0 29 0 0		

6. లోహములు.

నెండి 100 కులంకు ,, 69 8 0 70 0 0		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0		
సవరము 1-కి ,, 13 8 9		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 250 0 0 260 0 0		
రాగి డిటా ,, 260 0 0 264 0 0		

7. దూది.

బోండావెట్టు బారువ 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

వుళ్లూరు యేసుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 0		
నూళేయేసుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యాకె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ బెన్ని పర్కగు ,, 6 8 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అల్లెన్న ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 3 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుర్రూరు ,, 5 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 8 0		
నెం 12½ చూక ,, 5 12 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 6 0		

అన్యతాంజనము

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అన్యతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును తన్మూలమునను విజ్ఞానాభ్యుదయము ను సాధనములను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు దేశమునందు గ్రంథములను, గ్రంథాలయములు, కళాప్రదర్శనములు మొదలగు సంస్థాపనలు పర్యావరణములై యున్నవి. శ్రీయుతి కే. వి. లక్ష్మణరావుగారి రారంభించిన యాంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేడు శాఖాపకాఖిలతో భిన్నరూపముల వెలయుచున్నది. గ్రంథమాలలన్నియు యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి బాటపడుచున్నవి. ఆంధ్రమాత నలంకరించుచున్న గ్రంథమాలలం దిది యొకటిగ నుండగలదను విశ్వాసముతో స్వీకరణ మారంభమైనది. ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండు మాసముల కొకగ్రంథమువలెను బ్రచురింపబడును. ఆంధ్రమహాజను లీప్రయత్నమును బోషించుటకు బ్రార్థితులు.

వెలువడిన గ్రంథములు:

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు ఓకయ, పాశ భేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కూరికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాశభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగు పీఠికగలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి. (చిన్ని విచిత్రకథ): రాయసం వెంకట శివుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 సీతవిధి: వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు. మానవజీవిత నిబంధనము లిందు సూటిగా వివరింపబడినవి. ఇట్టి యుత్కృష్టనీతి గ్రంథమంద్రగిర్యాణ వాఙ్మయమున గానరాదు. ౧-౪-౦

వెలువడిన గ్రంథములు

- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమగు విద్యానగరము (హంపిశిఖలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణసీతీయు నిందు వర్ణితములైనవి.
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీపసుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రికృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్రమిందు సరసము వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందుఁ జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, పుస్తకాపకడు.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదజ్ఞా డాది

భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీరామ జననము, శీతాకళ్యాణము, సాహకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సేవము, సామ్రాజ్యోద్ధియను నాతాస్యములు. హరికథాకాలక్షేపములకుం బనికివచ్చును. దీనివలె పాస్తేతీగాక రు 2-8-0. (గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 112

రోమహరి డబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు పెక్కుదు. మండ్లయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు సరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి పంచి ఆరోగ్యమునకు మూలము.

అన్యతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

శ్రీ భద్రాచల అనాధశరణాలయం

మహాజనులారా:-

శ్లో॥ కాశ్యాంజనానాం సామాగ్రం

భోజయిత్వా తు యత్ఫలం

తెల్లలం భద్రశిఖరే

జనన్యేకస్య భోజనాత్॥

అనగా కాశీక్షేత్రమును వెయ్యిమంది కన్నము తెట్టిన నెంత ఫలమో ఈ భద్రాచలక్షేత్రము దొకనికి అన్నము తెట్టిన సంతోషముని పురాణవచనము గలదు. కాన ఈ ధర్మశాలయందు వార్ధక్యమునగాని రోగాదులవలనగాని జీవిత శక్తిలేని యనాధ మనుజులకు మాత్రమే యన్నము పెట్టబడును.

ఈ క్షేత్రమునక నేకమందియైతికులవచ్చి యానేకధర్మములు చేసి భగవదనుగ్రహపాత్రులగుచున్నారు.

కాన ఈ క్రింద వ్రాసిన వా చేరికి శిశువులు శక్త్యు ససారము ద్రవ్యసహాయము చేయించిన, బాలికులవిభాగములు లేకుండా న్నుడ్డి కుంటి మొదలగు వికలాంగులకును, రోగపీడితులైన రోగార్తులకును వచ్చిన ద్రవ్యమునుబట్టి అన్నపానాదులు న్నూ సంవత్సరమునకు ఒకసారి కట్టువస్త్రములసదుపాయము న్నూ చేయబడును.

1-2-8 నెంబరు చందాదారులు 5 గురికి తక్కువలేకుండా వచ్చి అడిగినచో క్రమమైన లెక్క యించి జమాఖరు చూపించబడును.

చందా వివరం

12-0-0 1 ట క్లాసు సంవత్సరము 1 కి

6-0-0 రెండవ క్లాసు

3-0-0 మూడవ క్లాసు

1-0-0 నాల్గవ క్లాసు

0-1-0 సామాన్య చందా

ఒక రూపాయకు తక్కువకాకుండా చందా యిచ్చు వారికి రసీదుకూడె యివ్వబడును.

శ్రీ భద్రాచలం

14-8-26.

గొ॥ నీ తా రామానుజా

చార్యులు

మేనేజరు,

పెద్ద ఆర్యకుడు, స్తీడరు.

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమువల్ల నేరు. కొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినవి:-

1. హిందీ స్వభాషిని 0-12-0. 2. హిందీ విభుంకపు 5-0-0. 3. తెలుగు హిందీనిఘంటుపు, 1-0-0.

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

(లేఖకులు పం. శివన్న శాస్త్రిగారు)

క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలది రోజులలో శుద్ధమగు హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగునటుల ఈ పుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము. వెల 0-14-0. హిందీప్రచారక:- మాస పత్రిక సరి చరి 1-8-0. పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము.

హిందీప్రచారకార్యాలయం,

2805

ట్రెస్లింగ్. మద్రాసు.